

Jaarverslag 2023

Voorwoord

LMC Voortgezet Onderwijs (LMC-VO) sloot in het jaar 2023 haar 25-jarige bestaan af. We kijken terug op een betekenisvol tijdperk. Een tijdperk waarin duizenden collega's en leerlingen hebben geleerd, gelezen, geschreven, gesport, gekookt, gespard, gesupport en gecreëerd. Vele avonturen zijn beleefd, goede ontwikkelingen zijn doorgemaakt, duizenden diploma's zijn uitgereikt en er zijn vooral ook vele mooie herinneringen gemaakt.

Het jaar 2023 betekende daarnaast voor LMC-VO in veel opzichten een jaar vol veelbelovende ontwikkelingen en met resultaten van formaat. LMC-VO bereikte het hoogste leerlingenaantal ooit: een bevestiging aan alle collega's dat we de juiste dingen aan het doen zijn. Binnen ons uitgebreide portfolio aan scholen en onderwijsconcepten vinden leerlingen al snel dé school die bij hen past. Verder is de voorgenomen fusie met Kind en Onderwijs Rotterdam intensief voorbereid. In juni ontvingen wij het laatste formele akkoord, van de ministers voor Primair en Voortgezet Onderwijs en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Wij zijn dankbaar voor het vertrouwen en het akkoord/de instemming van de Raden van Toezicht, de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraden, de bonden, het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Rotterdam én van de ministers. Dat maakte de weg vrij om verder te gaan met het bundelen van krachten.

Met dit allerlaatste jaarverslag van LMC-VO gaat er dus een deur dicht en gaat er tegelijkertijd een andere wagenwijd open. In 2023 zijn de voorbereidingen getroffen om de drempel over te kunnen stappen op 1-1-2024. Intussen is de fusie een feit en voert onze organisatie de korte, krachtige naam SARO. Deze dekt de lading helemaal: Samen Ambitieuw Rotterdams Onderwijs.

Eind 2023 is gestart met het vervlechten van de ambities van LMC-VO en Kind en Onderwijs Rotterdam. Het resultaat daarvan zal in 2024 het licht zien in de vorm van het SARO-strategiedocument. De daarin geformuleerde ambities, alle te herleiden tot de beide koersplannen, zullen worden voortgezet.

De in dit jaarverslag opgenomen activiteiten, ontwikkelingen en mijlpalen zijn een weerspiegeling van de inzet en toewijding van onze medewerkers. Hun professionaliteit en passie hebben zij ten dienste gesteld aan de behoeften en de diversiteit van onze leerlingen, en aan de uitdagingen van de moderne tijd.

Dat de werkomgeving voor onze medewerkers aantrekkelijk is en blijft zal moeten leiden tot voldoende nieuwe, minstens zo bevlogen collega's die ook de stap willen maken naar dit betekenisvolle werk. LMC-VO is zich in 2023 volop blijven inzetten om de vacatures vervuld te krijgen en zal dat ook in 2024 en daarna blijven doen. Daarnaast is en blijft er onverminderd aandacht voor een goede kwaliteit van het onderwijs, basisvaardigheden, kansengelijkheid, ICT als hulpmiddel in het onderwijs en een goede en moderne huisvesting.

Vanuit een gezonde, krachtige organisatie en in goede onderlinge verbondenheid zetten onze medewerkers hun expertise en betrokkenheid in. Dit jaarverslag toont aan dat wij ook de komende onderwijsjaren met groot vertrouwen tegemoet kunnen zien. Het afsluiten van het 25-jarig bestaan van LMC-VO vormt zoals gezegd meteen de aftrap van een nieuwe fase. Ook daarin zullen zowel onze medewerkers als onze leerlingen zich optimaal kunnen blijven ontwikkelen, gedijen en hun volledige potentieel benutten. Kortom: ik heb zin en veel vertrouwen in het nieuwe tijdperk; een toekomst van vooruitgang, vooruitstrevendheid en van samen het voortouw durven nemen in het belang van voor onze leerlingen.

Lorenzo Civile

Voorzitter College van Bestuur

Inhoud

Voorwoord	2
Inhoud.....	3
1. Verslag van het College van bestuur	6
1.1 Profiel	6
1.1.1. Missie en visie	6
1.1.2. Strategie	6
1.1.3. Fusie	7
1.2 Organisatie	8
1.2.1 NAW-gegevens	8
1.2.2 Organisatiestructuur	9
1.2.3 Medezeggenschap	9
1.2.4 Verbonden partijen	9
1.2.5 Klachten.....	9
1.2.6 Juridische structuur	10
1.2.7 Governance	10
1.2.8 Bestuurlijke regelingen	10
1.2.9 Kernactiviteiten	10
1.3 Toegankelijkheid & toelating	11
1.4 Verantwoording van het beleid	11
1.5 Onderwijs en kwaliteit	12
1.5.1. Onderwijskwaliteit.....	12
1.5.2. Kwaliteitscultuur.....	13
1.5.3. Eenheid zorg.....	14
1.5.4. Nationaal Programma Onderwijs	17
1.5.5. Overige onderwijsontwikkelingen	18
1.6 Personeelsbeleid.....	20
1.6.1. Strategisch HRM-beleid.....	20
1.6.2. Aantrekkelijk werkgeverschap.....	20
1.6.3. Strategische Personeelsplanning.....	21
1.6.4. Opleiden	21
1.6.5. Werkdrukmiddelen.....	21
1.6.6. Verbinden met management.....	21
1.6.7. Verzuim.....	22
1.6.8. Professionalisering	24

1.6.9.	Gevoerd beleid gericht op beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag	
	25	
1.7	Huisvesting en facilitair beleid.....	25
1.7.1.	Huisvesting	25
1.7.2.	Facilitair beleid.....	28
1.8	Financieel beleid	29
1.8.1.	Opstellen beleidsrijke meerjarenbegroting.....	29
1.8.2.	Toekomstige ontwikkelingen	30
1.8.3.	Investeringsbeleid.....	30
1.8.4.	Treasury.....	30
1.8.5.	Allocatie van middelen.....	31
1.8.6.	Planning- en controlecyclus	31
1.9	Continuïteitsparagraaf.....	32
1.9.1.	Algemeen.....	32
1.9.2.	Prognose aantal leerlingen.....	32
1.9.3.	Prognose personele ontwikkeling.....	33
1.9.4.	Meerjarenbegroting 2024-2028	34
1.9.5.	Financiële positie	36
1.9.6.	Risicoparagraaf (IRBC-systeem en belangrijkste risico's).....	40
2.	Verslag van de Raad van Toezicht	43
3.	Jaarrekening.....	47
3.1.	Grondslagen van waarderingen van activa, passiva en resultaatbepaling	47
3.1.1.	Algemeen en waarderingen van activa en passiva.....	47
3.1.2.	Grondslag voor de resultaatbepaling	53
3.1.3.	Grondslagen kasstroomoverzicht	55
3.1.4.	Financiële instrumenten	56
3.2.	Balans per 31 december 2023.....	57
3.3.	Staat van Baten en Lasten 2023.....	58
3.4.	Kasstroomoverzicht 2023.....	59
3.5.	Toelichting op de onderstaande posten van de balans	60
3.5.1.	ACTIVA	60
3.5.2.	PASSIVA.....	62
3.6.	Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen:	65
3.7.	Verantwoording regelingen OCW-subsidies:.....	67
3.8.	Toelichting op de onderliggende posten van de staat van baten en lasten	69
3.8.1.	BATEN	69

3.8.2. LASTEN	71
3.8.3. Analyse realisatie huidig jaar versus realisatie voorgaand jaar en realisatie huidig jaar versus begroting.....	75
3.9. Verbonden partijen.....	77
3.10. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.....	77
3.11. Gebeurtenissen na balansdatum.....	80
3.12. Bestemming exploitatieresultaat.....	81
3.13. Ondertekening.....	82
4. Overige gegevens.....	83
4.1. Statutaire regeling inzake bestemming resultaat.....	83
4.2. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	83
5. Bijlagen.....	84
5.1. Begrippenlijst.....	84
5.2. Leden van de Raad van Toezicht en College van Bestuur, gegevens 2023	88

1. Verslag van het College van bestuur

1.1 Profiel

1.1.1. Missie en visie

Goed onderwijs, dat is waar de scholen van LMC Voortgezet Onderwijs (hierna: LMC-VO) zich verantwoordelijk voor voelen. Onderwijs dat niet alleen en vanzelfsprekend voldoet aan de algemeen aanvaarde norm van onze maatschappij, maar ook vooral rekening houdt met wat de Rotterdamse leerling nodig heeft. Of het nu om de cognitieve of de sociale vaardigheden gaat, om een leerling uit een achterstandswijk of een uit een meer bevoorrecht deel van de stad, of het nu om denkers of om doeners gaat. Goed onderwijs, dat leidt naar vervolgonderwijs, of naar de arbeidsmarkt.

In 2023 heeft, passend in deze missie en visie, Stichting LMC-VO met Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam (hierna: SKOR) de krachten gebundeld om het onderwijs verder te verrijken en versterken, in het belang van alle leerlingen van 0 tot 18 jaar, de medewerkers en de stad.

Per 1 januari 2024 zijn LMC-VO en SKOR gefuseerd en gaan zij samen onder de naam Stichting Samen Ambitieuus Rotterdams Onderwijs (hierna: SARO). Het voorliggende jaarverslag 2023 van LMC-VO is het laatste jaarverslag waarin uitsluitend verslag wordt gedaan over de behaalde resultaten in het voortgezet onderwijs onder de verantwoordelijkheid van Stichting LMC-VO.

1.1.2. Strategie

In december 2022 heeft het College van Bestuur van LMC-VO de [strategienota](#) LMC Voortgezet Onderwijs 2023 – 2027 “[Samen Groeien Werkt](#)” vastgesteld. Deze strategienota is de opvolger van de Strategienota 2018 – 2022 “Samen groeien”. strategische periode. Met de nieuwe strategie voor 2023 – 2027 kan LMC-VO (nog beter) inspelen op de veranderende omgeving en de positie in Rotterdam en omstreken kan versterken.

De strategie van LMC-VO zal zich de komende jaren richten op de volgende thema's:

Figuur: aantrekkelijke werkomgeving als voorwaarde voor 'welslagen' van de 5 strategische thema's

De scholen van LMC-VO hebben deze strategische thema's en bijbehorende uitwerking verwerkt in hun 4-jarige schoolplannen. In overleg met de Inspectie van Onderwijs zijn de ingangsdata voor de schoolplannen van alle LMC-VO-scholen gelijk getrokken op 1 oktober 2023, waarmee alle scholen in een gelijke cyclus zitten. In najaar 2023 heeft de Inspectie van alle LMC-VO-scholen een nieuw (4-jaren) schoolplan ontvangen.

1.1.3. Fusie

De in 2022 weer gestarte fusiebesprekingen met de SKOR zijn in 2023 voortvarend opgepakt met een inmiddels formeel gerealiseerde fusie. De in februari 2023 opgestelde Fusie Effect Rapportage (FER) is met instemming van de beide Raden van Toezicht, de beide GMR-en, maar ook van de wethouder van Onderwijs Rotterdam en de vakorganisaties (harmonisatie arbeidsvoorwaarden) toegezonden aan DUO – OCW. In de FER is de meerwaarde van de fusie beschreven:

➤ Leerlingen / onderwijs

Versterken van het onderwijs om leerlingen nog meer kansen te bieden, bijvoorbeeld door aan optimalisatie van de aansluiting tussen voorschoolse educatie, PO en VO, het creëren van doorlopende leerlijnen van 0 tot 18 jaar en het stevig borgen van een aantal bestaande samenwerkingsinitiatieven (bijv. de rijke schooldag, hoogbegaafdheidsonderwijs en groep 9).

➤ Personeel

Aantrekkelijker worden als werkgever om voldoende en goed gekwalificeerd personeel aan te trekken en te behouden. Dit heeft ook direct invloed op de kwaliteit van het onderwijs, dit leidt dit bijvoorbeeld al direct tot minder lesuitval en een stabielere leeromgeving voor onze leerlingen.

➤ Interne organisatie

Versterken van de organisatie door de staf verder te professionaliseren (betaalbaar, efficiënt en van hoge kwaliteit) en de kwetsbaarheid op bestuurlijk niveau te verminderen.

➤ Externe positie

We beogen door deze fusie een sterkere Rotterdamse speler te worden. Samen zorgen we voor stevige vertegenwoordiging van ons gezamenlijke onderwijs (0-18 jaar).

Na de goedkeuring van de Minister van OCW in juni 2023 is er in de rest van het jaar 2023 een uitgebreid en zorgvuldig, maar intensief proces doorlopen om met zoveel mogelijk betrokkenheid van GMR'en, vakorganisaties, management en medewerkers tot een daadwerkelijke fusie per 1 januari 2024 te komen. Inzet van externe deskundigen is daar zeer productief bij gebleken. Los van juridische, fiscale en administratieve zaken die geregeld moesten worden was er ook nog de vraag hoe de nieuwe organisatie ingericht moest gaan worden. Rode draad in de voorstellen is maximale integratie van PO en VO in de nieuwe organisatie:

1. De organisatiestructuur met clusters;
2. Uitwerking van de directielaag, inclusief verdeling van de taken en verantwoordelijkheden tussen directie en schooldirecteuren / locatiedirecteuren;
3. Integratie van beide stafdiensten;
4. Borging van de identiteit.

Aan bovenstaande punten hebben de beide GMR'ren instemming gegeven. Tegelijkertijd gaven de vakbonden na eerdere instemming op de harmonisatie van de secundaire en tertiaire arbeidsvoorwaarden hun akkoord op de aanpak van de personele consequenties bij de integratie staf, de personele consequenties van de clustervorming en de keuze van de CAO voor de staf. Alleen het definitief vormgeven van de medezeggenschapsstructuur zal nog een doorloop hebben in 2024. Op bestuursniveau heeft LMC-VO, vanwege de hier toegelichte fusieprocessen, de implementatie van andere strategische thema's in 2023 minder aandacht gegeven. Begin 2024 zal de integratie van de verschillende strategieën van de beide fusiepartners, LMC-VO en Kind en Onderwijs Rotterdam, opgepakt worden zodat ook gezamenlijke en geïntegreerde planvorming van start kan gaan om de daadwerkelijke voordelen van de fusie te kunnen gaan realiseren.

1.2 Organisatie

1.2.1 NAW-gegevens

Nieuwe naam: Stichting Samen Ambitieuw Rotterdams Onderwijs
 Voormalige naam: Stichting voor Interconfessioneel en Algemeen Bijzonder voortgezet onderwijs te Rotterdam e.o. (verkorte naam: LMC-VO).
 Bestuursnummer: 41071
 KvK-nummer: 24288721
 Adres: Linker Rottekade 292, 3034 CV Rotterdam
 Postbus 3081, 3003 AB Rotterdam
 Website: www.lmc-vo.nl
 Tel: 010-4366766
 E-mail: info@lmc-vo.nl

De stichting is het bevoegd gezag van 8 BRINS, met 23 geregistreerde vestigingen / scholen, te weten:

Scholen

Brin	Subbrin-vestiging	Naam School ¹
02VG Unie Noord	02VG00	De Theaterhavo / vwo
	02VG03	Codarts Lyceum
	02VG04	Mavo Centraal
	02VG05	Experience College
	02VG08	Rotterdam Designcollege
	02VG10	RDC-ISK
	02VG11	Horeca Vakschool Rotterdam
	02VG14	Montessori Mavo Rotterdam
	02VG15	Toorop Mavo
	02VG17	MEX010 – De mavo voor Expressie
	02VG22	Lyceum Kralingen
	02VG25	Vak College Hillegersberg
05XJ Het Lyceum Rotterdam	05XJ00	Het Lyceum Rotterdam
17KY Roncalli Mavo	17KY00	Roncalli Mavo
17YF Zuiderpark	17YF00	Zuiderpark College
	17YF02	Young Rotterdam
23YU Nova College	23YU00	Veenoord
	23YU01	Zuidrand School voor sport & lifestyle
	23YU02	Montfort College

¹ Actuele namen

	23YU08	Dalton Rotterdam Palmentuin
29VX Het Praktijkcollege Zuidwijk	29VX00	HPC Zuidwijk
29VW Het Praktijkcollege Charlois	29VW00	HPC Charlois
29VZ Het Praktijkcollege Centrum	29VZ00	HPC Centrum

De stichting wordt bestuurd door een College van Bestuur dat bestaat uit twee leden. Met ingang van de realisatie van de fusie-organisatie SARO op 1 januari 2024 zijn de twee hieronder genoemde bestuursleden (her)benoemd:

Bestuur

Naam	Functie
Lorenzo Civile	Voorzitter college van bestuur
Jasmijn Kesters	Vice-voorzitter college van bestuur

Per 22 december 2023 is het Lid College van bestuur (a.i.) Reinier de Voogd teruggetreden uit het bestuur.

1.2.2 Organisatiestructuur

De organisatie van LMC-VO is ingericht volgens de besturingsfilosofie van LMC-VO. De scholen zijn daarbij binnen de LMC-kaders autonoom. Zij zijn bijna allemaal ingedeeld in scholengroepen. De scholengroepen worden geleid door de directeuren scholengroep. Zij sturen de locatiedirecteuren aan. Enkele directeuren scholengroep geven zelf rechtstreeks leiding aan een school naast de andere scholen binnen de scholengroep waar een locatiedirecteur is aangesteld. Het College van Bestuur stuurt de directeuren scholengroep aan.

Wanneer een vacature voor een directeur scholengroep niet is ingevuld, stuurt het College van Bestuur tijdelijk enkele scholen rechtstreeks aan.

Het stafbureau ondersteunt het College van Bestuur en de scholen.

1.2.3 Medezeggenschap

De medezeggenschap is op scholengroep-niveau belegd bij de medezeggenschapsraden en op LMC-niveau bij de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad. De meeste MR-en hebben deelraden ingesteld met instemming van de directeuren.

1.2.4 Verbonden partijen

LMC-VO is lid van het Samenwerkingsverband Koers VO om jongeren een passende onderwijsplaats volgens de Wet Passend Onderwijs te geven. Daarnaast voert LMC-VO een OPDC, een regionale onderwijsvoorziening, uit namens Koers VO.

1.2.5 Klachten

Volgens de afspraken binnen LMC-VO moeten klachten over een school of medewerker van een school eerst besproken worden met de directeur. Als de klager vervolgens niet tevreden is over de wijze waarop de klacht wordt afgewikkeld, kan hij/zij een klacht doorzetten en indienen bij het College van Bestuur (CvB) of bij de Landelijke Klachtencommissie. In 2023 is een beperkte

toename te zien van het aantal doorgezette klachten. Er zijn in 2023 acht klachten behandeld (in 2022 twee klachten).

Van de acht doorgezette klachten zijn er door het CvB vijf deels gegrond verklaard, éénmaal was de klacht niet ontvankelijk en twee klachten waren ongegrond. Twee klachten van de acht zijn ook nog ingediend bij de Landelijke Klachtencommissie. Beiden zijn in die procedure niet doorgezet (niet ontvankelijk of ingetrokken).

Bij de deels gegronde klachten heeft het CvB, waar nodig, passende maatregelen getroffen.

1.2.6 Juridische structuur

LMC-VO is een stichting zonder winstoogmerk.

1.2.7 Governance

De stichting wordt bestuurd door een College van Bestuur dat bestaat uit twee leden. Een lid heeft de voorzittersrol. Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de organisatie. Met de directeuren wordt het beleid van de organisatie ontwikkeld en worden plannen opgesteld. Het College van Bestuur stuurt de directeuren van de scholen aan en geeft leiding aan het stafbureau.

Het interne toezicht is belegd bij de Raad van Toezicht. Deze raad bestaat uit minimaal vijf en maximaal uit zeven personen in 2023 en na de fusie uit acht leden. Eén van de leden van de Raad van Toezicht is benoemd op voordracht van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad van LMC-VO, zoals is voorgeschreven in de Wet op het voortgezet onderwijs.

De Raad van Toezicht houdt niet alleen toezicht op het functioneren en het beleid van het College van Bestuur, maar ook op de gang van zaken binnen de stichting en haar scholen. De Raad van Toezicht adviseert en controleert en is de werkgever van het College van Bestuur.

1.2.8 Bestuurlijke regelingen

De bestuurlijke regelingen van LMC-VO zijn openbaar en staan op de website van LMC-VO, www.lmc-vo.nl. Dit zijn de statuten van de stichting, de reglementen voor de Raad van Toezicht en voor de commissies van de Raad van Toezicht, de werving- en selectieprocedure en de profielen van de Raad van Toezicht, het reglement voor het College van Bestuur en het toetsingskader van LMC-VO.

De klokkenluidersregeling, de klachtenregeling en het leerlingenstatuut staan eveneens op de website van LMC-VO. Deze stukken zijn, samen met de integriteitscode en alle beleidsstukken, voor de medewerkers van LMC-VO ook te vinden op het intranet (LIS).

1.2.9 Kernactiviteiten

LMC-VO richt scholen op en houdt scholen in stand om voortgezet onderwijs op alle niveaus te verzorgen. De Eenheid Zorg van LMC-VO verzorgt in opdracht van het Samenwerkingsverband Koers VO de uitvoering van het orthopedagogisch didactisch centrum (OPDC) in Rotterdam.

1.3 Toegankelijkheid & toelating

Ook in 2023 is er door de LMC-VO-scholen weer gebruik gemaakt van de eenduidige inschrijvingsprocedure zoals die door het samenwerkingsverband Koers VO in de “overstaproute” is gedefinieerd. Een zeer gering aantal scholen moet bij de inschrijvingen tot loting overgaan. In 2023 hebben de scholen Vakcollege Hillegersberg en Young Rotterdam moeten loten en een aantal leerlingen niet kunnen aannemen. De continue groei van LMC-VO maakt echter dat steeds meer scholen beperkt worden door het maximum aantal leerlingen dat het gebouw kan bevatten. De meeste leerlingen kunnen bij LMC-VO gelukkig terecht bij hun school van eerste keuze, wat ook het uitgangspunt blijft voor de toekomst.

In 2023 is meer werk gemaakt van doorstroom. Enerzijds om leerlingen, die een afstroomadvies krijgen van hun LMC-school, te kunnen plaatsen op een andere LMC-school en zo voor een soepele overdracht te zorgen. Anderzijds bij opstroom door de start van een bovenbouw HAVO bij het RDC (met ingang van schooljaar 23/24) om leerlingen met een MAVO-diploma van een LMC-school een vervolg op HAVO-niveau binnen LMC-VO te kunnen aanbieden. Dit laatste omdat de HAVO-afdelingen van de LMC-VO-scholen bijna allemaal vol zitten.

1.4 Verantwoording van het beleid

De beleidsprioriteiten die het College van Bestuur heeft gesteld voor de organisatie zijn veelal leidend voor de hierna volgende inhoud van dit verslag. Daarnaast komen de door het ministerie voorgeschreven maatschappelijke thema's in het verslag aan de orde. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk (Continuïteitsparagraaf) gaat in op het beleid rond risico's en risicobeheersing.

1.5 Onderwijs en kwaliteit

1.5.1. Onderwijskwaliteit

Arrangementen

Sinds december 2023 hebben alle LMC scholen minimaal een basisarrangement van de Inspectie van het Onderwijs en twee afdelingen van de scholen hebben het arrangement “goed”. We hebben één excellente school, namelijk Het Praktijkcollege Centrum.

Meerdere scholen hebben de ambitie om op te gaan voor de waardering “goed” van de Inspectie van het Onderwijs, echter de eerst volgende mogelijkheid voor het bestuur om een school aan te melden voor een kwaliteitsonderzoek om de waardering “goed” te verkrijgen is bij het vierjaarlijkse bestuursonderzoek, welke naar verwachting in 2024 zal plaatsvinden.

Toezicht inspectie

Een nieuwe ontwikkeling in 2023 in het toezichtskader is dat de inspectie vanuit een steekproef jaarlijks kwaliteitsonderzoeken bij scholen zal gaan uitvoeren. In 2023 is dit bij LMC-VO nog niet gebeurd.

Het periodieke bestuursgesprek tussen het bestuur en de contactinspecteur heeft als doel elkaar regelmatig te informeren, over relevant lopende en komende ontwikkelingen binnen of buiten LMC. In ieder geval zijn op handen zijnde kwaliteitsonderzoeken en vervolgtoezicht, als dat aan de orde is, een onderwerp op de agenda. Daarnaast wordt de dialoog gevoerd over onderwijsresultaten, risico's, signalen en incidenten.

Op basis van de jaarlijkse prestatie- en risicoanalyse van de inspectie of de verbeterplannen schooljaar 2022-2023 zijn de LMC scholen, Experience College, Rotterdam Designcollege, Horecavakschool Rotterdam, Vakcollege Hillegersberg, Montfort College, HPC Centrum, HPC Charlois en Zuidrand in het bestuursgesprek aan de orde gekomen. Voor de LMC scholen met een verbeterplan is afgesproken dat de eindevaluatie van het verbeterplan wordt toegestuurd aan de inspectie. Daarnaast wordt in 2024 een steekproef kwaliteitsonderzoek uitgevoerd bij Montfort College en Vakcollege Hillegersberg, dit naar aanleiding van de eerder genoemde nieuwe ontwikkeling in 2023 aangaande het toezicht houden op scholen door de inspectie.

Themaonderzoek ‘Schoolexaminering, kwaliteit van afname’

De Inspectie heeft in het eerste kwartaal van 2023 op 2 LMC scholen een 4-jaarlijks onderzoek in de vorm van een themaonderzoek ‘Schoolexaminering, kwaliteit van afname’ uitgevoerd, omdat een school minimaal één keer in de vier jaar moet worden bezocht volgens de richtlijnen van de inspectie.

De scholen die onderzocht zijn, zijn Young Rotterdam en Vakcollege Hillegersberg.

De inspectie gebruikt het themaonderzoek om informatie op te halen op landelijk niveau op scholen binnen het voortgezet onderwijs. De verzamelde gegevens worden gebruikt voor de Staat van het Onderwijs 2024.

Normaliter leiden thema-onderzoeken niet tot een rapportage op schoolniveau, echter dit themaonderzoek wijkt hiervan af en wordt door de inspectie op schoolniveau een oordeel afgegeven over de indicator OP6 afsluiting (kwaliteit van de schoolexaminering) vanuit het waarderingskader van de inspectie. Het themaonderzoek heeft voor beide scholen een aantal

herstelopdrachten opgeleverd. De herstelopdrachten zijn binnen de gestelde periode positief afgerond door beide scholen.

De bevindingen vanuit het themaonderzoek hebben goede handreikingen gegeven om de kwaliteit van afname examinering te verbeteren en worden dan ook bij de verdere ontwikkeling van de kwaliteitsbewaking binnen LMC meegenomen.

CE 2023

Het slagingspercentage van het gehele LMC is in schooljaar 2022-2023 91% geweest, dit is lager (-3%) dan schooljaar 2021-2022. De door de coronamaatregelen in het leven geroepen duimregeling in de zak/slaagregeling en de ruimte om CE examens af te leggen in het 3de tijdvak is voor schooljaar 2022-2023 komen te vervallen. Wel is de afnameperiode voor de CE examens uitgebreid. Dit kan van invloed zijn geweest op het slagingspercentage van het laatste schooljaar ten opzichte van de vorige 2 schooljaren.

In de voorbereidingen richting de centraal eindexamens is wederom stilgestaan bij het gedegen organiseren van de schoolexamens en de daarbij onderliggende programma's van toetsing en afsluiting (pta's). Daartoe is voor elke school een examencommissie aangesteld die toeziet op het geheel van de kwaliteit van de schoolexaminering. Het gaat hierbij onder andere om duidelijkheid én transparantie van de taak- en verantwoordelijkheidsverdeling binnen de examenorganisatie, het verloop van de examens, de kwaliteit van het PTA én het examenreglement, of wordt voldaan aan de wettelijke eisen, de kwaliteit van de totstandkoming van de schoolexamens en het aantal én type maatregelen dat is getroffen. Vanuit de jaarlijkse evaluatie hebben de examencommissies het bevoegd gezag en de directeuren over verbeterpunten betreffende de organisatie van de examens op de school geïnformeerd. Ter voorbereiding op de centraal eindexamens zijn met de examensecretarissen een twee2 tal expertise- bijeenkomsten georganiseerd, waarbij de September- en Maart mededelingen vanuit 'Examenblad' centraal stonden.

1.5.2. Kwaliteitscultuur

Digitale lesobservatie tool (DOT)

Bij de start van schooljaar 2022-2023 is op LMC niveau afgesproken dat de DOT observaties structureel worden ingezet bij de analyse van de leskwaliteit van de school. Verder wordt gelijk aan vorige jaar gestimuleerd om de DOT in te zetten om collegiale visitatie naar een hoger plan te tillen.

Management Dashboard LMC en data-analyse

Alle scholengroepdirecteuren en locatiedirecteuren hebben toegang tot het Management Dashboard voor hun eigen scholengroep/school en kunnen deze tool inzetten voor de schooleigen kwaliteitszorgcyclus.

LMC-VO stimuleert daarnaast ook het gebruik van data-analyse-tools (apps) als onderdeel van de kwaliteitszorg. De inzet van datacoaches die op locatieniveau gebruik maken van data-apps is doorlopend beleid binnen LMC, zodat elke school zijn eigen (kwaliteits-)data kan analyseren. In 2023 zijn opnieuw 5 bijeenkomsten van een dagdeel in het opleidingstraject voor datacoaches met goed gevolg afgesloten.

Vervolg pilot Collegiale Visitatie

In 2023 is in afgeslankte vorm is het traject collegiale visitaties doorgezet, echter alleen 2 collegiale visitatie mochten worden uitgevoerd namelijk op Rotterdam Designcollege en Montfort College. Hiervoor is gekozen omdat LMC m.i.v. 1 januari 2024 fuseert met Kind & Onderwijs naar een nieuwe organisatie te weten SARO. Het beleid aangaande audits en collegiale visitatie wordt door

eerder genoemde reden in 2024 geëvalueerd, gestructureerd en aangepast waar nodig om aan de ambities van de nieuwe organisatie te kunnen voldoen.

Schoolplannen

Met ingang van 1 augustus 2023 zijn alle LMC scholen het nieuwe schooljaar gestart met een nieuw vastgesteld schoolplan, waarin tevens de 5 thema's vanuit de LMC strategienota zijn uitgewerkt. Hierdoor lopen alle LMC schoolplannen synchroon, sluiten aan bij het koersplan van de organisatie en kunnen daardoor de ambities vanuit het koersplan van de organisatie in de toekomst gelijktijdig worden uitgewerkt in de nieuwe schoolplanperiode.

1.5.3. Eenheid zorg

Algemeen

EZH bestaat uit twee onderdelen, namelijk het OPDC Rotterdam en het Expertisecentrum. EZH biedt leerlingen nieuwe kansen door te werken aan het inzicht in mogelijkheden en het versterken van vaardigheden. EZH is sterk in het verbinden van de leerling met hun omgeving, waarbij het belang van de leerling altijd voorop staat. EZH doet dit in opdracht van LMC Voortgezet Onderwijs en Koers VO en werkt hierin samen met Enver voor het bieden van de jeugdhulp. EZH biedt deze ondersteuning aan de scholen binnen het eigen bestuur en aan scholen van andere schoolbesturen in Rotterdam.

Naast de ontwikkelingen binnen EZH, wordt het laatste jaar van het Project Veilig besproken daar dit vanuit het Expertisecentrum werd uitgevoerd.

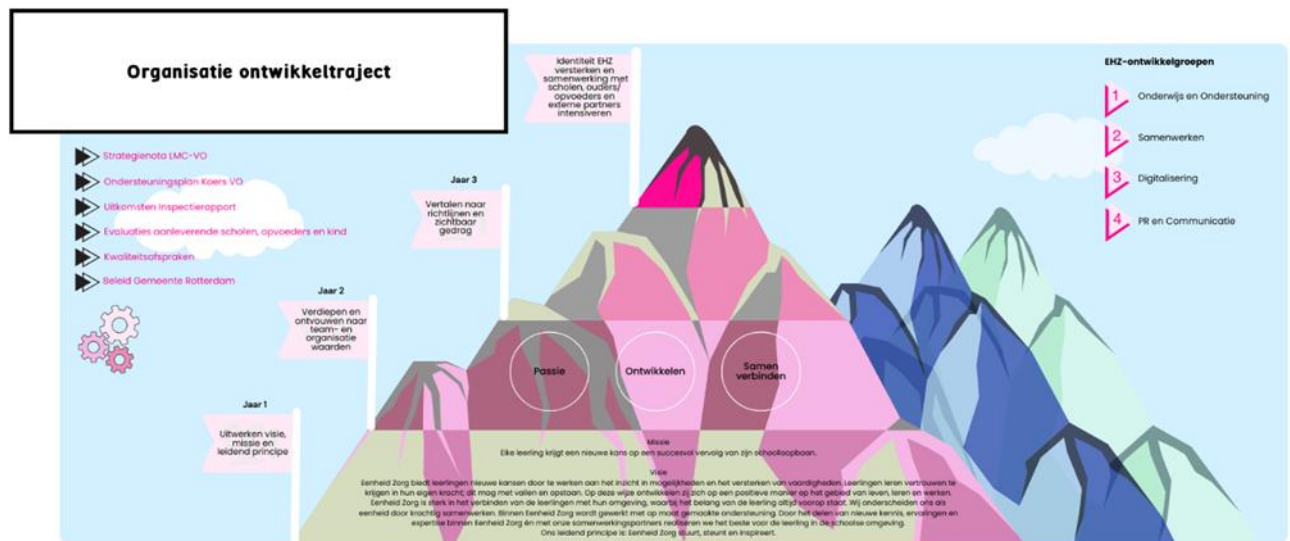
De afgelopen drie schooljaren heeft EZH een organisatie- en visieontwikkelingstraject doorlopen met als doel de identiteit van EZH te versterken en ook de samenwerking met scholen, ouders en externe partners te intensiveren. In het eerste schooljaar zijn de EZH-visie, missie en het leidende principe uitgewerkt. Vervolgens hebben we in het tweede schooljaar deze verdiept en verder ontvouwen naar persoonlijke-, team- en organisatiewaarden. Tenslotte hebben we in 2023 onze waarden en identiteit verder verrijkt vanuit een meervoudige blik. Daarvoor hebben we vanuit het perspectief van leerlingen, ouders, stakeholders en collega's onze waarden uitgewerkt in richtlijnen en zichtbaar gedrag.

Thema's vanuit het ontwikkelingstraject

Vanuit het organisatie- en visieontwikkelingstraject zijn door de EZH-medewerkers de volgende vier thema's gekozen om in ontwikkelgroepen verder te verdiepen en ontplooiën: 'digitalisering', 'pr en marketing', 'onderwijs en ondersteuning (inclusiever onderwijs)' en 'samenwerking en interne communicatie'. In deze ontwikkelgroepen zijn medewerkers uit elk onderdeel van de organisatie vertegenwoordigd. Vanuit de terugblik en evaluaties met het team hebben we de keuze gemaakt om voor het vervolg het accent te leggen op krachtig intern en extern samenwerken met actueel- en op maat gemaakt onderwijs en ondersteuning. Zo kunnen we met onze samenwerkingspartners het beste voor de leerling in de schoolse omgeving realiseren.

De hiervoor gekozen doelstellingen zijn verder uitgewerkt in de volgende paragrafen voor het Expertisecentrum en het OPDC.

Het Expertisecentrum

De problematiek van de leerlingen die bij het Expertisecentrum (EC) worden aangemeld varieert (leerproblematiek, psychische problemen, systemische problematiek) en omdat problemen elkaar kunnen beïnvloeden, is het voor adequate hulp aan leerlingen essentieel om alle problemen in samenhang te onderzoeken. Ook het afgelopen jaar werd hierin zoveel mogelijk maatwerk geleverd. Onze werkprocessen werden versterkt door de komst van BergOp, een digitaal systeem om psychologische vragenlijsten te versturen en te scoren. Hierdoor kan er sneller en gericht gewerkt worden. Binnen het multidisciplinair overleg werd expertise gebundeld en casuïstiek belicht vanuit verschillende invalshoeken.

Het is een gegeven dat mentale klachten onder jongeren de afgelopen fors zijn gestegen (Gezondheidsenquête CBS, 2022), deze tendens werd ook gezien bij de aanmeldingen van leerlingen bij het EC. Dit vraagt voor ons voor de toekomst nog betere ondersteuning in vroeg-signalering (en daarmee snellere doorverwijzing) en anderzijds het aanbieden van een preventief aanbod ter versterking van mentale gezondheid van onze leerlingen.

Om dit te kunnen bewerkstelligen heeft het Expertisecentrum voor 2023-2027 de volgende doelen opgesteld:

- De samenwerking met LMC-VO-scholen versterken om leerlingen vroegtijdig te kunnen helpen;
- Ontwikkeling van een preventief aanbod (bijvoorbeeld psycho-educatie, e-Health) ter versterking van de mentale gezondheid van leerlingen;
- Het (blijven) bieden van kwalitatieve zorg;
- Medewerkers van het EC zijn voldoende bekwaam en beschikken over de juiste registraties (SKJ en BIG);
- Informatie wordt vertrouwelijk opgeslagen en verwerkt (conform AVG).

Het Orthopedagogisch Didactisch Centrum (OPDC)

Binnen het OPDC Rotterdam is in 2023 hard gewerkt aan het verbeteren van het onderwijsprogramma. Het onderwijsconcept is vernieuwd, de uren AVO zijn uitgebreid en het

leerrendement van leerlingen tijdens hun verblijf wordt inzichtelijk gemaakt. De Inspectie van het onderwijs heeft de onderwijskwaliteit van het OPDC Rotterdam voldoende beoordeeld (oktober 2022). Om verder richting te geven aan onze visie heeft het OPDC gekozen voor de volgende twee doelstellingen voor schooljaar 2023-2024:

- Het onderwijs- en ondersteuningsprogramma wordt doorontwikkeld, zodat leerlingen door het bieden van maatwerk de kans krijgen om hun potentieel maximaal te ontwikkelen.
- De samenwerking met de vo-scholen, de Koersconsulenten en de Adviescommissie Beoordeling Toelaatbaarheid (ABT) versterken.

Tevredenheidsonderzoek

Ouders en leerlingen waren zeer tevreden over de inzet van en het verblijf op het OPDC. Dit gegeven werd gewaardeerd met het gemiddelde rapportcijfer van 8,4.

In de tabel hieronder is de gemiddelde rapportscore (2023) van het OPDC gegroepeerd weergegeven naar leerling, ouder en school.

OPDC-locaties Noord en Zuid	Tevredenheidscijfer
Leerling	8,2
Ouder	8,7
School	8,3

Project Veilig

Het derde projectjaar is besteed aan de verdere uitrol en borging van de projectinzichten en

-opbrengsten uit het eerste en tweede projectjaar. Hieronder volgt een opsomming van de doelstellingen en opbrengsten uit projectjaar 2022-2023.

1. Het scholingsaanbod simulaties uitrollen binnen het Rotterdamse v(s)o;

Gedurende het afgelopen schooljaar zijn 7 simulaties uitgevoerd op Rotterdamse v(s)o-scholen. Uit de evaluatie van de uitgevoerde simulaties bleken de simulaties te zorgen voor een toename van het veiligheidsgevoel door de geboden tools en handvatten, meer bewustwording van signalen en het thema veiligheid en meer inzicht in de eigen of gewenste werkwijze en handelingsrichtlijnen.

2. De werkwijzer voor mentoren/ondersteuningscoördinatoren borgen binnen de Rotterdamse v(s)o-scholen;

In schooljaar 2022-2023 zijn de werkwijzer en explainers verspreid binnen het Rotterdamse v(s)o. Dat is onder andere gedaan via de sociale mediakanalen en nieuwsbrieven van de organisaties in het samenwerkingsverband, de nieuwsbrief van Onderwijs010 en de nieuwsbrief van Geweldig Rotterdam. De locatiedirecteuren van alle Rotterdamse v(s)o-scholen hebben de werkwijzer als poster via de post ontvangen. Alle ondersteuningscoördinatoren in de Koersregio hebben de werkwijzer via e-mail ontvangen met het verzoek deze met collega's te delen.

3. Lokale samenwerking tussen het Rotterdamse v(s)o en partners bevorderen;

De conferentie 'Agressie en wapenbezit onder Rotterdamse jongeren' op 22 september 2022 was een eerste stap in het versterken van de verbinding en samenwerking tussen het Rotterdamse v(s)o en partners. Om in de dagelijkse praktijk inhoud te geven aan het bevorderen van die samenwerking is echter een aanpak op lokaal- dan wel wijkniveau nodig.

Er is geïnventariseerd welke bestaande overlegstructuren er zijn binnen Rotterdam en er is gesproken met een gemeente waar een dergelijke overlegstructuur al operationeel is. Op het moment dat bekend werd dat het convenant 'Veiligheid in en om school' aanstaande was en overeenkomstige doelstellingen zou omvatten, is contact gezocht met de gemeente Rotterdam. Op verzoek van de gemeente is een voorstel geschreven vanuit het project.

1.5.4. Nationaal Programma Onderwijs

Algemeen

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is een (niet-structureel) investeringsprogramma van het kabinet om de gevolgen van de coronacrisis (2020-2022) voor leerlingen op te vangen. De spil in de aanpak zijn de programma's die scholen op basis van een eigen analyse opstellen. De middelen en plannen op schoolniveau zijn op schooljaar basis. In 2023 liep, in termen van NPO, het jaar 2022 – 2023 af en begon het jaar 2023 - 2024.

Evenals in voorgaande (school)jaren kunnen de scholen de vanuit de menukaart NPO een zestal interventies inzetten. De scholen zetten de NPO-gelden op de volgende interventies in, waarbij bovenaan de meest gebruikte interventie staat:

- effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren. Inzet met name op instructie in kleinere groepen en de zgn. een-op-een begeleiding;
- extra inzet personeel en ondersteuning. Inzet met name op klassenverkleining en de inzet van extra onderwijsassistenten/instructeurs;
- sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen. Inzet met name op interventies gericht op het welbevinden van leerlingen en sportieve activiteiten;
- meer onderwijs. Inzet met name op uitbreiding van het onderwijs en de zgn. voor- en vroegschoolse interventies;
- ontwikkeling van de executieve functies van leerlingen. Inzet met name op metacognitie en het zelfregulerend leren;
- faciliteiten en randvoorwaarden. Inzet met name op activiteiten die randvoorwaardelijk en ondersteunend zijn aan eerder genoemde interventies.

Voor de verdeling van reguliere NPO gelden is (in overeenstemming met de medezeggenschap) binnen LMC-VO een nadere afspraak gemaakt:

- o 700 euro per leerling voor de eigen school.
- o 120 euro per leerling wordt gebruikt voor een ieders nut, dus aan school verbindende/bovenschoolse thema's.

De invulling van die bovenschoolse thema's zal in 2024 gebeuren.

Voor het schooljaar 2022-2023 is er door de scholen financieel meer aan plannen ingediend dan uiteindelijk gerealiseerd. Scholen mogen (niet gerealiseerde) NPO-middelen doorschuiven naar een volgend schooljaar en daar nieuwe plannen voor uiterlijk het schooljaar 2024 – 2025 voor indienen.

Alle scholen hebben zowel hun plannen voor 22/23 als voor 23/24 besproken met de medezeggenschapsraad en instemming hiervoor verkregen. De besteding van NPO wordt binnen Continuïteitsparagraaf nader toegelicht.

Een apart onderdeel van de NPO-midden is de arbeidsmarkttoelage (AMT). Door wet- en regelgeving is bepaald dat 13 scholen van LMC-VO recht hebben op AMT. In 2023 heeft LMC voor zowel de schooljaren 22/23 als 23/24 gelden voor de AMT toekenning ontvangen. Vanaf 2024 zal de AMT onderdeel van de CAO-VO worden en een structureel karakter krijgen.

Naast de reguliere NPO-gelden zijn er ook achterstandsgelden NPO. Een belangrijk deel van die middelen zijn bestemd voor het project Leasen van Laptops voor Leerlingen (LLL), zie hieronder bij overige onderwijsontwikkelingen.

De aanvullende NPO-bekostiging die volgt uit artikel 10 nieuwkomersbekostiging in de sector VO is in 2023 ingezet om nieuwkomers in de schakelklassen ISK beter te ondersteunen, o.a. door extra scholing en betere materialen ten behoeve van effectiever onderwijs en extra buitenschoolse activiteiten voor sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling. Daarnaast zijn activiteiten ondernomen om de nieuwkomers die zijn doorgestroomd naar het reguliere onderwijs extra te ondersteunen. Dit betreft vooral extra personele inzet op de schoollocaties waar de leerlingen naar uitstroomden.

1.5.5. Overige onderwijsontwikkelingen

Reken beleid

In 2023 is hard gewerkt om volgens de opzet/werkwijze/format/richtlijn van het taalbeleid het rekenbeleid op organisatie- en schoolniveau te optimaliseren. De verwachting is dat het Rekenbeleidsplan in het 1ste kwartaal van 2024 zal worden vastgesteld.

Vooruitgang en gelijkheid

LMC-VO streeft naar actueel onderwijs, kansengelijkheid en (digitale) inclusie door middel van het project Leasen van Laptops voor Leerlingen (LLL)

In het afgelopen jaar heeft LMC-VO een belangrijke stap gezet richting het realiseren van een innovatieve en inclusieve leeromgeving voor al haar leerlingen. Het initiatief om het LLL-principe te integreren binnen de meeste van de 23 aangesloten scholen is een belangrijke ontwikkeling in LMC's streven om onderwijs toegankelijk en relevant te maken in een steeds meer gedigitaliseerde wereld.

Deze verschuiving naar LLL vloeit voort uit de erkende noodzaak om het onderwijsaanbod aan te passen aan de hedendaagse technologische realiteiten. Dit initiatief verzekert dat elke leerling, ongeacht zijn of haar achtergrond, gelijke toegang krijgt tot digitale leermiddelen. De ervaringen tijdens de Covid-19 pandemie hebben het belang van flexibiliteit en digitale toegankelijkheid in het onderwijs verder onderstreept.

De uitdagingen die gepaard gingen met de implementatie van LLL – zoals financiering, het ontwikkelen van digitale vaardigheden bij docenten, en het vormen van een onderwijskundige visie die digitale integratie omarmt – worden projectmatig aangepakt en zijn nog steeds gaande. Bijzondere aandacht is uitgegaan naar het creëren van een gelijk speelveld voor alle leerlingen, om te waarborgen dat niemand wordt uitgesloten vanwege financiële beperkingen. Hierbij zijn de bovenschoolse NPO-achterstandsmiddelen ingezet.

Vanwege de diversiteit tussen de scholen is gekozen voor een gefaseerde aanpak van de LLL- implementatie. Hierbij is rekening gehouden met hun unieke context en behoeften.

De Havo Rotterdam

In augustus 2023 opende De Havo Rotterdam haar deuren; een havo-bovenbouw toegespitst op leerlingen die vanuit vmbo-tl willen doorstromen. Op De Havo Rotterdam krijgen de leerlingen persoonlijke begeleiding van een pedagogisch geschoolde coach en wordt er rekening gehouden met de lastige overstap vanuit het vmbo. Daarnaast krijgen de leerlingen een persoonlijk ontwikkeltraject dat bestaat uit leiderschaps cursussen, LOB, persoonlijke groei binnen het PWS en burgerschapsonderwijs. Het schooljaar werd gestart met 57 leerlingen verdeeld over 3 klassen, 14 docenten en 2 coaches.

De organisatie van De Havo Rotterdam is vormgegeven volgens het principe Teamgecentreerde Arbeidsorganisatie: Dit is een organisatievorm die helpt om de kwaliteit van het onderwijs, de wendbaarheid van de organisatie en het werkplezier van leraren te vergroten. Uit het eerste MTO komt duidelijk naar voren dat de medewerkers deze organisatievorm verkiezen boven de traditionele schoolorganisatie. Deze manier van werken zal dus worden vastgehouden in de komende jaren.

Codasium en het examenvak Modelleren & Programmeren

In 2023 bereikte Lyceum Kralingen een belangrijke mijlpaal met de eerste lichting havo-examenleerlingen die het examen aflegden in het innovatieve examenvak Modelleren & Programmeren, het vak binnen ons unieke Codasium. Het Codasium, een onderscheidend initiatief in Nederland, biedt leerlingen niet alleen de mogelijkheid om programmeervaardigheden te ontwikkelen, maar stimuleert ook kritisch denken over de impact van digitale technologieën op onze samenleving.

De havo-examenleerlingen hebben indrukwekkende resultaten behaald, waarbij ze niet alleen hun technische vaardigheden hebben ontwikkeld, maar ook hebben geleerd complexe problemen op te lossen, creatief te denken en effectief samen te werken.

Het curriculum voor het examenvak Modelleren & Programmeren is ontwikkeld door het personeel van Lyceum Kralingen. Deze school is tot en met 2024 de enige in Nederland die bevoegd is om dit examenvak aan te bieden. Na deze pilotfase zal het vak vanaf 2025 beschikbaar worden gesteld, waardoor ook andere havo/vwo-scholen het vak kunnen aanbieden.

De verwachtingen voor 2024 zijn al even ambitieus, met de voorbereiding van de eerste lichting vwo-leerlingen op hun examen in Modelleren & Programmeren!

1.6 Personeelsbeleid

1.6.1. Strategisch HRM-beleid

Het personeelsbeleid voor de organisatie wordt in afstemming en samenspraak met de directeuren scholengroep ontwikkeld. Deze directeuren bespreken het concept-beleid met hun locatiedirecteuren zodat bijstelling kan plaatsvinden. Het College van Bestuur bespreekt het overkoepelend personeelsbeleid met de GMR die advies- dan wel instemmingsrecht op dit beleid heeft. De directie en de afdeling HRM begeleiden het implementatietraject van nieuw personeelsbeleid. Medewerkers kunnen informatie vinden op intranet en vragen stellen via e-mail of telefoon. In de managementrapportage-gesprekken worden effect en wensen t.a.v. beleid besproken en geëvalueerd. Op medewerkersniveau vindt evaluatie plaats in de gesprekken rond de gesprekscyclus en via het medewerkersonderzoek.

De LMC-VO-scholen geven het onderwijs in afstemming op de (maatschappelijke) actualiteit verder vorm, bieden meer kansengelijkheid en zetten in op innovatie.

De scholen hebben behoefte aan gekwalificeerd personeel om de ambities waar te maken. Zoals verder in dit hoofdstuk staat, investeert LMC-VO in wervingscampagnes voor gekwalificeerd personeel en zet in op de professionalisering van docenten. In het personeels- en salarisadministratiesysteem worden de bevoegdheid en het opleidingsplan van docenten opgenomen en gemonitord. Langstudeerders worden begeleid.

LMC-VO biedt docenten en medewerkers via de LMC-academie de mogelijkheid trainingen en cursussen te volgen. Het aanbod wordt afgestemd op de behoeften van de medewerkers en scholen. Het aanbod wordt jaarlijks geëvalueerd. Via het medewerkersonderzoek wordt in beeld gebracht of er behoefte is aan meer scholing. Scholen stellen een eigen scholingsplan op, passend bij de onderwijskundige visie en opgave van hun scholen, en leggen dit ter instemming voor aan de medezeggenschapsraad. Een school die het onderwijsaanbod of de onderwijsprofilering vernieuwt, past het scholingsplan van de vestiging hierop aan. Docenten en andere medewerkers kunnen dan specifiek geschoold worden, passend bij het vernieuwde onderwijsaanbod of -profilering.

1.6.2. Aantrekkelijk werkgeverschap

Ook in 2023 zijn we geconfronteerd met schaarste op de arbeidsmarkt. Het is een taai thema waar geen pasklare oplossing voor bestaat. Het medewerkersonderzoek dat in 2023 is gehouden heeft ons handvatten gegeven, zowel op bestuurlijk als schoolniveau om verder te werken aan onze aantrekkelijkheid als werkgever. Met een respons van 74% zijn de uitkomsten zeker richtinggevend te noemen. De algemene tevredenheid wordt gescoord op een 7,9. De omgang/samenwerking met collega's, de werksfeer en de omgang met leerlingen komen als positieve punten naar voren. Communicatie en werkdruk als de belangrijkste te verbeteren punten. Alle scholen en stafafdelingen beschikken over eigen rapportages, die besproken en toegelicht zijn en waar verbeteracties uit zijn voortgekomen.

In 2023 is door HRM met een aantal directeuren een voorstel voor een nieuwe gesprekscyclus ontwikkeld waarin werkplezier meer centraal staat. Deze gesprekscyclus is tot op heden niet geïmplementeerd, onder meer door de fusie. Door de nieuwe organisatie zal dit onderwerp opnieuw worden opgepakt. Daarnaast is een projectplan voor de introductie van nieuwe leraren geschreven in 2023. Dit plan zal in 2024 verder tot uitwerking komen.

1.6.3. Strategische Personeelsplanning

Strategische Personeelsplanning (SPP) is van belang voor organisaties om zich voor te bereiden op de toekomst. In een tijd waarin lerarentekorten en vergrijzing de arbeidsmarkt beïnvloeden en maatschappelijke en technische ontwikkelingen elkaar in een rap tempo opvolgen, is het essentieel om de talenten van de huidige en toekomstige medewerkers te identificeren en te ontwikkelen, zodat leerlingen ook in de toekomst verzekerd zijn van goed onderwijs. Dit omvat niet alleen de vaardigheden die ze momenteel bezitten, maar ook de vaardigheden die nodig zijn om aan de eisen van de toekomst te voldoen.

Vanuit indicatoren zoals het percentage medewerkers dat met pensioen gaat, het aandeel deeltijdwerkers, ziekteverzuim en het medewerkersverloop kan LMC-VO zich een beeld vormen hoe het medewerkersbestand zich in de toekomst gaat ontwikkelen. Kwantitatieve en kwalitatieve gegevens worden samengesteld vanuit een tweejaarlijkse vlootschouw. In 2024 wordt dit verder vormgegeven.

1.6.4. Opleiden

Investeren in toekomstige docenten is een belangrijk instrument om vacatures tijdig ingevuld te krijgen. Daar waar voorgaande jaren LMC-VO nog altijd de vacatures wist in te vullen, blijven deze in 2023 langer open staan of worden zelfs niet ingevuld. Via zij-instroom trajecten, OpleidingsSchoolRotterdam en het project Statushouders voor de klas investeert LMC-VO in nieuw talent. Er is een coach om langstudeerders naar de afronding van hun opleiding te begeleiden. Om medewerkers up to date te houden investeert de organisatie actief in een scholingsaanbod dat aansluit bij hun behoeften.

1.6.5. Werkdrukmiddelen

In 2023 zijn er met de GMR afspraken gemaakt rondom de verdeling van de collectieve werkdrukmiddelen. Vervolgens zijn de scholen aan de slag gegaan met het maken van de werkdrukplannen. Scholen zijn hier in de loop van 2023 mee aan de slag gegaan waardoor op dit moment het nog te vroeg is om de ingezette acties te evalueren. Ook zijn nog niet alle middelen uit 2023 ingezet. In de loop van 2024 moet een dergelijke evaluatie wel plaatsvinden en gekeken worden in hoeverre de ingezette acties tot succes hebben geleid.

1.6.6. Verbinden met management

LMC-VO organiseert enkele bijeenkomsten waarin de diverse managementlagen elkaar treffen. Doel is kennisuitwisseling over relevante (strategische) thema's maar ook elkaar leren kennen en samenwerking stimuleren. In 2023 is er driemaal een dergelijke sessie gepland. Daarnaast heeft het College van Bestuur verschillende malen een bijeenkomst met alleen de locatiedirecteuren of alleen de teamleiders. Hierin komen actuele onderwerpen aan de orde waar management in de scholen mee te maken hebben. Kennismaking en kennisdeling zijn hierbij belangrijk.

1.6.7. Verzuim

In het verzuimbeleid is opgenomen dat LMC-VO streeft naar verzuimcijfers die gelijk zijn of lager zijn dan het landelijk gemiddelde in het VO.

Streefwaarden ziekteverzuimcijfers LMC-VO 2023 ²			
Categorie	Ziekteverzuim- percentage	Meldings-frequentie	Gemiddelde verzuimduur (in dagen)
Onderwijzend Personeel	5,3%	1,4	20
Onderwijs Ondersteunend Personeel	6,1%	0,9	28

Ziekteverzuimgegevens LMC-VO TOTAAL						
Kalenderjaar	2019	2020	2021	2022	2023	Verschil t.o.v. 2022
Ziekteverzuimpercentage	6,4%	5,8%	6,2%	6,5%	6,4%	-0,1%
Ziekmeldingsfrequentie	1,2	0,7	0,9	1,3	1,2	-0,1
Gemiddelde verzuimduur	19,4	31,7	39,4	17,4	21,8	+4,4
Nulverzuimpercentage	41,2	54,7	49,8	37	42,5	+5,5

Ziekteverzuimcijfers kalenderjaar 2019 –2023 LMC-VO totaal

De verzuimcijfers laten een tweeledig beeld zien. Een positieve constatering is de daling van het gemiddelde verzuimpercentage en de ziekmeldingsfrequentie ten opzichte van 2022.. Ondanks deze daling blijft de realisatie van met name het ziekteverzuimpercentage (ver) boven de norm. Wel zijn er verschillen in de ontwikkeling tussen OP (gelijkblijvend op 6,6%), OOP (daling van 0,6% naar 6,4%) en het management (stijging van 2,1% naar 4,9%).

Het aantal medewerkers dat zich geen enkele maal ziek heeft gemeld in 2023 is gestegen. Dit is terug te zien in het toegenomen nulverzuimpercentage.

Een ander beeld is de toename in de gemiddelde verzuimduur. Deze is na een eerdere daling weer gestegen voor LMC totaal met 4,4 dagen naar 21,8 dagen per afgesloten ziekmelding. Bij OP stijgt de verzuimduur een fractie (1,1 dag), bij de overige twee functiecategorieën is de stijging forser. Bij OP 11 en bij management 48 dagen. Dalen van de gemiddelde verzuimduur lijkt een positieve ontwikkeling maar dit is – in combinatie met een hoog verzuimpercentage - niet per se het geval. In de berekening van de gemiddelde verzuimduur worden alle hersteld meldingen in de geselecteerde periode meegenomen. In dit geval dus het gemiddeld aantal verzuimdagen van alle hersteld meldingen in kalenderjaar 2023. Een lage(re) verzuimduur kan mede worden veroorzaakt door medewerkers die nog ziek zijn en dus niet meetellen in de verzuimduur.

² Streefwaarden ziekteverzuimcijfers LMC-VO voor 2023, gebaseerd op referentiejaar 2021

Rapportage

Het management ontvangt maandelijks een overzicht van de voortschrijdende verzuimcijfers over de voorliggende twaalf kalendermaanden. Eventuele seizoensinvloeden worden hiermee afgevlakt zodat het management direct inzicht heeft in de daadwerkelijke verzuimontwikkelingen. Daarnaast wordt in de maandelijkse rapportages (MARAP) aandacht besteed aan verzuim. Onder andere door cijfers en een korte analyse te presenteren wordt bewust stil gestaan bij de ontwikkeling van verzuim op scholen.

Verzuimregistratie

Om de administratieve last van management te verminderen is de registratie van ziekte opnieuw bekeken. Leidinggevenden gaven aan vooral het aantal signaleringen te veel te vinden en het gebruikersgemak op punten te missen. Het aantal signaleringen is inmiddels verminderd en het werken met bepaalde formats heeft het gebruikersgemak verhoogd.

Verzuimpilot

In 2023 is een pilot geweest met ondersteuning door een externe verzuimdeskundige van teamleiders bij de aanpak van complexere casuïstiek en/of langdurig verzuim. Het beperkte aantal deelnemers beoordeelde deze begeleiding als heel positief. Duidelijk bleek wel dat er een grote behoefte aan kennis op dit vlak bestaat. Bovenstaande vormt de aanleiding om in 2024 te gaan onderzoeken hoe we de aanpak van complexe verzuimproblematiek wellicht anders en daardoor beter kunnen organiseren.

Onboarding

Nieuwe teamleiders en directeuren kregen gedurende hun inductieprogramma een verzuimtraining aangeboden en tweemaal de mogelijkheid tot intervisie gedurende het schooljaar. De belangstelling hiervoor bleek wisselend.

Begeleiding

Na een heftig incident is nazorg geboden aan betrokken medewerkers, waaronder het MT, van de betreffende scholen. Na evaluatie van deze begeleiding is een landingspagina op het intranet aangemaakt waar medewerkers in een oogopslag kunnen zien welke interventies (zoals nagesprek met bedrijfsmaatschappelijk werk) in overleg met de leidinggevende mogelijk zijn.

Financiële fitheid 55+

Regelmatig zijn er vragen over eerder stoppen met werken. Om in deze informatiebehoefte te voorzien, bestaat de mogelijkheid om op verzoek een budgetcoach te raadplegen, worden pensioenbijeenvakkomsten georganiseerd en is het pensioensprekkuur voor meer individuele vragen onder de aandacht gebracht.

1.6.8. Professionalisering

Master Leren en Innoveren (MLI)

In 2023 is ervoor gekozen om vrijgevallen formatie voor MLI-ers te gebruiken om bestaande MLI-ers een groter dienstverband te kunnen geven. Hiermee hopen we de effectiviteit van de opdrachten te vergroten doordat er meer tijd besteed kan worden aan complexe vraagstukken. Ook is in 2023 besloten dat de MLI onder de afdeling Kwaliteit, Onderwijs en Innovatie wordt gehangen. Gezien het feit dat deze afdeling zich richt op onderwijskwaliteitsverbetering en juist een MLI daar met zijn opleiding actief aan bijdraagt wordt de ophanging aan de afdeling logischer geacht. LMC Academie

LMC Academie

De LMC Academie werkt vanuit de behoefte van de medewerkers van LMC en zoekt de aanbieder die de gewenste cursus het beste kan vormgeven en inrichten. Dit kunnen externe bedrijven zijn, of interne gespecialiseerde docenten. Op deze wijze ontstaan onder meer de cursussen: 'LessonUp', 'Omgaan met agressie', 'Debatteren in de klas', 'Office 365', 'Teach like a champion' en de Faalangstreductietraining. Er is veel belangstelling voor de Smart Start bijeenkomsten, en verschillende studiedagen die op maat voor de scholen worden ontwikkeld. In 2023 volgden 634 deelnemers een cursus en/of hebben zij een evenement van de LMC academie bijgewoond. Via www.lmcacademie.nl/cursusaanbod is een overzicht te zien van het cursusaanbod, coachingstrajecten en diverse evenementen die voor onze medewerkers beschikbaar worden gesteld, om zo aantrekkelijk werkgeverschap te genereren.

Langstudeerders

Het project "Langstudeerders" wordt geëvalueerd. In het schooljaar 2022-2023 is in de ondersteuning samengewerkt met Hogeschool Rotterdam. Er zijn 19 langstudeerders binnen LMC-VO benaderd. 15 docenten-langstudeerders zijn ondersteund. Een docent is alsnog afgestudeerd. Zes docenten-langstudeerders zijn vertrokken. Het totaal aantal langstudeerders daalt dus gestaag. De oorzaak van studievertraging is complex en de aanpak vereist maatwerk. Het project loopt door in schooljaar 2023-2024.

Opleidingsschool Rotterdam

Ondanks de landelijke trend waarbij inschrijvingen van studenten aan lerarenopleidingen terugloopt, heeft LMC-vo 197 studenten binnen het samenwerkingsverband opgeleid. Hiermee voldoet LMC-vo aan de gestelde quota. In 2022-2023 hebben 11 schoolopleiders het benodigde certificaat behaald en de verdiepende module afgerond. Hiermee wordt continuïteit in de kwalitatief hoogwaardige begeleiding van zowel docenten in opleiding als de ondersteuning van de ruim 130 actieve werkplekbegeleiders geborgd. Aandacht voor verdere professionalisering in het begeleiden van docenten in opleiding staat ook in 2023-2024 hoog op de agenda waardoor wij ons blijven positioneren als aantrekkelijk (potentieel) werkgever voor onze docenten in opleiding, schoolopleiders en werkplekbegeleiders. Hiermee neemt LMC-vo (na 1 januari 2024 SARO) haar maatschappelijke verantwoordelijkheid ten aanzien van het dreigende lerarentekort.

Statushouders voor de klas

Ook in 2023 is in samenwerking met de gemeente Rotterdam een vijftal stageplaatsen voor statushouders gerealiseerd. Hierbij snijdt het mes aan twee kanten. Als organisatie krijgen wij de kans om al in een vroeg stadium aankomende docenten te interesseren voor onze scholen. Voor de betrokken statushouders biedt het de mogelijkheid om relevante werkervaring op te doen om straks zelfstandig voor de klas te kunnen staan. Inmiddels is er in 2023 vanuit de rijksoverheid subsidie beschikbaar gesteld voor de begeleiding van statushouders. Deze is aangevraagd.

1.6.9. Gevoerd beleid gericht op beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag

LMC-VO zet het beleid voort waarbij een externe dienstverlener wordt ingezet om potentiële uitkeringsgerechtigden trajecten aan te bieden om uitkeringen te voorkomen en/of te beperken.

1.7 Huisvesting en facilitair beleid

1.7.1. Huisvesting

In onderstaand jaarverslag wordt teruggekeken naar de voornemens zoals genoemd in de kaderbrief 2023 en naar de reguliere werkzaamheden van de afdeling.

- *Aantrekkelijke werkomgeving*
- *Unieke profilering*

Naast de diverse aanpassingen, zowel bouwkundig als op het gebied van inrichting, op de locaties om ervoor te zorgen dat het onderwijskundig profiel zichtbaar wordt is 2023 ook het jaar geweest dat er oplossingen gezocht zijn om de instroom van ISK-leerlingen goed te kunnen huisvesten. Op diverse locaties zijn de ISK-leerlingen ondergebracht en heeft LMC-VO aan haar verplichtingen voldaan conform de afspraken die gemeente breed zijn gemaakt m.b.t. het aanbieden van onderwijs aan de ISK-leerlingen.

In oktober is de 1e paal geslagen voor de bouw van het Stadionpark. Het schoolgebouw Stadionpark is een van de eerste nieuwbouwprojecten uit het 'Convenant voortgezet onderwijs Rotterdam-op Zuid' dat gerealiseerd gaat worden. Oplevering is gepland maart 2026.

Nieuwe aanvragen

In oktober zijn de aanvragen voorziening huisvesting voor het jaar 2024 bij de gemeente ingediend. Naast de aanvraag huurvergoeding voor de Pieter de Hoogweg 222 is een aanvraag huurvergoeding voor de locatie Westzeedijk 497 aangevraagd. De gemeente Rotterdam heeft de vergoeding voor de Westzeedijk 497 voorlopig toegezegd in het kader van huisvesting ISK.

Gemeente Rotterdam heeft middelen beschikbaar gesteld voor de renovatie van het gebouw Noordsingel 72 waar Horeca Vakschool Rotterdam is gevestigd. In dit jaar zijn diverse varianten uitgewerkt voor de businesscase. Deze varianten liggen nu ter goedkeuring bij de gemeente Rotterdam. Als een van de varianten wordt goedgekeurd kan deze verder uitgewerkt worden in de businesscase.

Verduurzamen gebouwen

In oktober heeft LMC-VO een convenant ondertekend om samen met de DCMR invulling te geven aan de afspraken uit het klimaatakkoord van 2019, het Rijksbeleid voor een breed gedragen toekomstbestendig energiebeleid en tevens een in de toekomst circulaire bedrijfsvoering.

Door energie te besparen en de inzet van duurzame energie, efficiënter met grondstoffen, afval en water om te gaan en te kijken naar onder meer duurzame grondstoffen, voedsel en vervoer worden de milieuprestaties van de organisaties verbeterd.

Dit convenant sluit aan bij de landelijke Green Deal onderwijs (inmiddels met het programma scholenopkoersnaar2030) die wordt gesteund door onder andere het Ministerie van Onderwijs, Binnenlandse zaken en Economische zaken en Klimaat, PO en VO Raad.

Met onze onderhoudspartij voor de installaties gaan we samen met de DCMR in 2024 een routekaart CO₂-reductie opstellen voor de locaties, waarmee LMC-VO de maatregelen inplant voor de energietransitie. De portefeuille-routekaart wordt onderdeel van het strategisch

huisvestingsbeleid en de energiebesparende-en CO2 reducerende maatregelen worden verwerkt in de duurzame MJOP.

Op de locatie Spaansegweg is de installatie warmte-koude opslag vervangen incl. het slaan van de benodigde bronnen. Eind 2023 is de installatie in werking gesteld.

Meerjarenonderhoud

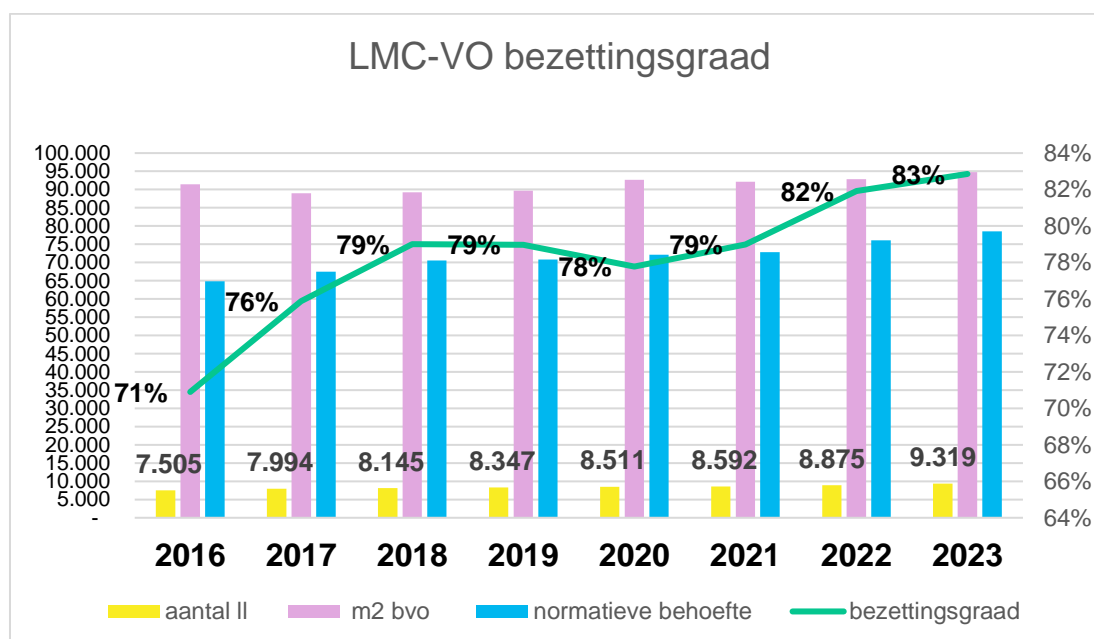
De werkzaamheden zoals in de MJOP voor 2023 zijn opgenomen zijn uitgevoerd al dan niet in combinatie met de investeringen/verbouwingen.

Voor het actualiseren van het MJOP in 2024 inclusief het opnemen van een duurzaam meerjarenplan is in 2023 een uitvraag opgesteld.

Op de locaties Beukelsdijk 91 en 145 zijn luchtbehandelingsinstallaties aangebracht waarvoor een SUVIS-subsidie is verstrekt vanuit de gemeente.

Kentallen huisvesting

De bezettingsgraad per 1-10-2023 bedraagt conform de rekenmethodiek van de gemeente Rotterdam 95%. De bezettingsgraad is lager als we het totaal aantal beschikbare m2 bvo in beschouwing nemen ongeacht de eigendomssituatie. (In de rekenmethodiek van de gemeente zijn de gebouwen waarvan LMC het volledige eigendom heeft buiten beschouwing gelaten). De bezettingsgraad intern LMC bedraagt 83% een stijging van 1% t.o.v. 2022.

Energieverbruik

Het verbruik van energie wordt voor diverse locaties gemonitord. De data afkomstig van de slimme meters wordt verwerkt in de portal van Energievoorscholen. Het elektra verbruik is t.o.v. 2022 gestegen met 14% terwijl het gasverbruik 20 % lager is dan in 2022.

Desondanks zijn de kosten voor gas, elektra, stadverwarming, warmte, -koudeopslag en water met 50% gestegen t.o.v. het jaar 2022.

1.7.2. Facilitair beleid

Digitalisering

De projecten van de afdeling Digitale Zaken zijn in 2023 opgenomen in een ICT Roadmap. Deze roadmap bevat alle ICT projecten die uitgevoerd moeten worden.

Begin 2023 is een aanbesteding uitgevoerd voor de levering van de glasvezelverbindingen tussen alle locaties. De aanleg van de nieuwe glasvezelinfrastructuur is gestart medio mei en opgeleverd in december. De locaties zijn met een zeer korte onderbreking per locatie gemigreerd naar de nieuwe infrastructuur.

Tegelijk met de implementatie van de nieuwe glasvezel infrastructuur is ook de netwerkapparatuur in het centrale netwerk vervangen. Om de afhankelijkheid van één centraal datacenter uit te sluiten is ook een nieuwe datacenter leverancier geselecteerd. Alle schoollocaties zijn nu aangesloten op twee geografisch gescheiden datacenters in Rotterdam. Vanuit deze twee datacenters zijn ook twee gescheiden verbindingen naar internet gerealiseerd die bij storing zonder onderbreking kunnen overschakelen. Met deze aanpassingen zijn het core-netwerk en de internetontsluiting weer helemaal up-to-date om het onderwijs de komende jaren van een stabiele en hoog beschikbare netwerkomgeving te voorzien.

De virtualisatie- en storageomgeving is vervangen door nieuwe hard- en software. De nieuwe omgeving draait op Azure Stack en is geplaatst in de nieuwe datacenters. Vanuit deze omgeving worden diensten aangeboden die (nog) niet vanuit de cloud aangeboden worden. Alle on-premise data en servers zijn gemigreerd naar het nieuwe platform.

Bring Your Own Device (BYOD)

Eén van de gerealiseerde beleidsdoelen is het verstrekken van laptops aan leerlingen (project LLL, zie de toelichting Onderwijsontwikkelingen). De aanbesteding van de lease laptops voor leerlingen is uitgevoerd in de eerste helft van 2023. Met de start van het schooljaar 2023-2024 is in samenwerking met de leverancier de technische uitrol van de ruim 1500 laptops gerealiseerd.

Digitale veiligheid – cybersecurity

De beschikbaarheid van de systemen van LMC-VO wordt voor 99,9% gegarandeerd door de infrastructuur binnen het externe datacenter. Dit datacenter voorziet in dubbele stroomvoorzieningen waardoor uitval van elektra wordt geminimaliseerd. De verbindingen van en naar het datacenter zijn dus ook dubbel uitgevoerd, evenals de verbindingen naar de scholen waarbij tevens een eis is dat de invoer naar de school infrastructuur van twee verschillende kanten dient te komen. Daarnaast heeft LMC-VO een eigen next generation firewall. Daarmee is de

organisatie voor een groot gedeelte verzekerd van bescherming tegen aanvallen van buitenaf (Hacking/Ecryptie). Het netwerk kent een functionele scheiding binnen de Active Directory waarin groepen van medewerkers, docenten, leerlingen beschikbaar zijn. Op basis van deze groepen wordt toegang verleend tot beschikbare data.

De leerling gegevens worden verwerkt in het systeem Magister. LMC-VO heeft hiertoe een verwerkersovereenkomst afgesloten met de leverancier. Met een persoonlijke gebruikersnaam en wachtwoord of een token kunnen medewerkers toegang krijgen tot de gegevens. Leerlingen kunnen op een vergelijkbare manier in Magister.

LMC-VO beschikt over een Informatiebeveiligings- en privacy beleid waarin onder meer rollen en verantwoordelijkheden zijn belegd. Er is een externe functionaris voor gegevensbescherming.

Er is in de organisatie awareness (bewustzijn) gecreëerd op het gebied van de AVG en algemene cyber security door middel van live-sessies van een externe partij voor alle management leden. Tevens is er voor al het (LMC) personeel een digitale versie beschikbaar gesteld van diezelfde live-sessie.

Qua back-up van gegevens is er nieuwe apparatuur aangeschaft zodat deze weer op de toekomst voorbereid is.

Verouderde versies van server software zijn allen uit gefaseerd en voorzien van versies die toekomstbestendig zijn. Dit geldt ook voor de client devices (laptops medewerkers en leerlingen o.a.) waarbij een enorme inhaalslag is gemaakt met betrekking tot moderne, en dus veiligere, software.

Gedurende het jaar is er een extern advies gekomen over de “gezondheid” van onze next generation firewall. Naast de complimenten van dit externe bureau over de huidige staat van de gezondheid, waren er nog een aantal zaken die gefinetuned konden worden. Deze finetunes zijn inmiddels allemaal doorgevoerd.

Intern wordt er steeds vaker de weg naar de privacy officer gevonden als het gaat over verwerkersovereenkomsten.

1.8 Financieel beleid

Deze paragraaf geeft inzicht in de gestelde doelen ten aanzien van het financieel beleid en in hoeverre deze gerealiseerd zijn, het opstellen van de meerjarenbegroting, toekomstige ontwikkelingen, het investerings- en treasurybeleid, allocatie van middelen en de planning- en controlecyclus.

1.8.1. Opstellen beleidsrijke meerjarenbegroting

De strategische visie en de doelstellingen uit de nieuwe strategienota worden vertaald in de financiële kaders 2024 – 2028. De organisatie werkt aan een vernieuwde/verbeterde versie voor de reallocatie met als doel deze met ingang van de Exploitatatiebegroting 2025 in te voeren. Het nieuwe reallocatiemodel richt zich nadrukkelijker en explicieter op wat scholen en het stafbureau als organisatie nodig hebben om effectief en efficiënt te kunnen functioneren. Voor het bepalen van de context van en het benodigde budget voor een individuele school is een constante en rijke dialoog nodig. Uiteraard wordt de aansluiting met de strategienota hierbij bewaakt. Dit model is echter nog niet gefinaliseerd. Dit betekent dat voor de begroting 2024 het reallocatiemodel, die

voor het laatst vastgesteld is in 2016, als uitgangspunt nog geldig is. Door stelsel- en bekostigingsstroomwijzigingen is dit inmiddels een benadering geworden.

1.8.2. Toekomstige ontwikkelingen

Met ingang van 1 januari 2024 zijn LMC-VO en Kind en Onderwijs Rotterdam gefuseerd en gaan zij verder onder de naam Stichting Samen Ambitieuw Rotterdams Onderwijs (hierna: SARO). SARO bestaat uit PO- en VO- scholen verspreid over heel Rotterdam, en een locatie in Hoek van Holland. In 2024 zal het financieel beleid voor SARO opgesteld worden. Daarnaast zal de PDCA cyclus ingericht worden en de planning- en control producten herzien. SARO wil dit verder professionaliseren, zodat dit optimaal bijdraagt aan de sturing en beheersing binnen de organisatie en de verder doorontwikkeling.

1.8.3. Investeringsbeleid

Jaarlijks wordt ten aanzien van de investeringen in ICT en huisvesting een investeringsplan opgesteld als onderdeel van de begroting. De input voor de investeringen wordt deels bepaald o.b.v. vervangingsbeleid en het meerjarig onderhoudsplan op bovenscholingsniveau. Daarnaast leveren scholen input voor de investeringen die zij noodzakelijk achten voor ICT en/of huisvesting. Op basis van het beschikbare budget en de noodzaak vindt besluitvorming door het CvB plaats. Afgelopen jaren is het niet gelukt om dit proces tijdig voor het vaststellen van de begroting af te ronden. In 2024 wordt hier met het uitwerken van de PDCA cyclus op ingezet om dit proces te verbeteren.

1.8.4. Treasury

Treasury dient twee doelen, namelijk:

- beheersen van de financiële risico's en de reductie van de financieringskosten
- inzicht verschaffen in de omvang en samenstelling van de liquide middelen.

In 2019 is het treasurystatuut vernieuwd. Hierin is rekening gehouden met de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. In 2024 zal het treasurystatuut herzien worden vanuit de fusie met Kind en Onderwijs Rotterdam.

De algemene doelstellingen van LMC-VO voor het treasurybeleid zijn:

- het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde middelen tegen acceptabele condities;
- het minimaliseren van de kosten van het verkrijgen van financiële middelen;
- het optimaliseren van het rendement van eventuele, tijdelijk overtollige liquide financiële middelen;
- het beheersen van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen zijn verbonden;
- het registreren van transacties in de administratie;
- het vormen van adequate dossiers;
- een goede interne en externe informatievoorziening over de uitvoering van het treasurybeleid;
- het nakomen van wettelijke verplichtingen inzake bovenstaande.

Als minimum voor de solvabiliteit is een norm vastgelegd van 60%. Voor de liquiditeit is deze vastgesteld op 1,5 binnen LMC-VO.

LMC-VO maakt in 2022 geen gebruik van derivaten, belegt geen geld en sluit geen leningen af.

Overtollig liquide financiële middelen zijn ondergebracht in spaarproducten die voldoen aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. In 2024 zal schatkistbankieren geïntroduceerd worden.

LMC-VO bankiert bij de ABN/AMRO-bank.

LMC-VO maakt verder bij de uitvoering van haar activiteiten gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die LMC-VO blootstellen aan krediet-, rente-, kasstroom- en liquiditeitsrisico's. Het betreft financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen zoals debiteuren, overige vorderingen, liquide middelen, crediteuren en overige schulden. Om deze risico's te beheersen en te beperken heeft LMC-VO procedures en gedragslijnen (waaronder een treasurystatuut) opgesteld. De instelling handelt niet in financiële derivaten.

1.8.5. Allocatie van middelen

Het begrotingsproces is primair gericht op het verbinden van de strategische visie, doelstellingen en beleidsprioriteiten van LMC-VO met de beschikbare en benodigde financiële middelen. De algemene financiële beleidsuitgangspunten en kaders zijn vertaald in een intern allocatiemodel dat ook voor 2023 is gebruikt. Dit interne allocatiemodel kent meerdere uitgangspunten gebaseerd op de oude bekostigingssystematiek van OCW, waarover in het verleden afspraken zijn gemaakt en door het College van Bestuur besluiten over zijn genomen:

- voor de bekostiging wordt gerekend met het definitieve leerlingaantal van 1 oktober 2022.
- de school wordt bekostigd alsof het een categorale school is.
- De normatieve bekostiging personeel is gebaseerd op ratio's. De ratio's voor OOP en directie zijn voor alle scholen gelijk. De ratio's voor OP verschillen per onderwijssoort.
- Voor OP wordt onderscheid gemaakt tussen 3 bekostigingsgroepen (VMBO/PRO, HAVO/VWO en brede SG). De GPL voor de directie en OOP is voor iedere scholensoort/school gelijk.
- Iedere school krijgt dezelfde vaste voet van € 75.000. De PRO's en HAVO/VWO voor Muziek en Dans krijgen vanwege hun omvang een grotere vaste voet.
- verschillende overheadkosten, bijvoorbeeld voor huisvesting, ziektevervangings- en de stafdiensten, zijn bovenschools getrokken en worden doorbelast
- rekening worden gehouden met een voorfinanciering van vijf maanden conform de bekostigingssystematiek

Het reallocatiemodel wordt in 2023 aangepast, mede vanwege de invoering van het nieuwe bekostigingsmodel van het rijk.

1.8.6. Planning- en controlecyclus

LMC-VO kent een planning- en controlecyclus waarbij de kaderbrief als basis dient voor de jaarlijks op te stellen (meerjaren)begroting. Om de vinger aan de pols te houden wordt elke vier maanden aan de Raad van Toezicht gerapporteerd over de uitputting van de begroting en wordt een verwachting uitgesproken over het te behalen resultaat. Twee keer per jaar wordt met de directeur van de school een formeel managementgesprek gevoerd waarin de ontwikkelingen van de school aan de orde komen en tevens de financiële uitputting van het budget.

Met oog op de fusie is het PDCA proces rondom de planning- en controlecyclus geëvalueerd en zijn mogelijkheden voor verdere professionalisering geconstateerd. In 2024 zal hier invulling aan gegeven worden.

1.9 Continuïteitsparagraaf

In onderstaand jaarverslag wordt teruggekeken naar de voornemens zoals genoemd in de kaderbrief 2023 en naar de reguliere werkzaamheden van de afdeling.

Deze paragraaf geeft overeenkomstig met de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs inzicht in de situatie van LMC-VO.

1.9.1. Algemeen

Per 1 januari 2024 is LMC-VO gefuseerd met Stichting Kind en Onderwijs Rotterdam en gaan zij verder onder de naam Stichting Samen Ambitieuw Rotterdams Onderwijs.

Voor het jaar 2024 zijn voor beide stichtingen nog aparte (meerjaren)begrotingen opgesteld. Deze continuïteitsparagraaf geeft inzicht in de situatie van LMC-VO.

Voor Stichting Kind en Onderwijs zijn in de (meerjaren)begroting 2024 de volgende kengetallen opgenomen. Hieruit blijkt dat de kengetallen gekoppeld aan de activiteiten van Stichting Kind en Onderwijs de komende jaren boven de gehanteerde waarden blijven.

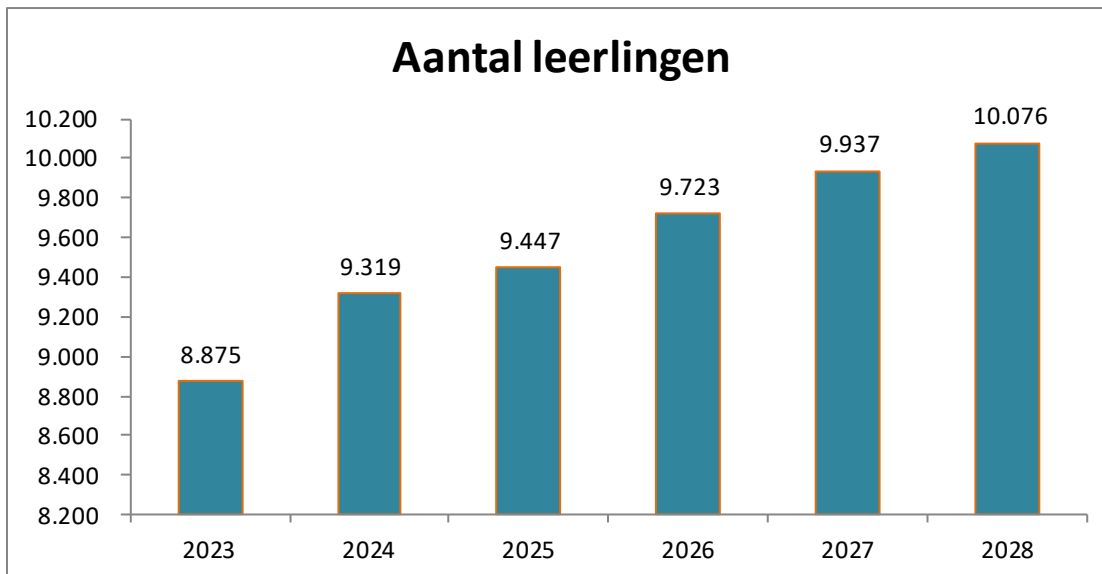
Kengetallen	Signaleringswaarde	Begroting 2024	2025	2026	2027
Liquiditeit	< 0,75	1,88	1,61	1,44	1,47
Solvabiliteit	< 30%	72,8%	71,0%	71,0%	71,8%
Absolute omvang liquide middelen	€ 100.000	€ 16.825.000	€ 14.018.000	€ 12.340.000	€ 12.659.000
Signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen	< 1	1,64	1,49	1,41	1,41

In 2022 is de strategienota "Samen groeien werkt" voor de periode 2023-2027 vastgesteld. Gekoppeld aan dit strategische beleid is een financieel meerjarenperspectief gepresenteerd voor LMC-VO. Het jaar 2023 is het eerste jaar van de strategienota "Samen groeien werkt".

1.9.2. Prognose aantal leerlingen

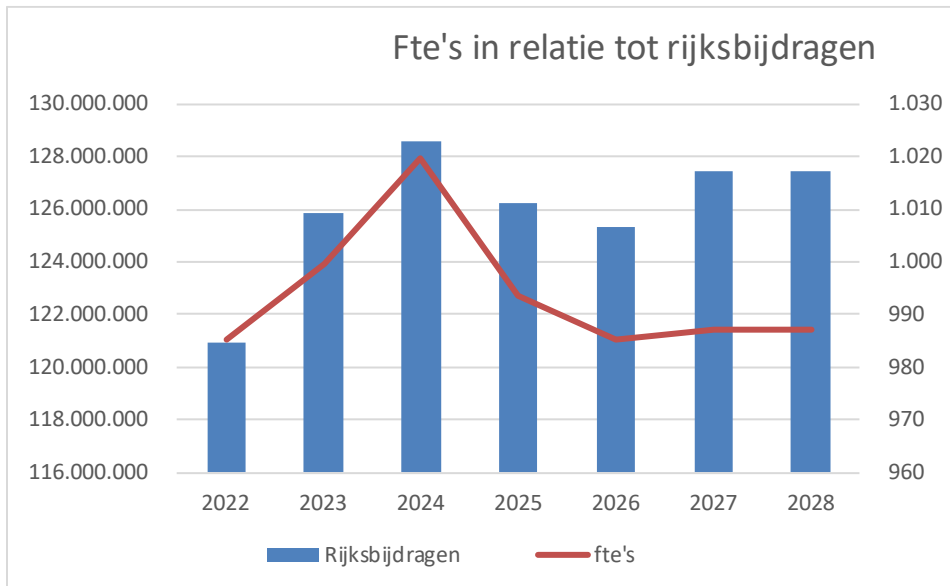
De inspanningen van LMC-VO en haar scholen om aantrekkelijk te zijn en blijven voor leerlingen leiden over de jaren heen tot een langzame maar voortdurende groei van de leerlingaantallen. In 2024 zal de organisatie er naar verwachting in slagen in om het totale aantal leerlingen te laten stijgen tot 9.447. Een toename van ruim 100 leerlingen ten opzichte van de voorgaande leerling telling. Deze toename is minder groot dan de toename van 2023. De verwachting is dat het leerlingaantal de komende jaren langzaam, maar gestaag zal doorgroeien. Naar verwachting zal in het jaar 2027 het aantal leerlingen voor het eerst de 10.000 gaan overstijgen.

Voor LMC-VO is de prognose in groei van het aantal leerlingen in onderstaande grafiek weergegeven. Deze groei is realistisch als de instroom in de brugklassen zich positief blijft ontwikkelen. De verhoudingen in aandeel mavo, pro, vmbo en havo/vwo kunnen enigszins wijzigen aangezien gebleken is dat sprake is van hogere adviezen van het primair onderwijs. Hier lijkt een relatie te bestaan met de effecten van de coronaperiode.

1.9.3. Prognose personele ontwikkeling

De groei van de Fte's stijgt tot en met 2024 navenant met het groeiend aantal leerlingen en de omvang van de Rijksbijdragen. Door de krapte op de arbeidsmarkt neemt in verhouding het aantal OP af en groeit het aandeel OOP. Vanaf 2025 is de begrote daling van het aantal fte's sterker dan de afname van de begrote omvang van de Rijksbijdragen. Dit wordt veroorzaakt doordat in de fte begroting meerjarig geen rekening is gehouden met doorlopende projecten.

Onder het begrip “management” vallen de directeuren scholengroep, de locatiedirecteuren, de teamleiders, stafhoofden en het College van Bestuur. Het aantal managementleden stabiliseert zich de afgelopen jaren. Het aantal onderwijsgevend personeel (OP) stijgt mee met het toegenomen aantal leerlingen, maar neemt in verhouding wat af. Het onderwijsondersteunend personeel (OOP) wordt stapsgewijs aangepast omdat deze functies niet altijd leerlinggebonden zijn.

Personele inzet								
b/r	jaar	MAN	OP	OOP	Totaal	MAN	OP	OOP
realisatie	2017	60	608	212	880	7%	69%	24%
realisatie	2018	57	588	214	860	7%	68%	25%
realisatie	2019	63	597	219	879	7%	68%	25%
realisatie	2020	64	611	229	904	7%	68%	25%
realisatie	2021	63	636	245	944	7%	67%	26%
realisatie	2022	64	661	260	985	6%	67%	26%
realisatie	2023	64	670	266	1000	6%	67%	27%
excl. Ziektevervanging								
realisatie	2019-2020	62	593	191	845	7%	70%	23%
realisatie	2020-2021	67	613	236	916	7%	67%	26%
realisatie	2021-2022	64	664	259	986	7%	67%	26%
realisatie	2022-2023	64	658	259	981	7%	67%	26%
begroot	2023-2024	64	670	281	1015	6%	66%	28%
begroot	2024-2025	68	647	273	988	7%	65%	28%
begroot	2025-2026	68	648	266	982	7%	66%	27%
begroot	2026-2027	68	648	266	982	7%	66%	27%

T/m 2023-2024 incl. NPO inzet, hierna zijn wel baten beschikbaar maar nog planvorming hiervoor (impact begroot 2023-2024: ca. 27 fte)

1.9.4. Meerjarenbegroting 2024-2028

De meest bepalende elementen van een begroting in het onderwijs zijn de leerlingen, het personeel en de huisvesting. Voor de jaren 2024 – 2028 wordt uitgegaan van een rustige groei van het leerlingaantal mogelijk tot rond 10.000 doordat de groeischolen hun beoogde leerlingaantal behalen. Een directe relatie met het aantal leerlingen is de personele inzet (onderwijzend personeel). LMC-VO meent dat deze flexibel genoeg is om een eventuele, onverhoopte tegenvaller op het gebied van leerlingaantallen te kunnen opvangen.

Daarnaast zit in de begroting 2024 een resultaatdoel (€ 1,6 mln) versleuteld in de bekostiging van de scholen. Dit is een korting op de bekostiging die bedoeld is om de scholen die een negatief resultaat moeten begroten te helpen en op deze manier dit als organisatie te dragen.

Staat van baten en lasten

Wanneer de financiële uitgangspunten en doelstellingen worden vertaald naar een meerjarenperspectief 2024 – 2028, ontstaat het onderstaande beeld.

Baten en Lasten	Realisatie 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Baten						
Rijksbijdragen	125.851.961	128.564.054	126.226.283	125.348.834	127.432.533	127.432.533
Overige overheidsbijdragen en subsidie	3.436.164	3.619.466	2.887.718	2.584.016	2.546.565	2.546.565
Overige baten	5.659.693	5.903.149	4.665.578	4.602.044	4.586.628	4.586.628
Totaal baten	134.947.817	138.086.669	133.779.580	132.534.893	134.565.726	134.565.726
Lasten						
Personeelslasten	100.571.819	106.177.696	104.119.830	104.699.343	105.428.420	105.428.420
Afschrijvingen	4.107.108	4.472.921	4.891.650	5.319.181	5.533.685	5.533.685
Huisvestingslasten	10.869.785	9.988.886	10.121.676	10.362.677	10.119.646	10.119.646
Overige lasten	15.977.398	17.408.663	14.681.918	14.270.158	14.072.952	14.072.952
Totaal lasten	131.526.109	138.048.166	133.815.074	134.651.359	135.154.701	135.154.701
Resultaat normale bedrijfsvoering	3.421.708	38.503	35.495-	2.116.465-	588.975-	588.975-
Financiële baten en lasten	-64.913	14.200	14.212	14.212	14.212	14.212
Exploitatieresultaat	3.486.621	24.303	49.707-	2.130.677-	603.187-	603.187-
Aantal leerlingen	8.875	9.319	9.447	9.723	9.937	10.076

In de komende jaren zullen de resterende NPO gelden ingezet worden conform de gestelde doelen. In de vastgestelde meerjarenbegroting zijn de begrote onttrekkingen vanuit de bestemmingsreserve gepresenteerd onder de baten. Als gevolg van deze verwerkingswijze betreft het exploitatieresultaat zoals gepresenteerd in de meerjarenbegroting het resultaat ná verwerking resultaatbestemming. Voor 2024 komt het resultaat vóór verwerking resultaatbestemming uit op -/- € 5.343.529.

In de continuïteitsparagraaf is geen rekening gehouden met rentebaten. Bij het opstellen van de begroting was LMC-VO nog niet over op schatkistbankieren en ook in de financiële positie van de organisatie is geen rekening gehouden met deze baten.

Balans

De balans voor de komende jaren geeft hiermee het volgende beeld:

	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	
	€	€	€	€	€	€	€	
1	ACTIVA							
1.1	<u>Immateriële vaste activa</u>							
1.1.5	<u>Overige</u>	14.239	306.734	245.387	184.040	122.693	61.347	337.407
		14.239	306.734	245.387	184.040	122.693	61.347	337.407
1.2	<u>Materiële vaste activa</u>							
1.2.1	Gebouwen en terreinen	16.281.855	16.269.612	17.619.923	18.079.929	18.321.343	18.453.083	18.581.540
1.2.2	Inventaris en apparatuur	11.469.347	14.457.650	15.657.575	16.066.350	16.280.878	16.397.946	16.512.096
1.2.3	Andere bedrijfsmiddelen	39.932	31.246	33.839	34.722	35.186	35.439	35.686
1.2.4	In uitvoering en vooruitbetaling	2.045.090	1.062.174	1.150.330	1.180.362	1.196.122	1.204.723	1.213.110
		29.836.224	31.820.681	34.461.667	35.361.363	35.833.529	36.091.191	36.342.431
1.5	<u>Vorderingen</u>							
1.5.1	Debiteuren	270.946	261.969	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
1.5.2	OCW	85.313	-	-	-	-	-	-
1.5.5	Studenten/deelnemers/cursiste	481.943	350.000	350.000	350.000	350.000	350.000	350.000
1.5.6	Overige overheden	609.056	222.860	222.860	222.860	222.860	222.860	222.860
1.5.8	Overlopende activa	938.866	1.347.240	600.000	600.000	600.000	600.000	600.000
		2.386.124	2.182.068	1.472.860	1.472.860	1.472.860	1.472.860	1.472.860
1.7	<u>Liquide middelen</u>							
1.7.1	Kasmiddelen	11.277	11.547	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
1.7.2	Tegoeden op bankrekeningen	30.103.279	34.797.976	26.854.792	27.163.353	25.857.270	26.242.341	26.313.152
1.7.3	Deposito's	8.162.391	8.163.624	8.800.000	8.800.000	8.800.000	8.800.000	8.800.000
1.7.4	Overige	2.901	588	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
		38.279.848	42.973.736	35.664.792	35.973.353	34.667.270	35.052.341	35.123.152
	Totaal Activa	70.516.436	77.283.219	71.844.706	72.991.616	72.096.352	72.677.738	73.275.850
		31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2027
2	PASSIVA							
2.1	<u>Eigen vermogen</u>							
2.1.1	Algemene reserve	25.372.767	24.406.821	22.282.243	26.796.197	28.389.181	30.639.506	31.347.399
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	16.742.288	21.123.275	23.270.656	18.705.495	14.980.334	12.125.322	10.812.741
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	356.936	428.515	430.015	431.515	433.015	434.515	436.015
		42.471.990	45.958.611	45.982.914	45.933.207	43.802.530	43.199.343	42.596.156
2.2	<u>Voorzieningen</u>							
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	5.156.910	4.838.110	5.974.575	7.141.192	8.316.605	9.501.178	10.702.477
2.2.3	Overige voorzieningen	5.521.257	5.901.314	-	-	-	-	-
		10.678.167	10.739.424	5.974.575	7.141.192	8.316.605	9.501.178	10.702.477
2.4	<u>Kortlopende schulden</u>							
2.4.3	Crediteuren	4.095.508	3.810.327	3.045.000	3.075.000	3.135.000	3.135.000	3.135.000
2.4.4	OCW (kortlopende schulden)	40.801	-	-	-	-	-	-
2.4.7	Belastingen en premies sociale	4.445.174	5.354.425	5.354.425	5.354.425	5.354.425	5.354.425	5.354.425
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	1.875	-	-	-	-	-	-
2.4.9	Overige kortlopende schulden	338.133	232.640	300.000	300.000	300.000	300.000	300.000
2.4.10	De overlopende passiva	8.444.788	11.187.791	11.187.791	11.187.791	11.187.791	11.187.791	11.187.791
		17.366.279	20.585.184	19.887.217	19.917.217	19.977.217	19.977.217	19.977.217
	Totaal Passiva	70.516.436	77.283.219	71.844.706	72.991.616	72.096.352	72.677.738	73.275.850

Investerings en voorzieningen

Om de meerjarenbalans op te kunnen stellen, is het noodzakelijk een inschatting te maken van de investeringen en de voorzieningen. Voor het investeringsniveau per jaar wordt uitgegaan van de bedragen op de volgende pagina.

Investerings	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
<u>Immateriële activa</u>							
Software		300.896					330.985
Totaal immateriële activa	-	300.896	-	-	-	-	330.985
<u>Materiële activa</u>							
Gebouwen en verbouwingen	2.182.949	877.121	1.565.810	1.650.000	1.650.000	1.650.000	1.650.000
Installaties	812.463	1.595.082	1.252.500	620.000	620.000	620.000	620.000
Meubilair en apparatuur	588.716	1.040.932	1.234.250	460.000	460.000	460.000	460.000
Leermiddelen en ICT	1.584.384	1.934.217	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000
Vervoersmiddelen	25.215	4.498					
In uitvoering	2.045.090	866.958	-	-	-	-	-
Totaal materiële activa	7.238.817	6.318.809	7.052.560	5.730.000	5.730.000	5.730.000	5.730.000
Totaal	7.238.817	6.619.705	7.052.560	5.730.000	5.730.000	5.730.000	6.060.985

Onderstaand meerjarenoverzicht van de voorzieningen laat zien dat de voorzieningen in 2024 eerst zullen dalen en daarna vanaf 2025 redelijk stabiel blijven. Deze daling in 2024 is het gevolg van de stelselwijziging, waardoor voor grootonderhoud geen voorziening meer gevormd wordt, maar het MeerJarenInvesteringsPlan (MJIP) voortaan leidend zal zijn voor investeringen. De voorziening voor grootonderhoud wordt in 2024 omgezet naar een bestemmingsreserve.

Voorzieningen	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Onderhoud	5.521.257	5.901.314	-	-	-	-	-
Spaarverlof	56.918	21.460	458-	458-	458-	458-	458-
Jubileum	811.807	615.020	635.020	655.020	675.020	695.020	715.020
Langdurig zieken	676.963	1.331.131	2.204.514	3.086.131	3.976.544	4.876.117	5.792.416
Wachtgeldverplichtingen	233.213	267.259	282.259	297.259	312.259	327.259	342.259
WAB	479.758	607.581	657.581	707.581	757.581	807.581	857.581
Voorziening LFBPB	2.898.250	1.995.659	2.195.659	2.395.659	2.595.659	2.795.659	2.995.659
Totaal voorzieningen	10.678.167	10.739.424	5.974.575	7.141.192	8.316.605	9.501.178	10.702.477

1.9.5. Financiële positie

De signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen is op de website van Inspectie van Onderwijs getoetst. Het mogelijk bovenmatig eigen vermogen van LMC-VO is € 6.908.236 en Ratio eigen vermogen bedraagt 1,18. Dit is het gevolg van de forse toename van Bestemmingsreserve Publiek in 2022 en 2023. De specificatie van deze mutaties en de doelen van deze bestemmingsreserve zijn in hoofdstuk 3.5.2 nader toegelicht.

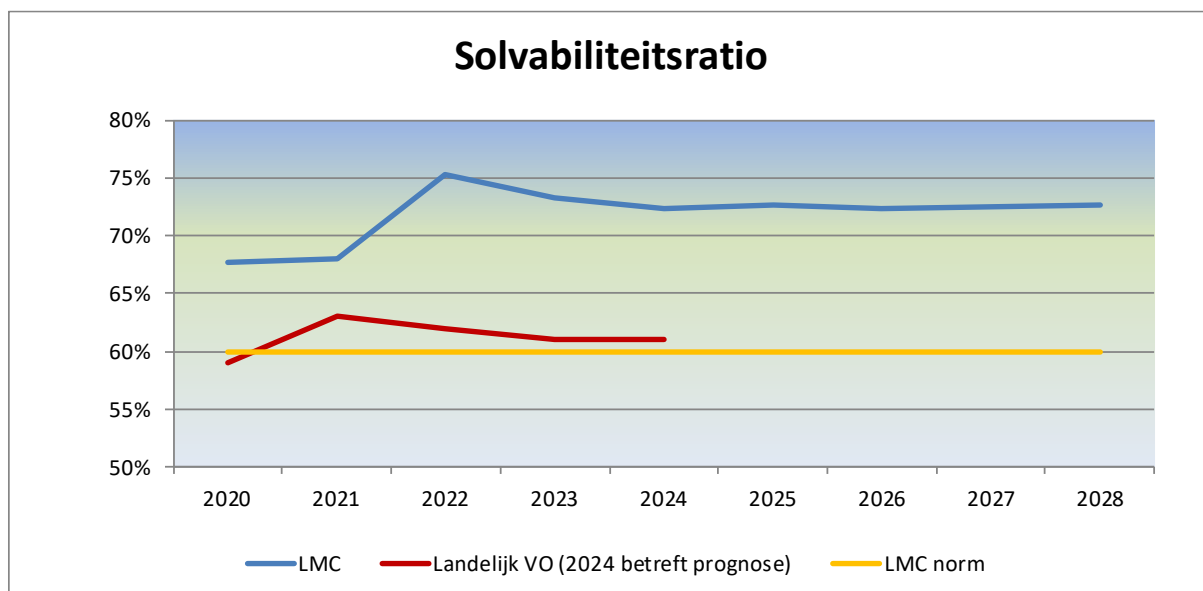
Berekening signaleringswaarde bovenmatig eigen vermogen 2023	
€	
Totaal eigen vermogen	45.958.612
Privaat eigen vermogen	428.515

Feitelijk eigen vermogen	45.530.097
Normatief eigen vermogen	38.621.861

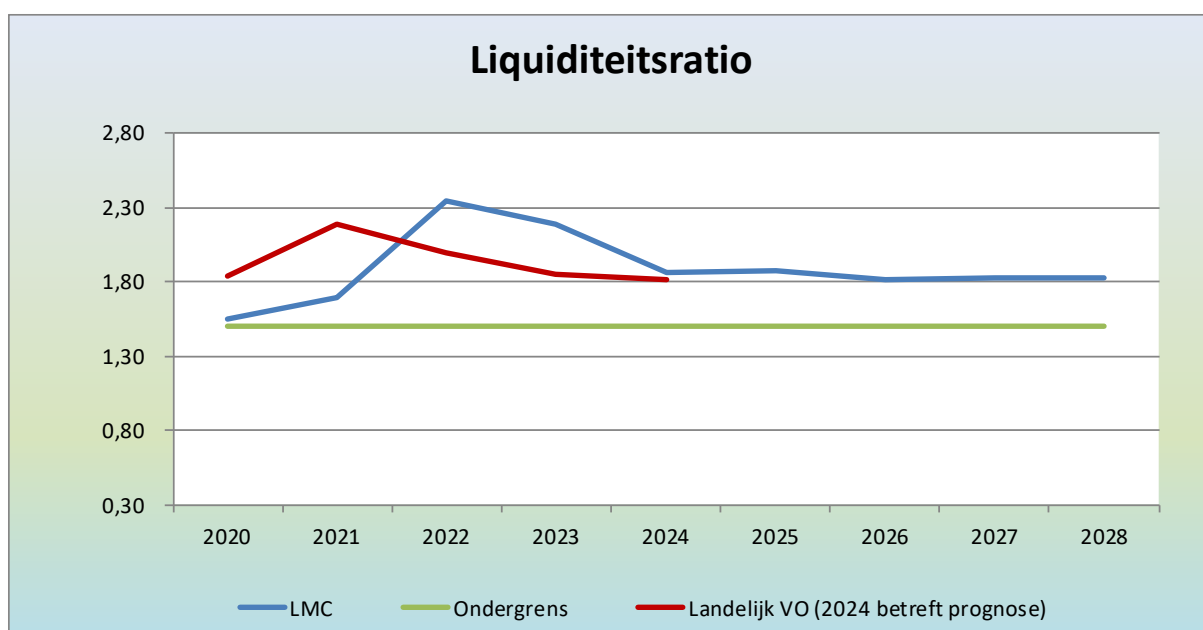
Mogelijk bovenmatig eigen vermogen	6.908.236
Ratio eigen vermogen	1,18

De solvabiliteit (die berekend wordt door het eigen vermogen plus de voorzieningen te delen door het balanstotaal) steeg naar 75% in 2022, ondanks de lichte afname vanaf 2023 blijft de solvabiliteit ruim boven de signaleringsgrens van 30%.

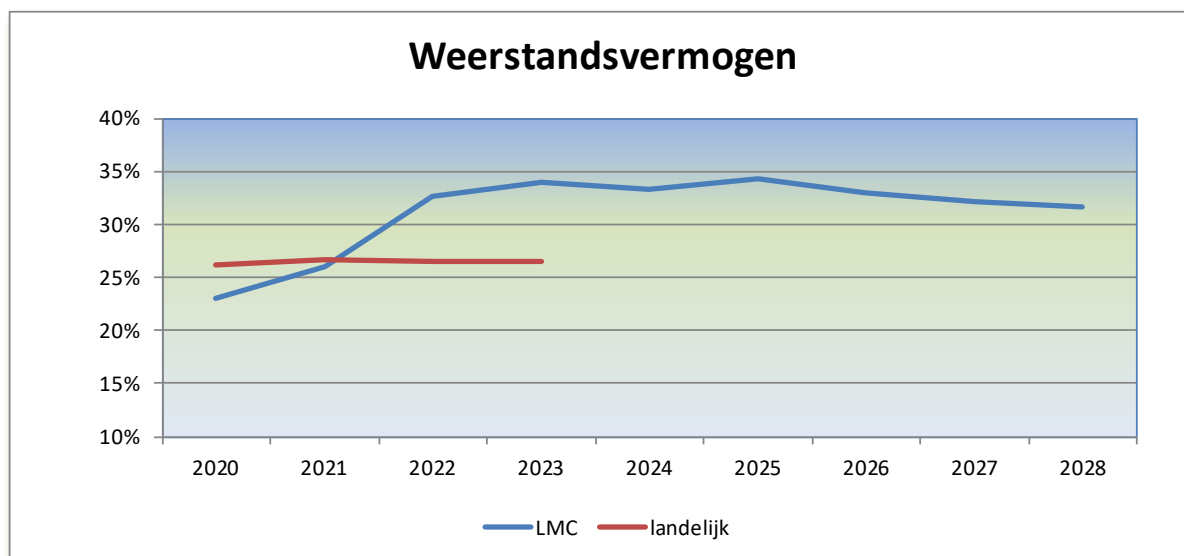
Het landelijke gemiddelde is ongeveer 65% en de prognose is dat deze vrijwel stabiel blijft. LMC-VO heeft de eigen ondergrens voor solvabiliteit bepaald op 60%.

De liquiditeit geeft de verhouding weer tussen het geld dat het bestuur op korte termijn beschikbaar heeft en wat op korte termijn moet worden betaald. De daling uit 2020 wordt gekeerd naar het hoge 2,3 in 2022. Vanaf 2023 is een dalende trend zichtbaar die zich vanaf 2025 naar verwachting zal stabiliseren tot circa 2,0. Dat is gevolg van het niet langer ontvangen van NPO gelden en stijgende uitgaven, o.a. door BYOD. LMC-VO heeft als eigen ondergrens factor 1,5 bepaald.

Het weerstandsvermogen geeft aan wat de vrije vermogensbuffer is voor het opvangen van calamiteiten. De signaleringsgrens ligt bij LMC-VO tussen de 10% en 40%. Landelijk ligt deze indicator in 2022 op 27%. Met een weerstandsvermogen tussen de 30% en 35% de komende jaren blijft het beeld voor LMC-VO stabiel en biedt voldoende ruimte voor het opvangen van eventuele calamiteiten.

De rentabiliteitsratio, verhouding tussen baten-lasten saldo en de totale baten, bedraagt 0,02 in 2023 (tegen 0,01 in 2022). De huisvestingsratio, verhouding tussen huisvestingslasten inclusief afschrijvingen gebouwen en totale lasten komt uit op 0,08 in 2023 (tegen 0,08 in 2022). Het absolute saldo van liquide middelen bedraagt €42.974K.

In het kasstroomoverzicht wordt de mutatie in de liquiditeit weergegeven. Het meerjarenperspectief is redelijk stabiel met lichte stijgingen en/of dalingen.

Kasstroomoverzicht	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Saldo uit reguliere exploitatie	1.846.389	965.946-	2.124.578-	4.513.954	1.592.984	2.250.325	707.893
Mutatie reserve stelselwijziging			5.901.314				
Saldo uit bestemmingsreserves	11.147.148	4.452.566	3.752.432-	4.563.661-	3.723.661-	2.853.512-	1.311.080-
Afschrijvingen	3.778.274	4.107.108	4.472.921	4.891.650	5.319.181	5.533.685	5.533.685
Vorderingen	4.882.210	204.057	709.208	-	-	-	-
Kortlopende schulden	1.052.092-	3.218.906	697.967-	30.000	60.000	-	-
Voorzieningen	923.730	61.257	4.764.849-	1.166.617	1.175.413	1.184.573	1.201.299
	21.525.658	11.077.948	256.383-	6.038.560	4.423.917	6.115.070	6.131.796
(Des)investeringen materiële vaste activa	7.239.890-	6.384.060-	7.052.560-	5.730.000-	5.730.000-	5.730.000-	6.060.985-
(Des)investeringen financiële vaste activa							
	7.239.890-	6.384.060-	7.052.560-	5.730.000-	5.730.000-	5.730.000-	6.060.985-
Langlopende schulden	-	-	-	-	-	-	-
Mutatie liquide middelen	14.285.768	4.693.888	7.308.943-	308.560	1.306.083-	385.070	70.811
Beginstand liquide middelen	23.994.080	38.279.848	42.973.736	35.664.792	35.973.353	34.667.270	35.052.341
Mutatie liquide middelen	14.285.768	4.693.888	7.308.943-	308.560	1.306.083-	385.070	70.811
Eindstand liquide Middelen	38.279.848	42.973.736	35.664.792	35.973.353	34.667.270	35.052.341	35.123.152

De analyse van het resultaat in relatie tot vorig jaar en de begroting staat op pagina's 75-77.

Ontwikkeling eigen vermogen

Het eigen vermogen laat een stijgende lijn t.o.v. vorig jaar zien. Met name vanwege de ontvangen NPO- en Strategisch personeelsbeleid/werkdrukmiddelen subsidies. Hiermee muteerde de Bestemmingsreserve in 2023 met circa €4,5 miljoen. Naar verwachting zal deze bestemmingsreserve aangesproken worden voor meerdere doelen, o.a.: Digitalisering, Organisatie en Onderwijs ontwikkeling, doelen uit Strategisch Personeelsbeleid evenals ISK doelen. Van het vermogen is een deel bestemd conform afspraken met de vakcentrales. Het gaat hier om een reservering voor een mogelijk sociaal plan. Daarnaast is een deel van het vermogen opgebouwd met privaat geld. Dit betreft met name de omzet van de leerlingenkantines op de scholen.

Een deel van de algemene reserve is intern geormerkt. Het betreft een oormerking in het kader van opgebouwde rechten bapo, geld dat opzij is gezet voor de inrichting van het Zuiderpark (hier wordt ieder jaar een deel van de afschrijvingslasten op afgeschreven) en een geormerkte reserve arbeidsvoorwaarden. Inzet van deze reserve gebeurt in overleg met de GMR. Onderstaand zijn de reserves nader gespecificeerd:

Reserves	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028
Nog niet geormerkte algemene reserve	15.425.155	14.866.279	13.353.365	18.409.997	20.530.657	23.308.659	24.544.229
Intern georm. reserve arbeidsvoorwaarden	4.534.231	3.746.554	3.218.877	2.691.200	2.163.524	1.635.847	1.108.170
Intern georm. reserve bapo	75.000	40.000	15.000	0-	0-	0-	0-
Intern georm. reserve Zuiderpark	143.381	58.988	-	-	-	-	-
bestemd deel als financiële buffer	5.195.000	5.695.000	5.695.000	5.695.000	5.695.000	5.695.000	5.695.000
Totaal algemene reserve	25.372.767	24.406.821	22.282.243	26.796.197	28.389.181	30.639.506	31.347.399
Publiek:							
Reserve personeel tbv sociaal plan	1.900.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000	1.900.000
Reserve Werkdruk verlagende maatregelen	-	-	-	-	-	-	-
Reserve Onderwijs & Org. Ontw.	6.384.894	7.848.943	5.097.713	2.757.713	1.257.713	67.675	67.675
Reserve Digitalisering	2.843.402	6.482.498	5.982.498	5.482.498	4.782.498	3.982.498	3.182.498
Reserve Programma ISK	2.538.510	2.062.220	1.313.648	613.648	113.648	238.746-	238.746-
Reserve Egalisatie onderhoud	-	-	5.901.314	5.901.314	5.901.314	5.901.314	5.901.314
Reserve Strategisch personeelsbeleid	3.075.483	2.829.614	3.075.483	2.050.322	1.025.161	512.580	-
Totaal publieke bestemmingsreserve	16.742.288	21.123.275	23.270.656	18.705.495	14.980.334	12.125.322	10.812.741
Privaat:							
Reserve kantine	356.936	428.515	430.015	431.515	433.015	434.515	436.015
Eigen vermogen	42.471.990	45.958.611	45.982.914	45.933.207	43.802.530	43.199.343	42.596.156

De afgelopen jaren zijn de bestemmingsreserves toegenomen als gevolg van onder andere de NPO subsidies en subsidies voor strategisch personeelsbeleid en werkdrukmiddelen. Vanaf schooljaar 2023/2024 worden er geen nieuwe NPO subsidies meer ontvangen. De komende jaren zullen deze reserves ingezet worden. Onderstaand zijn de verwachte mutaties op de reserves weergegeven.

Ontwikkeling reserves	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Resultaat uit reguliere bedrijfsvoering (progn)	1.846.389	965.946-	2.124.578-	4.513.954	1.592.984	2.250.325	707.893
bestemd deel als financiële buffer	500.000-	500.000-	-	-	-	-	-
tlv geormerkte reserve arbeidsvoorwaarden	386.000	787.677	527.677	527.677	527.677	527.677	527.677
tlv geormerkte reserve bapo	45.500	35.000	25.000	15.000	-	-	-
verschuiving reserve bapo naar algemene res	97.451	-	-	-	-	-	-
tlv geormerkte reserve Zuiderpark	84.393	84.393	58.988	-	-	-	-
tlv geormerkte reserve herfstakkoord	-	-	-	-	-	-	-
Overige mutatie algemene reserve	113.344	407.070	611.665	542.677	527.677	527.677	527.677
Omschrijving mutaties bestemmingsrese	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Reserve Egalisatie onderhoud	-	-	5.901.314-	-	-	-	-
Reserve Onderwijs & Org. Ontw.	2.627.519-	1.464.049-	2.751.230	2.340.000	1.500.000	1.190.038	-
Reserve Programma ISK	2.538.510-	476.290	748.571	700.000	500.000	352.394	-
Reserve Digitalisering	2.843.402-	3.639.097-	500.000	500.000	700.000	800.000	800.000
Reserve Strategisch personeelsbeleid	3.075.483-	245.869	245.869-	1.025.161	1.025.161	512.580	512.580
tlv Reserve kantine (privaat)	62.235-	71.579-	1.500-	1.500-	1.500-	1.500-	1.500-
Mutatie bestemmingsreserve	11.147.148-	4.452.566-	2.148.881-	4.563.661	3.723.661	2.853.512	1.311.080

1.9.6. Risicoparagraaf (IRBC-systeem en belangrijkste risico's)

Binnen LMC-VO wordt gewerkt met een Planning & Control cyclus. Het primaire doel van de P&C-cyclus is om beheersing te krijgen over de bedrijfsvoering en sturing op het beleidsproces. De P&C-cyclus moet inzicht geven in hoeverre LMC-VO haar doelstellingen bereikt en welke middelen daarbij nodig zijn. Er zijn ook risico's die impact kunnen hebben op het succesvol implementeren en uitvoeren van deze P&C-cyclus geïnventariseerd.

Strategische risico's:

- Uitval medewerkers. Het welzijn van medewerkers staat extra onder druk door de conjuncturele en/of maatschappelijke ontwikkelingen (energie- en wooncrisis en hoge inflatie).
- LMC-VO is onvoldoende in staat om competente medewerkers te werven en te behouden (arbeidsmarktcrisis). Dit geldt overigens voor de gehele VO sector.
- Uitval leerlingen. Het welbevinden van de leerlingen staat ook onder druk door de conjuncturele en/of maatschappelijke ontwikkelingen (energie- en wooncrisis en hoge inflatie).
- Leerlingen worden slachtoffer van "geldezelen", "sexting", "ondermijning" (criminele veiligheid)
- Leerlingen en/of medewerkers worden slachtoffer van grensoverschrijdend gedrag.
- Er doen zich fysieke calamiteiten of sociale veiligheidsincidenten voor.
- De organisatie wordt slachtoffer van cybercriminaliteit.
- Gezien onze huidige positie, is LMC-VO niet in staat om een mogelijke stelsel herziening vanuit OCW te realiseren. (juridische kaders/organisatie/huisvesting bijvoorbeeld bij brede brugklas)
- LMC-VO ontvangt onvoldoende compensatie voor de hoge inflatie.

De belangrijkste risico's (met financiële impact) op basis van een bijgewerkte risico-inventarisatie zijn:

- a) een fluctuatie in leerlingaantallen zoals een krimp van respectievelijk een groei met 15% van de leerlingaantallen;
- b) een onveilig (imago van) LMC-VO;
- c) een verminderde kwaliteit/kwantiteit beschikbaar personeel; zie punt 2
- d) versnelde afschrijving panden waardoor een te hoge waardering van leegstaande panden (impairment) ontstaat of doorlopende huurverplichtingen hiervoor;
- e) hoge huisvestingslasten (extra externe huur) door toename van het aantal leerlingen waarbij de bezettingsgraad volgens de gemeente nog toelaatbaar is.
- f) LMC-VO kan (mogelijk nog) niet voldoen aan de verplichte verduurzamingseisen voor haar gebouwen.
- g) onnodig hoge energielasten doordat gebouwen in avonduren, weekenden en/of vakanties verwarmd worden.
- h) uitvoering sociaal plan leidt tot een duurdere uitvoering van het sociaal plan;
- i) de continuïteit en beschikbaarheid van ICT en informatiebeveiliging;
- j) een gevoel van anonimiteit bij leerlingen in grote scholen en klassen; zie punt 3, 4, 5 en 6
- k) professionalisering & integriteit van de organisatie

Het weerstandsvermogen geeft aan wat de vrije vermogensbuffer is voor het opvangen van calamiteiten. De signaleringsgrens ligt bij LMC-VO tussen de 10% en 40%. Landelijk ligt deze indicator op 26%.

Op basis van deze analyse houdt LMC-VO een weerstandsvermogen aan tussen de 32 en 34%. Dit is afhankelijk van het door LMC-VO gekozen risicoprofiel (1% of minder). De risico-inventarisatie is een momentopname. Het weerstandsvermogen van LMC-VO is goed. Wel zal het

weerstandsvermogen de komende jaren dalen. Daarbij blijft het boven de signaleringsgrens. Met de gemaakte afspraken omtrent de ratio's voor solvabiliteit, rentabiliteit en liquiditeit wordt voorkomen dat het weerstandsvermogen onder het gewenste niveau komt.

In de komende jaren heeft de organisatie de ambitie om duurzaam een groot aantal leerlingen aan te trekken. Er wordt daarbij gekozen voor 'kleine locaties' met een specifiek profiel (bijvoorbeeld sport of kunst). Dit heeft impact op het risicoprofiel, bijvoorbeeld omdat omstelkosten sneller impact sorteren bij kleine locaties. LMC-VO zal bewust hierop blijven monitoren, sturen in relatie tot deze strategie, evenals op de nieuwe strategienota 2024-2028 en bijbehorende beleidsplannen.

Onderstaand wordt kort ingegaan op deze risico's en welke beheersmaatregelen er zijn genomen om deze te verkleinen.

- a) Het meerjarenperspectief laat een gestage stijging van het leerlingaantal zien. In de komende jaren zal nog nadrukkelijk worden ingezet op kwaliteit van PR en marketing om deze stijging te ondersteunen.
- b) Scholen in de grote steden hebben toenemend te maken met incidenten waarbij soms het geweld van de straat, de leefomgeving, de scholen binnenkomt. De (landelijke en lokale) media zijn alert op incidenten op of rondom scholen en reageren daar, afhankelijk van de beschikbaarheid van ander nieuws, soms sterk op. De impact van incidenten kan groot zijn, voor de eventuele slachtoffers en de omgeving vanzelfsprekend maar ook voor het imago van een school. LMC-VO beschikt over veiligheidsbeleid en voert overleg met betrokken partijen over de veiligheid in en rond scholen en de stad in het geheel.
- c) De kwaliteit van het onderwijs wordt voor het overgrote deel bepaald door de kwaliteit van de docenten. Het investeren in het "menselijk kapitaal" levert dan ook de beste bijdrage aan de kwaliteit van het onderwijs. De aantrekkelijkheid van de scholen draagt bij aan geslaagde werving. De vraag naar bevoegde docenten in het VO is groot, groter dan het aanbod, zeker als het gaat om het lesgeven in de grote stad Rotterdam. Niet alleen de aantrekkelijkheid van scholen maar ook de aantrekkelijkheid van LMC-VO als werkgever heeft hiermee hoge prioriteit. Aantrekkelijkheid betekent meer dan goede arbeidsvoorwaarden, het ziet ook op de aantrekkelijke werkomgeving dat in het nieuwe beleidsplan een bindend element is.
- d) De huisvestingslasten zijn relatief hoog. Door de recente toename van het aantal leerlingen is de bezettingsgraad toegenomen. Ook in de komende jaren zal door een combinatie van het verhogen van het aantal leerlingen en het teruggeven van een gebouw aan de gemeente de leegstand verder worden gereduceerd. De bouwkundige aanpassingen op het gebied van ventilatie zullen leiden tot een verhoging van de huisvestingslasten als daar onvoldoende compensatie voor komt en de aanpassingen toch worden uitgevoerd.
- e) De beheersmaatregelen voor dit risico kunnen pas genomen worden zodra het risico zich daadwerkelijk voordoet.
- f) De beschikbaarheid van de systemen van LMC-VO worden voor 99,9% gegarandeerd door de infrastructuur binnen het externe datacenter. Dit datacenter voorziet in dubbele stroomvoorzieningen waardoor uitval van elektra wordt geminimaliseerd. De verbindingen van en naar het datacenter zijn dus ook dubbel uitgevoerd, evenals de verbindingen naar de scholen van LMC-VO waarbij tevens een eis is dat de invoer naar de school infrastructuur van twee verschillende kanten dient te komen. Cybersecurity heeft verder een plek eerder in dit jaarverslag.
- g) LMC-VO-scholen kenmerken zich door relatieve kleinschaligheid. Deze eigenschap maakt voor veel leerlingen, maar ook voor ouders/verzorgers en voor docenten, het verschil. Elke school heeft een team waarin onderwijsondersteuning een vaste plek heeft. Leerlingen zijn in beeld en indien extra onderwijsondersteuning wenselijk of nodig is, wordt snel gehandeld en afspraken met leerling en ouders gemaakt. Indien blijkt dat een leerling meer

ondersteuning nodig heeft dan een school kan bieden, wordt in samenspraak met leerling en ouders een leerling begeleid naar een andere school.

De impact van corona waarbij de mogelijk ontstane achterstanden bij leerlingen weggewerkt moet worden, brengt in de media veelvuldig het begrip brede brugklas met zich mee. De verbreding kan LMC-VO ook bieden en daarnaast haar kenmerkende kleinschaligheid behouden. Met de NPO middelen kunnen meer acties en medewerkers worden ingezet dan normaal het geval zou zijn.

- h) De richtlijnen voor de schoolplannen worden aangepast waarbij een verbinding met de strategienota 2024-2028 bij elke school een plek moet krijgen. Er is verder veel aandacht voor de relatie verantwoordelijkheid-zeggenschap-procuratie. Komend jaar wordt dit meer diepgaand besproken in relatie tot de komende fusie met K&OR. Daarnaast stuurt LMC-VO op rechtmatig & doelmatig handelen binnen de organisatie waarbij oog is voor een efficiënte en effectieve wijze van inkopen.

Ondertekening College van Bestuur

L. Civile

J. Kester

2. Verslag van de Raad van Toezicht

Inleiding

De Raad van Toezicht is de interne toezichthouder van LMC-VO. De Raad van Toezicht kan volgens de statuten bestaan uit minimaal vijf en maximaal uit zeven personen. Eén lid heeft op voordracht van de GMR zitting in de Raad van Toezicht. Dit is de heer Vrancken.

De samenstelling van de Raad van Toezicht is in 2023 als volgt:

- mevrouw mr. H.W. Vogels, voorzitter tot 1 oktober 2023
- de heer ir. J.P. van Rossum, lid tot 17 februari 2023
- de heer drs. H.H.H. Wieleman R.A., m.i.v. 2 oktober 2023 voorzitter
- mevrouw mr. E.J.M. van Laak
- mevrouw A. Imambaks Msc
- de heer drs. P.H.J. Vrancken (benoemd op voordracht van de GMR)

Werkwijze - taken

De werkwijze en de taken van de Raad van Toezicht zijn opgenomen in de statuten en nader uitgewerkt in het reglement voor de Raad van Toezicht. De profielen van de leden en de voorzitter zijn opgenomen in het reglement. De betreffende documenten staan in 2023 op de website van LMC-VO, www.LMC-VO.nl. LMC-VO hanteert de governancecode "Goed onderwijsbestuur VO".

De Raad van Toezicht vergadert dit jaar zesmaal. De voorzitter van de Raad van Toezicht bereikt de agenda voor met het College van Bestuur waarbij kort ook ingegaan wordt op de actualiteit van het moment. Het College van Bestuur informeert de leden van de Raad van Toezicht per e-mail over de inhoud van dit gesprek. Regelmatig is er verder contact per telefoon of per e-mail over andere zaken.

De Raad van Toezicht heeft twee commissies die de Raad van Toezicht adviseren. Dit zijn de auditcommissie en de remuneratiecommissie.

Auditcommissie

De auditcommissie bestaat uit twee leden van de Raad van Toezicht, te weten de heren Wieleman en Vrancken. De auditcommissie bespreekt met het College van Bestuur financiële implicaties van beleid, financiën, bedrijfsvoering en risicomanagement als voorbereiding op de vergadering van de Raad van Toezicht en adviseert de raad gevraagd en ongevraagd over de rechtmatigheid en doelmatigheid van het beleid en de besteding van middelen van LMC-VO. De controller is bij die overleggen aanwezig voor toelichting.

De auditcommissie bespreekt de fusie en de financiële uitgangspunten en effecten met het College van Bestuur mede aan de hand van uitgevoerde onderzoeken en externe adviezen.

De NPO-gelden beïnvloeden de jaarcijfers van de organisatie en bestemmingsreserves worden gevormd. In de besprekingen met het College van Bestuur en de controller is hier veel aandacht voor. Ook de rechtmatigheid van de uitgaven en de ontwikkelde aanbestedingskalender zijn belangrijke onderwerpen van gesprek. De inzet van extra middelen voor ICT in 2023 wordt uitgebreid besproken. Vanwege de plannen van het College van Bestuur om leerlingen van laptops te voorzien, wordt in de overleggen gesproken over de financiële effecten hiervan en over

de keuze tussen koop en lease. De auditcommissie vervult hierbij de rol van klankbord voor het College van Bestuur en adviseert de Raad van Toezicht.

De accountant is twee keer (digitaal) aanwezig in het overleg van de auditcommissie bij de bespreking van (de opvolging van) de interimbevindingen, de managementletter en de fusie. De bevindingen van de auditcommissie worden besproken in de voltallige raad van toezicht. Er wordt in 2023 geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid van de auditcommissie om buiten het college van bestuur om met de controller te spreken. Wel is een eindgesprek gehouden met de controller bij haar overstap naar een andere werkgever te gaan.

De auditcommissie vergadert in 2023 vijf maal onder meer over de jaarrekening, de begroting en tussentijdse rapportages, het meerjarenbeleid, de managementletter en de interimbevindingen van de accountant. De auditcommissie bespreekt verder onder meer de volgende onderwerpen:

- de financiële uitgangspunten en effecten van de fusie;
- de financiële effecten van de CAO VO / loonontwikkeling;
- herziening basisbekostiging;
- de ICT organisatie en infrastructuur;
- cybersecurity maatregelen;
- fraude risico analyse;
- de opvolging van de tekenend accountant;
- diverse investeringsbeslissingen;
- voorziening groot onderhoud
- de inzet en reservering van de NPO middelen;
- aanbesteding accountant;
- de doelmatigheid van de vermogenspositie in relatie tot het meerjarenbeleid en de incidentele middelen;
- de rechtmatigheid van de uitgaven en de verbetering van de achterliggende processen.

Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie bestaat eveneens uit twee leden van de Raad van Toezicht. Dit zijn de heer Van Rossum (tot zijn vertrek in februari 2023) en mevrouw Van Laak. De heer Van Rossum wordt in de commissie opgevolgd door mevrouw Vogels. De remuneratiecommissie heeft de taak de Raad van Toezicht te ondersteunen en te adviseren bij de aanstelling van een lid van het College van Bestuur en over bezoldigingsvraagstukken.

De remuneratiecommissie evalueert het eerst ingezette werving- en selectieproces van het lid van het College van Bestuur. Voor het proces was een extern bureau ingeschakeld. De procedure verliep moeizaam en leidde uiteindelijk niet tot een te benoemen kandidaat. De commissie komt met de evaluatie tot verschillende inzichten die zij kenbaar maakt aan de Raad van Toezicht.

Zoals ieder jaar adviseert de remuneratiecommissie over de bezoldigingsklasse van het College van Bestuur. De Raad van Toezicht stelt jaarlijks deze bezoldigingsklasse vast.

De beoordelingsprocedure van het College van Bestuur wordt doorlopen. De remuneratiecommissie voert in dit kader meerdere gesprekken met de bestuurders en adviseert de Raad van Toezicht n.a.v. de beoordeling en over de remuneratie.

Integraal toezicht

Er is sprake van integraal toezicht. Het College van Bestuur informeert de Raad van Toezicht over de stand van zaken binnen LMC-VO en over zaken en ontwikkelingen buiten de organisatie die van belang zijn voor LMC-VO. Deze informatie wordt persoonlijk gegeven tijdens vergaderingen maar ook met gebruik van andere communicatiemiddelen. De Raad van Toezicht houdt toezicht op de doelmatige besteding van de beschikbare financiële middelen.

De Raad van Toezicht bespreekt met het College van Bestuur veelvuldig de ontwikkelingen ten aanzien van de fusie van LMC-VO en Kind & Onderwijs Rotterdam en de consequenties van de fusie. Daarbij gaat ook aandacht uit naar het steunfonds gerelateerd aan de PO-stichting. Ook onderling bespreekt de Raad van Toezicht de onderwerpen die met de fusie samenhangen regelmatig. Gedurende het jaar zijn er meerdere contacten met het College van Bestuur en de Raad van Toezicht van Kind & Onderwijs Rotterdam. Dit hangt onder meer samen met de samenstelling van de Raad van Toezicht en het College van Bestuur in de gefuseerde organisatie in 2024.

Een steeds terugkerend en belangrijk onderwerp is de kwaliteit van het onderwijs op de scholen. De onderzoeken die de Inspectie van het Onderwijs uitvoert worden besproken tijdens de vergaderingen waarbij het College van Bestuur toelichting geeft op de situatie op de bezochte scholen en aangeeft of specifieke actie nodig is op de scholen en, als dit het geval is, welke actie wordt ingezet. De examenresultaten en de leerlingaantallen van de scholen worden eveneens besproken.

De Raad van Toezicht heeft, net als het College van Bestuur, veel aandacht voor digitale geletterdheid van de leerlingen. Het voornemen van het College van Bestuur om laptops via een leaseconstructie ter beschikking te stellen aan leerlingen wordt met de adviezen van de auditcommissie hierover uitgebreid besproken in de vergaderingen.

De Raad van Toezicht overlegt jaarlijks met het dagelijks bestuur van de GMR maar ook met de voltallige GMR.

Besluiten 2023

De Raad van Toezicht besluit onder meer:

- het wervingsproces voor de vacature van het lid van het College van Bestuur te evalueren;
- goedkeuring te verlenen om via een Europese aanbesteding tot gunning over te gaan m.b.t. het leasen van laptops voor leerlingen inclusief een service pakket;
- goedkeuring te verlenen voor overdracht van het gebouw Huismanstraat 30 in Rotterdam aan Gemeente Rotterdam;
- benoeming vice-voorzitter Raad van Toezicht;
- de bezoldigingsklasse van het College van Bestuur vast te stellen;
- goedkeuring te verlenen voor de verhoging van het ICT-budget voor 2023;
- de omvang van het College van Bestuur vast te stellen;
- de samenstelling van de Raad van Toezicht voor 2024 te bepalen
- het rooster van aftreden bij te stellen vanwege de fusie
- goedkeuring te verlenen aan het voorgenomen besluit van het College van Bestuur om het jaarverslag inclusief jaarrekening 2022 vast te stellen;

- het reglement van de Raad van Toezicht op en onderdeel te wijzigen;
- benoeming voorzitter Raad van Toezicht;
- goedkeuring te verlenen aan het voorgenomen besluit van het College van Bestuur om de begroting 2024 vast te stellen.
- instemming te verlenen om over te gaan tot schatkistbankieren.
- goedkeuring te verlenen aan de statuten voor LMC-VO/K&OR, toekomstig SARO
- goedkeuring te verlenen aan de portefeuilleverdeling van het College van Bestuur na de fusie

Kwaliteit van het interne toezicht

Regelmatig voert de Raad van Toezicht een zelfevaluatie uit waarbij gekeken wordt naar de eigen kwaliteit van toezicht. Dit gebeurt ook in 2023 met behulp van een externe specialist wat leidt tot een enkele aanbeveling van deze specialist.

(Neven)functies - vergoeding

Een overzicht van de (neven)functies, de benoemingsdatum en datum van aftreden en de vergoeding van de leden van de Raad van Toezicht is opgenomen in de bijlagen.

Reglementen

De reglementen, de werving- en selectieprocedure en de profielen van de Raad van Toezicht zijn voor iedereen toegankelijk. Deze documenten staan op de website van LMC-VO, www.lmc-vo.nl.

Ondertekening voorzitter Raad van Toezicht,

Rotterdam, 27 mei 2024,

mr. drs. M.B. de Haas, voorzitter

drs. H.H.H. Wieleman

mr. E.J.M. van Laak

A. Imambaks Msc

drs. P.H.J. Vrancken

E.Ch. Lafeber

W.M.H. Aendekerk – Folge Msc.

drs. S.J. Vaandrager – de Leeuw

3. Jaarrekening

3.1. Grondslagen van waarderingen van activa, passiva en resultaatbepaling

3.1.1. Algemeen en waarderingen van activa en passiva

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023. De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in hele euro's, de functionele valuta van de instelling.

Waardering van activa en passiva

De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor het bepalen van het resultaat, zijn de historische kosten. Voor zover niet anders vermeld worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Actief/verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen.

Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva en van baten en lasten. De belangrijkste schattingen hebben betrekking op:

- de waardering van materiële vaste activa, waaronder de gehanteerde afschrijvingstermijnen;
- de verwachte onderhoudsuitgaven bij bepaling van de voorziening voor groot onderhoud;
- de bepaling van personele voorzieningen.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Vergelijking met voorgaande jaren

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van de resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waar (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien de instrumenten bij de vervolgwaaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeverminderingen in de winst- en verliesrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Handels- en overige vorderingen

Handels- en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

Afgeleide financiële instrumenten

LMC-VO maakt geen gebruik van financiële derivaten en beperkt de risico's (renterisico, kasstroomrisico en kredietrisico) door gebruik te maken van rekening-courant en spaarrekeningen, rekening houdend met de voorwaarden uit de Regeling beleggen en belenen tot 1 juli 2016 en Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 na 1 juli 2016.

Bijzondere waardeverminderingen financiële activa

Een financieel actief dat niet wordt gewaardeerd tegen (1) reële waarde met waarde-wijzigingen in de staat van baten en lasten of (2) geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde, wordt op iedere verslagdatum beoordeeld om te bepalen of er objectieve aanwijzingen bestaan dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Een financieel actief wordt geacht onderhevig te zijn aan een bijzondere waardevermindering indien er objectieve aanwijzingen zijn dat na de eerste opname van het actief zich een gebeurtenis heeft voorgedaan die een negatief effect heeft gehad op de verwachte, toekomstige kasstromen van dat actief en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt.

Objectieve aanwijzingen dat financiële activa onderhevig zijn aan een bijzondere waardevermindering omvatten het niet nakomen van betalingsverplichtingen en achterstallige betaling door een debiteur, herstructurering van een aan de organisatie toekomend bedrag onder voorwaarden die de organisatie anders niet zou hebben overwogen of aanwijzingen dat een debiteur failliet zal gaan.

Aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen van vorderingen die door de stichting worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs worden zowel op het niveau van specifieke activa als op collectief niveau in aanmerking genomen. Van afzonderlijk belangrijke vorderingen wordt beoordeeld of deze individueel onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering en van afzonderlijk niet belangrijke vorderingen wordt collectief beoordeeld of deze onderhevig zijn aan bijzondere waardevermindering, dit door samenvoeging van vorderingen met vergelijkbare risicokenmerken.

Bij de beoordeling van de collectieve waardevermindering gebruikt LMC-VO historische trends met betrekking tot de waarschijnlijkheid van het niet nakomen van betalingsverplichtingen, het tijdsbestek waarbinnen incassering plaatsvindt en de hoogte van gemaakte verliezen. De uitkomsten worden bijgesteld als LMC-VO van oordeel is dat de huidige, economische en kredietomstandigheden zodanig zijn dat het waarschijnlijk is dat de daadwerkelijke verliezen hoger dan wel lager zullen zijn dan historische trends suggereren.

Een bijzonder waardeverminderingverlies met betrekking tot een tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd financieel actief wordt berekend als het verschil tussen de boekwaarde en de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, gediscoteerd tegen de oorspronkelijke effectieve rente van het actief.

Verliezen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Als in een latere periode de waarde van het actief, onderhevig aan een bijzondere waardevermindering, stijgt en het herstel objectief in verband kan worden gebracht met een gebeurtenis die plaatsvond na de opname van het bijzondere waardeverminderingverlies, wordt het bedrag uit hoofde van het herstel (tot maximaal de oorspronkelijke kostprijs) opgenomen in de staat van baten en lasten.

(Im)materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of de vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen, noodzakelijk voor het beoogde gebruik, onder aftrek van eventuele investeringssubsidies.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en vinden lineair plaats op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van in gebruik -name en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering. Op materiële vaste activa in uitvoering, vooruitbetalingen en terreinen wordt niet afgeschreven.

Gebouwen in aanbouw (inclusief uitbreidingen e.d.) waarvan de gemeente te zijner tijd de eigenaar zal worden, worden gewaardeerd voor de per balansdatum betaalde kosten, waarop niet wordt afgeschreven. De hiervoor van de gemeente ontvangen vergoedingen zijn in de balans opgenomen onder kortlopende schulden.

Na overdracht van het gebouw aan de gemeente worden de betreffende activa en passiva tegen elkaar afgeboekt. De per saldo niet vergoede kosten zullen dan worden geactiveerd en in de loop van de tijd worden afgeschreven.

Onder de materiële vaste activa zijn ook begrepen de investeringen waarvoor geen vergoeding werd ontvangen en die plaats vonden in/aan gebouwen die door het Rijk c.q. de gemeente zijn gefinancierd. Dit betreft vooral aanpassingen aan deze gebouwen.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroom genererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde, wordt een bijzonder waardeverminderingsverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingsverlies van een kasstroom genererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill die is toegerekend aan de kasstroom genererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de andere activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroom genererende eenheid) geschat.

Terugneming van een eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingsverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingsverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroom genererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijvingen) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingsverlies voor het actief (of kasstroom genererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen is conform de waardering beschreven onder financiële instrumenten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves en de eventuele bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen gepresenteerd, waarbij een onderscheid is gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur.

De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur. De bestemmingsreserves zijn door het bestuur gevormd voor een specifiek doel. Deze zijn omschreven in de toelichting op de balans.

Voorzieningen

Ingeval het effect van de tijdswaarde van geld materieel is, wordt de voorziening gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting nodig zijn om de verplichtingen af te wikkelen. Indien de tijdswaarde van de verwachte uitgaven niet materieel is of indien de periode waarover de uitgaven contant worden gemaakt maximaal een jaar is, wordt de verplichting tegen de nominale waarde opgenomen.

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Voorziening spaarverlof

De voorziening spaarverlof wordt opgenomen voor opgebouwde spaarverlofrechten. Verzoeken om van de regeling spaarverlof gebruik te mogen maken worden niet gehonoreerd zolang binnen LMC-VO sprake is van formatieve boventalligheid.

Voorziening jubilea

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen (disconteringsvoet 3,68% in 2023 tegenover 3,95% in 2022; periode 15 jaar). De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. Voor het bepalen van de contante waarde is gerekend met het verwachte maximumsalaris.

Voorziening blijvend langdurig zieken

LMC-VO betaalt de salarissen van een aantal medewerkers die al langere tijd ziek zijn en waarschijnlijk niet meer terug zullen keren in het arbeidsproces. Voor deze salarislasten is een voorziening gevormd.

Voorziening wachtgeld

De voorziening wachtgeld betreft een voorziening voor toekomstige uitkeringen van het eigen risico deel. De berekening is gebaseerd op een inschatting van toekomstige uitkeringsverplichtingen voor het eigen risico deel per balansdatum.

Voorziening LFBPB

De voorziening is gevormd voor de in de CAO-VO vanaf 2014 opgenomen regeling voor levensfasebewust personeelsbeleid (LFBPB). Deze kent enkele elementen die ervoor zorgen dat de werkgever rekening moet houden met kosten in de toekomst voor rechten die in de afgelopen periode zijn opgebouwd. Het gaat hierbij om het sparen van verlof. De omvang van de voorziening LFBPB wordt berekend op basis van de per balansdatum bestaande verplichting.

Voorziening WAB

De WAB-transitievergoeding voorziening die vanaf 1-1-2020 van kracht is, geeft de medewerkers ongeacht arbeidsduur het recht op een transitievergoeding bij verlies van baan op initiatief van de werkgever.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening wordt gevormd op basis van het actuele Meerjaren Onderhoudsplan en is gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij de bepaling van de voorziening groot onderhoud ultimo 2023 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd "Financiële instrumenten".

Pensioenen

LMC-VO heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen. Naast de premiebetalingen bestaan er geen andere verplichtingen.

De instelling is volgens de CAO-VO aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2023 een indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2023 110,5%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

3.1.2. Grondslag voor de resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord indien alle belangrijke risico's zijn overgedragen.

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW. De ontvangen rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarin de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden in beginsel direct ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord.

Een doelsubsidie waarbij een causaal verband bestaat tussen de beschikbaar gestelde subsidie en de besteding hoewel van oormerking geen sprake is, kan echter ook als specifieke exploitatiesubsidie worden aangemerkt. Voorwaarde van de RJ is wel dat de te leveren prestatie nauwkeurig is omschreven. Indien aan deze voorwaarde is voldaan wordt naar rato van de voortgang van de activiteiten (matching) de subsidie verwerkt in de staat van baten en lasten. Nog niet bestede gelden worden in dit geval per balansdatum verantwoord onder de overlopende passiva.

Overige overheidsbijdragen en –subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet zijn verstrekt door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, waarbij ervan uitgegaan is dat reguliere onderwijs- en onderzoekstaken gelijkmatig over het jaar zijn gespreid.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de huidige CAO-VO uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven over de verwachte, toekomstige gebruiksduur van het actief.

Belastingen

LMC-VO is vrijgesteld voor het voldoen van vennootschapsbelasting. Er is geen sprake van commerciële activiteiten. LMC-VO is niet BTW plichtig waardoor BTW als last wordt verantwoord.

Leasing

De stichting kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease.

Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm.

Financiële leases

Als de stichting optreedt als lessee in een financiële lease, wordt het leaseobject (en de daarmee samenhangende verplichting) bij de aanvang van de leaseperiode in de balans verwerkt tegen de reële waarde van het leaseobject of, indien deze lager is, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. Beide waarden worden bepaald op het tijdstip van het aangaan van de leaseovereenkomst. De toegepaste rentevoet bij de berekening van de contante waarde is de impliciete rentevoet. Indien deze rentevoet praktisch niet te bepalen is, wordt de marginale rentevoet gehanteerd. De initiële directe kosten worden opgenomen in de eerste waardering van het leaseobject.

De grondslagen voor de vervolgwaardering van het leaseobject zijn beschreven onder het hoofd Materiële vaste activa. Als geen redelijke zekerheid bestaat dat de stichting eigenaar van een leaseobject zal worden aan het einde van de leaseperiode, wordt het object afgeschreven over de kortste termijn van de leaseperiode of de gebruiksduur van het object. De minimale leasebetalingen worden gesplitst in rentelasten en aflossing van de uitstaande leaseverplichting. De rentelasten worden gedurende de leaseperiode zodanig toegerekend aan elke periode dat dit resulteert in een constante periodieke rentevoet over de resterende netto-verplichting met betrekking tot de financiële lease. Voorwaardelijke leasebetalingen worden als last verwerkt in de periode dat aan de voorwaarden tot betaling wordt voldaan.

Operationele leases

Als de stichting optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden gedurende de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten en rentelasten en soortgelijke kosten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

3.1.3. Grondslagen kasstroomoverzicht

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van financial leasing zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Bepaling reële waarde

Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening vereist de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Voor waarderings- en informatieverschaffingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald. Indien van toepassing, wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is.

De reële waarde van financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije markttrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

3.1.4. Financiële instrumenten

Algemeen

LMC-VO maakt bij de uitvoering van haar activiteiten gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die LMC-VO blootstellen aan krediet-, rente-, kasstroom- en liquiditeitsrisico's. Het betreft financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen zoals debiteuren, overige vorderingen, liquide middelen, crediteuren en overige schulden. Om deze risico's te beheersen en te beperken heeft LMC-VO procedures en gedragslijnen (waaronder een treasurystatuut) opgesteld. De instelling handelt niet in financiële derivaten. De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde ervan.

Kredietrisico

LMC-VO loopt kredietrisico over vorderingen en liquide middelen.

Het kredietrisico op vorderingen wordt als beperkt ingeschat door een grote spreiding van de vorderingen op debiteuren waarbij significante vorderingen betrekking hebben op het samenwerkingsverband. De vorderingen op het samenwerkingsverband Koers VO heeft een zeer laag risico op oninbaarheid.

De liquide middelen hebben een laag kredietrisico en voldoen aan de eisen van de Regeling beleggen en belenen tot 1 juli 2016 en Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 na 1 juli 2016.

Renterisico

LMC-VO heeft per 31 december 2023 geen leningen opgenomen en loopt uit dien hoofde op dat onderdeel geen risico.

Kasstroom- en liquiditeitsrisico

Kasstroomrisico is het risico dat toekomstige kasstromen verbonden aan een monetair financieel instrument in omvang zullen fluctueren. LMC-VO wordt periodiek bevoorschot door het Ministerie van OCW. Het kasstroomrisico en liquiditeitsrisico wordt daarom beperkt geacht door de spreiding van de betalingen in relatie tot de inkomsten. Daar komt nog bij dat de banktegoeden direct opeisbaar zijn.

Het aantal uitstaande crediteuren bedraagt per 31 december 2023: 429, waarvan zeven met een creditsaldo. Hiervan ligt bij vijf crediteuren de schuld tussen de € 50K en € 75K en bij negen crediteuren is de vordering op LMC-VO hoger dan € 75K.

3.2. Balans per 31 december 2023

(na verwerking resultaatbestemming)

	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
1	ACTIVA			
1.1	<u>Immateriële vaste activa</u>			
1.1.5	Overige	306.734	14.239	14.239
		306.734		14.239
1.2	<u>Materiële vaste activa</u>			
1.2.1	Gebouwen en terreinen	16.269.612	16.281.855	
1.2.2	Inventaris en apparatuur	14.457.650	11.469.347	
1.2.3	Andere bedrijfsmiddelen	31.246	39.932	
1.2.4	In uitvoering en vooruitbetalingen	1.062.174	2.045.090	
		31.820.681	29.836.224	
1.5	<u>Vorderingen</u>			
1.5.1	Debiteuren	261.969	270.946	
1.5.2	OCW	0	85.313	
1.5.5	Studenten/deelnemers/cursisten	531.849	481.943	
1.5.6	Overige overheden	41.010	609.056	
1.5.8	Overlopende activa	1.347.240	938.866	
		2.182.068	2.386.124	
1.7	<u>Liquide middelen</u>			
1.7.1	Kasmiddelen	11.547	11.277	
1.7.2	Tegoeden op bankrekeningen	34.797.977	30.103.279	
1.7.3	Deposito's	8.163.624	8.162.391	
1.7.4	Overige	588	2.901	
		42.973.736	38.279.849	
	Totaal Activa	77.283.220	70.516.437	

	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
2	PASSIVA			
2.1	<u>Eigen vermogen</u>			
2.1.1	Algemene reserve	24.406.822	25.372.768	
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	21.123.275	16.742.287	
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	428.515	356.936	
		45.958.612	42.471.991	
2.2	<u>Voorzieningen</u>			
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	4.838.109	5.156.909	
2.2.3	Overige voorzieningen	5.901.315	5.521.258	
		10.739.424	10.678.167	
2.4	<u>Kortlopende schulden</u>			
2.4.3	Crediteuren	3.810.327	4.095.508	
2.4.4	OCW (kortlopende schulden)	55.202	40.801	
2.4.7	Belastingen en premies sociale verz.	5.354.425	4.445.174	
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	4.734	1.875	
2.4.9	Overige kortlopende schulden	172.704	338.133	
2.4.10	De overlopende passiva	11.187.791	8.444.788	
		20.585.184	17.366.279	
	Totaal Passiva	77.283.220	70.516.437	

3.3. Staat van Baten en Lasten 2023

Staat van baten lasten				
	Realisatie	Begroot	Realisatie	
	31-12-2023	31-12-2023	31-12-2022	
	€	€	€	
Baten				
3.1	Rijksbijdragen	125.851.961	114.693.130	120.966.699
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	3.436.164	3.199.567	3.742.322
3.5	Overige baten	5.659.693	5.476.191	5.197.366
	<u>Totaal baten</u>	<u>134.947.817</u>	<u>123.368.888</u>	<u>129.906.386</u>
Lasten				
4.1	Personeelslasten	100.571.819	97.690.578	91.352.710
4.2	Afschrijvingen	4.107.108	4.158.023	3.778.274
4.3	Huisvestingslasten	10.869.785	9.287.261	8.557.913
4.4	Overige lasten	15.977.398	12.827.842	13.115.655
	<u>Totaal lasten</u>	<u>131.526.109</u>	<u>123.963.703</u>	<u>116.804.552</u>
	Saldo baten en lasten	<u>3.421.708</u>	<u>(594.815)</u>	<u>13.101.834</u>
Overige baten en lasten				
5	Financiële baten en (lasten)	64.913	10.853	(108.297)
	Exploitatieresultaat	<u>3.486.621</u>	<u>(605.668)</u>	<u>12.993.537</u>

3.4. Kasstroomoverzicht 2023

	2023		2022	
	t/m December		t/m december	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo Baten en Lasten	3.421.708		13.101.834	
Aanpassingen voor:				
4.2 Afschrijvingen	4.107.108		3.778.274	
2.2 Mutaties voorzieningen	61.257		923.731	
Veranderingen in vlottende middelen				
1.5 Vorderingen (-/-)	204.057		4.882.209	
2.4 Schulden	3.218.905		(1.052.092)	
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties	11.013.035		21.633.956	
5.1 Onvangen interest	(85.222)		88.981	
5.5 Betaalde interest (-/-)	20.309		19.316	
	(64.913)		108.297	
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		11.077.947		21.525.659
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
1.2 Investerings in materiële vaste activa (-/-)	(6.083.164)		(7.234.554)	
1.2 Desinvesteringen in materiële vaste activa	-		-	
1.1 Investerings in immateriële vaste activa (-/-)	(300.896)		(5.336)	
1.1 Desinvestering in immateriële vaste activa	-		-	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		(6.384.060)		(7.239.890)
Mutaties liquide middelen		4.693.888		14.285.769
Verloop geldmiddelen:				
Stand liquide middelen per 01-01	38.279.849		23.994.080	
Mutaties boekjaar liquide middelen	4.693.888		14.285.769	
Stand liquide middelen per einde periode	42.973.736		38.279.849	

3.5. Toelichting op de onderstaande posten van de balans

3.5.1. ACTIVA

(Im)materiele vaste activa

Schoolgebouwen:

LMC-VO is voor het grootste deel alleen juridisch eigenaar van de schoolgebouwen. Het economisch claimrecht ligt bij de gemeente. Dit betekent dat bij buitengebruikstelling het gebouw om niet dient te worden overgedragen aan de gemeente. Van twee gebouwen is LMC-VO volledig eigenaar (dus zowel juridisch als economisch) en van één gebouw gedeeltelijk te weten:

Mavo voor Theater MT010 Mathenesserdijk 455 te Rotterdam

Het Lyceum Rotterdam Beukelsdijk 91 te Rotterdam

Mavo Centraal (deel) Stationssingel 70 te Rotterdam

Activagroepen	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving	Boekwaarde	mutaties	Investerings	Afschrijving	Desin-vestering	Cum. Afschrijving Desinvestering	Aanschafprijs	Afschrijving	Boekwaarde
	1-1-2023	1-1-2023	1-1-2023		tm per. 12-2023	tm per. 12-2023	tm per. 12-2023	tm per. 12-2023	p. ult. P 12-2023	p. ult. P 12-2023	p. ult. P 12-2023
Immateriële activa											
Software	124.056	109.817	14.239	-	300.896	8.401	30.030	30.030	394.921	88.187	306.734
Totaal immateriële activa	124.056	109.817	14.239	-	300.896	8.401	30.030	30.030	394.921	88.187	306.734
Materiële vaste activa											
Terreinen	602.552	-	602.552	-	-	-	-	-	602.552	-	602.552
Gebouwen	1.513.832	568.526	945.306	-	-	37.812	-	-	1.513.832	606.338	907.494
Verbouwingen	22.260.862	7.526.865	14.733.997	74.859	877.121	926.412	-	-	23.212.842	8.453.276	14.759.566
Totaal gebouwen en terreinen	24.377.246	8.095.391	16.281.855	74.859	877.121	964.224	-	-	25.329.227	9.059.615	16.269.612
Inventaris en apparatuur	4.495.545	1.700.989	2.794.555	33.158	295.259	631.716	127.875	127.875	4.696.087	2.204.830	2.491.257
Machines en installaties	1.164.667	404.961	759.706	1.315.255	1.595.082	165.459	24.587	24.587	4.050.417	545.833	3.504.584
Schoolmeubilair	5.622.859	2.702.071	2.920.788	188.276	627.186	389.872	243.456	243.456	6.194.865	2.848.487	3.346.378
Kantoormeubilair	2.369.430	1.294.196	1.075.235	2.681	118.487	176.884	13.416	13.416	2.477.183	1.457.664	1.019.519
ICT	8.948.855	5.029.792	3.919.063	-	1.934.217	1.757.368	993.609	993.609	9.889.464	5.793.551	4.095.912
Totaal inventaris en apparatuur	22.601.356	11.132.009	11.469.347	1.539.370	4.570.232	3.121.299	1.402.942	1.402.942	27.308.015	12.850.365	14.457.650
Vervoersmiddelen	67.001	27.069	39.932	-	4.498	13.184	-	-	71.499	40.253	31.246
Totaal overige materiële activa	67.001	27.069	39.932	-	4.498	13.184	-	-	71.499	40.253	31.246
Subtotaal materiële activa	47.045.603	19.254.469	27.791.134	1.614.229	5.451.851	4.098.707	1.402.942	1.402.942	52.708.741	21.950.234	30.758.508
Onderhanden werk	2.045.090		2.045.090	-1.614.229	866.958		-235.645		1.062.174		1.062.174
Totaal materiële activa	49.090.693	19.254.469	29.836.224	-	6.318.809	4.098.707	1.167.297	1.402.942	53.770.915	21.950.234	31.820.681

Bij de verbouwingen, naast kleinere opknapbeurten, wordt in 2023 geïnvesteerd in de ventilatiesystemen van meerdere gebouwen en bouwkundige en installatie verbeteringen op Zuiderpark College (deels uit Sterk Techniek Onderwijsgelden). De investeringen in ICT en leermiddelen zijn iets hoger dan in 2022 en bestaan voornamelijk uit digiborden, desktops/servers, medewerkers/leerlingen laptops en netwerkbekabeling. Er wordt ook geïnvesteerd in Inventaris & apparatuur, naast het reguliere deel staan hier ook Sterk Techniek Onderwijsgelden tegenover.

In de materiële vaste activa is een post "onderhanden werk" opgenomen. Het betreft hier kosten voor projecten die over de jaarafsluiting heen lopen, vooral Warmte koude opslag bij Experience College – project uit 2022 dat begin 2024 afgerond is.

De afschrijvingstermijnen per activagroep zijn:

Activagroep	Afschrijvings- termijn in jaren	Afschrijvings- percentage per jaar
<i>Immateriële activa</i>		
ICT software	5	20
<i>Materiële activa</i>		
Gebouwen	40	2,5
Verbouwingen	25	4
Machines & installaties	20	5
Machines & installaties, o.a. beveiliging	5	20
Inventaris en apparatuur	5	20
Gymzaalinrichting	10	10
Stoffering	10	10
Natuur/Scheik/Biologie	10	10
Kantoormeubilair & inventaris	10	10
Schoolmeubilair & inventaris	15	6,7
ICT digitale apparatuur / netwerkbekabeling	10	10
ICT digitale apparatuur; 5jr (zoals desktops)	5	20
ICT digitale apparatuur; 3 jr (zoals laptops & tablets)	3	33,3
Vervoermiddelen	5	20

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is bijvoorbeeld sprake in geval van eigen investeringen. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voor kosten voor periodiek groot onderhoud is een voorziening gevormd, maar door de aankomende stelselwijziging houdt deze voorziening per 2024 op met bestaan. Deze voorziening is opgenomen aan de passiefzijde van de balans ultimo 2023 en in dat jaar wordt nog gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

Voor verkoop beschikbare vaste activa wordt gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengst waarde. In 2023 is geen sprake van impairment.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
1.5 Vorderingen		
1.5.1 Debiteuren	261.969	270.946
1.5.2 OCW/LNV	0	85.313
1.5.5 Ouderbijdragen	531.849	481.943
1.5.6 Overige overheden	41.010	609.056
1.5.8 Overlopende activa	1.347.240	938.866
Vorderingen	2.182.068	2.386.124

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan één jaar. De vordering op overige overheden betreft door de gemeente toegekende huurvergoedingen en nog af te rekenen subsidiebijdragen uit schooljaar 2022-2023. Vordering op gemeente met betrekking op 2023-2024 is inmiddels verdeeld over twee delen, 2023 én 2024. Hetzelfde geldt voor NPO subsidies uit 2022-2023. Overige overlopende activa is naast de vorderingen op UWV, borg huur en een aantal kleinere projecten vooral gevuld met presentatiecorrecties en balans doorschuivingen.

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
1.7 Liquide middelen		
1.7.1 Kasmiddelen	11.547	11.277
1.7.2 Tegoeden op bankrekeningen	34.797.977	30.103.279
1.7.3 Deposito's	8.163.624	8.162.391
1.7.4 Overige	588	2.901
Liquide middelen	42.973.736	38.279.849

LMC-VO bankiert bij de ABN/AMRO-bank. De liquide middelen staan ter vrije beschikking, met uitzondering van een bedrag van € 213.624, die zijn afgegeven voor de garanties (zie ook paragraaf 3.6). De post opgenomen onder “overige” betreft uitstaande voorschotten. De liquide middelen zijn in 2023 toegenomen vanwege extra ontvangen (NPO)subsidies.

3.5.2. PASSIVA

2.1	Eigen vermogen	Beginstand per 1-1-2022	Resultaat boekjaar 2022	Overige mutaties voorgaand	Eindstand per 31-12-2022	Resultaat boekjaar 2023	Overige mutaties 2023	Eindstand per 31-12-2023
2.1.1	Algemene reserve	23.526.378	1.846.390	0	25.372.768	-965.946	0	24.406.822
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	5.657.375	11.084.913	0	16.742.287	4.380.987	0	21.123.275
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	294.701	62.235	0	356.936	71.579	0	428.515
		29.478.454	12.993.537	0	42.471.990	3.486.621	0	45.958.612

Verdeling 2.1.2 Bestemmingsreserve (publiek)								
	Sociaal plan bij gedwongen ontslagen	1.900.000	0	0	1.900.000	0	0	1.900.000
	NPO doelen, deel:							
	Onderwijs & Organisatie Ontwikkeling	3.757.375	-776.005	0	2.981.370	2.170.228	0	5.151.598
	NPO Achterstandsgelden, deel:							
	Onderwijs & Organisatie Ontwikkeling	0	3.403.524	0	3.403.524	-706.179	0	2.697.345
	NPO Achterstandsgelden, deel:							
	Digitalisering	0	2.843.402	0	2.843.402	3.639.097	0	6.482.498
	NPO ISK	0	2.538.510	0	2.538.510	-476.290	0	2.062.220
	Strategisch Personeelsbeleid en Werkdrukmiddelen	0	3.075.483	0	3.075.483	-245.869	0	2.829.614
		5.657.375	11.084.913		16.742.287	4.380.987		21.123.275

Op grond van het voorstel resultaatbestemming komt een deel van het resultaat ten laste van de algemene reserve (€965.946), een deel ten gunste van bestemmingsreserve publiek (€4.380.987) en een deel ten gunste van de bestemmingsreserve privaat (€71.579). De private bestemmingsreserve betreft de reserve kantine en automaten.

De bestemmingsreserve publiek (€1.900.000) is gevormd conform afspraak met de vakcentrales en is bedoeld voor een eventueel sociaal plan bij gedwongen ontslagen.

In 2021 en 2022 is een Bestemmingsreserve Publiek uit niet gerealiseerde NPO doelen Onderwijs- & Organisatieontwikkeling gevormd. Het saldo per 31-12-2022 bedroeg € 2.981.370. Voor de periode van januari tot en met juli 2023 is er nog een bedrag van € 4.527.903 toegekend en uitbetaald. In het jaar 2023 is een bedrag van € 2.357.675 besteed aan deze doelen. Het nieuwe saldo per 31-12-2023 bedraagt € 5.151.598 en zal onder dezelfde doelen Onderwijs- & Organisatieontwikkeling in de komende jaren besteed worden.

In 2022 is er voor gekozen om voor de NPO achterstandsgelden twee bestemmingsreserves te vormen. Te weten; NPO Achterstandsgelden doelen Onderwijs- & Organisatieontwikkeling en NPO Achterstandsgelden doelen Digitalisering. Het voor de periode van januari tot en met juli 2023 ontvangen bedrag van € 3.980.762 is voor € 172.164 toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO Achterstandsgelden doelen Onderwijs- & Organisatieontwikkeling en voor het bedrag van € 3.808.598 aan de bestemmingsreserve NPO Achterstandsgelden doelen Digitalisering.

De Bestemmingsreserve Publiek uit niet gerealiseerde NPO Achterstandsgelden doelen Onderwijs- & Organisatieontwikkeling bedroeg per 31-12-2022 € 3.403.524. In het jaar 2023 is het bedrag van € 172.164 toegevoegd aan deze reserve en in hetzelfde jaar is het bedrag van € 878.343 besteed aan deze doelen. Het saldo per 31-12-2023 bedraagt € 2.697.345 en zal onder dezelfde doelen Onderwijs- & Organisatieontwikkeling in de komende jaren besteed worden.

De Bestemmingsreserve Publiek uit niet gerealiseerde NPO Achterstandsgelden doel Digitalisering bedroeg per 31-12-2022 € 2.843.402. In het jaar 2023 is het bedrag van € 3.808.598 toegevoegd aan deze reserve en in hetzelfde jaar is een bedrag van € 169.502

besteed aan deze doelen. Het saldo per 31-12-2023 bedraagt € 6.482.498 en zal onder hetzelfde doel Digitalisering in de komende jaren besteed worden.

In 2022 is de Bestemmingsreserve Publiek uit niet gerealiseerde NPO ISK doelen gevormd. Deze bedroeg per 31-12-2022 € 2.538.510. In het jaar 2023 is € 476.290 besteed aan deze doelen. Het saldo per 31-12-2023 bedraagt € 2.062.220 en zal onder dezelfde doelen ISK de komende jaren besteed worden.

In 2022 is de Bestemmingsreserve Publiek uit niet gerealiseerde Strategisch Personeelsbeleid – Werkdrukmiddelen gevormd. Het saldo per 31-12-2022 was € 3.075.483. In 2023 is er een bedrag van € 4.253.593 toegekend en uitbetaald. In het jaar 2023 is een € 4.499.462 besteed aan deze doelen. Het saldo per 31-12-2023 bedraagt € 2.829.614 en zal onder dezelfde doelen Strategisch Personeelsbeleid – Werkdrukmiddelen besteed worden.

	31-12-2023	31-12-2022
2.2 Voorzieningen	€	€
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	4.838.109	5.156.909
2.2.3 Overige voorzieningen	5.901.315	5.521.258
Voorzieningen	10.739.424	10.678.167

De stand van de personeelsvoorzieningen is per 31-12-2023 nagenoeg gelijk gebleven aan de stand per 31-12-2022. Op voorzieningsniveau zijn er wel diverse toe- en afnames te zien.

Onderstaand de specificatie:

Voorzieningen	Stand per 31-12-2022	Dotatie 2023	Onttrekking 2023	Vrijval	Stand per 31-12-2023	Kortlopend < 1 jaar	Langlopend > 1 jaar
	€	€	€	€	€	€	€
Jubilea	811.807	74.766	271.553		615.020	7.561	607.459
Spaarverlof	56.918		35.458		21.460	10.336	11.124
Langdurig zieken	676.964	1.607.310	953.142		1.331.132	1.056.698	274.434
Wachtgeld	233.212	187.149	153.103		267.258	31.301	235.957
Levensfasebew.pers.bel. LPB	2.898.250	1.616.717	2.519.308		1.995.659	777.509	1.218.150
Voorziening WAB transitievergoedi	479.758	342.490	214.667		607.581	151.895	455.686
Voorziening groot onderhoud	5.521.258	2.433.333	2.053.276		5.901.315	5.901.315	0
Totaal	10.678.167	6.261.765	6.200.508	0	10.739.424	7.936.614	2.802.810

De langdurig en blijvend zieken voorziening wordt op persoonsniveau getroffen en laat een stijging zien omdat het aantal langdurig zieken toegenomen is. De daling van de LPB-voorziening komt doordat een groot deel van de medewerkers voor gekozen heeft om de gespaarde uren in 2023 te laten uitbetalen. De voorziening WAB is in 2020 formeel gevormd en groeit gestaag, evenals de wachtgeld voorziening. De jubilea voorziening, daarentegen, daalt.

Onder de overige voorzieningen is alleen de voorziening groot onderhoud opgenomen. Het meerjarenonderhoudsplan is eind 2019 geactualiseerd en brengt de dotatie op €2.433.333 per jaar. Diverse werkzaamheden zijn in 2023 voortgezet – er is €2.053.276 aan onderhoud uitgegeven waardoor de voorziening op jaareinde sluit op €5.901.315. Bij de bepaling van de voorziening groot onderhoud ultimo 2023 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling, conform RJO 4, lid 1c. Per 1-1-2024 kiest LMC-VO om de componentenmethode toe te passen en de aan groot onderhoud gerelateerde kosten te activeren.

Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
2.4 Kortlopende schulden	€	€
2.4.3 Crediteuren	3.810.327	4.095.508
2.4.4 OCW	55.202	40.801
2.4.7 Belastingen en premies sociale verz.	5.354.425	4.445.174
2.4.8 Schulden terzake pensioenen	4.734	1.875
2.4.9 Overige kortlopende schulden	172.704	338.133
2.4.10 De overlopende passiva	11.187.791	8.444.788
Kortlopende schulden	20.585.184	17.366.279
Uitsplitsing		
2.4.7.1 Loonheffing	4.695.355	3.881.162
2.4.7.2 Omzetbelasting	5.267	4.318
2.4.7.3 Premies sociale verzekeringen	653.804	559.694
Belasting en premies sociale verz.	5.354.425	4.445.174
2.4.9.2 Overige kortlopende schulden	172.704	338.133
Overige kortlopende schulden	172.704	338.133
2.4.10.1 Vooruitontvangen ouderbijdragen	370.987	407.776
2.4.10.2 Vooruitontvangen subsidie OCW	4.407.338	2.411.032
2.4.10.4 Vooruitontvangen termijnen	94.691	7.450
2.4.10.5 Vakantiegeld en -dagen	3.763.391	3.237.125
2.4.10.8 Overig	2.551.385	2.381.405
Overlopende passiva	11.187.791	8.444.788

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar. Bij de overlopende passiva staan de in 2023 toegekende, vooral nieuwe, overheidssubsidies die nog gerealiseerd moeten worden. Het gaat vooral om Verbetering basisvaardigheden en School en Omgeving, allebei G1-subsidies. Daarnaast staan hier ook nog te besteden verlofsubsidies, de nog niet verdeelde STO gelden vanuit het penvoerderschap en de toegekende subsidie voor ventilatie (SUVIS).

De schuld aan OCW betreft nog in rekening te brengen uitkeringskosten over de maanden oktober tot en met december die in januari, februari en maart 2024 ingehouden zijn bij DUO-uitbetalingen. De loonheffing en sociale premies vormen samen de schuld aan Belastingdienst die in januari 2024 betaald is.

De schuld inzake vakantiegeld en bindingstoelage is in 2023 licht toegenomen. Dit is o.a. het gevolg van de CAO-verhoging die ook doorwerkt in de reservering voor vakantiegeld en -dagen.

De overige overlopende passiva betreffen, naast SUVIS, met name een paar huisvestingszaken die nog lopen, enkele goede doelen waarvoor geld is ingezameld en de reservering voor eigen risicodragende arbeidsongeschiktheidsverzekering.

Op basis van artikel 5 van de regeling “Onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs” (kenmerk WJZ-2005/54063802) is het toegestaan een vordering op te nemen op het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van maximaal 7,5% van de personele lumpsum van het boekjaar. Deze vordering kan worden geïnd bij discontinuïteit c.q. opheffing van de instelling. Daarmee is sprake van een voorwaardelijke vordering. LMC-VO gaat uit van “going concern” en heeft deze vordering daarom niet opgenomen op de balans van de stichting maar onder de niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen. De voorwaardelijke vordering op het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft ultimo 2023 een waarde van € 6.966.978.

3.7. Verantwoording regelingen OCW-subsidies:

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Internationalisering funderend onderwijs	IFO23039	18-1-2023	Ja
Subsidie zij-instroom	1189691-1	21-12-2021	Ja
Subsidie zij-instroom	100004225-1	21-2-2023	Ja
Subsidie zij-instroom	100004244-1	21-3-2023	Ja
Subsidie zij-instroom	100004994-1	20-4-2023	Ja
Subsidie zij-instroom	100005021-1	20-4-2023	Ja
Subsidie voor studieverlof	1278125-1	22-8-2022	Ja
Subsidie voor studieverlof	1278502-1	22-8-2022	Ja
Subsidie voor studieverlof	1278041-1	22-8-2022	Ja
Subsidie voor studieverlof	1278580-1	22-8-2022	Ja
Subsidie voor studieverlof	1278913-1	22-8-2022	Ja
Subsidie voor studieverlof	1349511-1	22-8-2023	Onderhanden
Subsidie voor studieverlof	1350666-1	22-8-2023	Onderhanden
Subsidie voor studieverlof	1349835-1	22-8-2023	Onderhanden
Subsidie voor studieverlof	1349730-1	22-8-2023	Onderhanden
Subsidie voor studieverlof	1350224-1	22-8-2023	Onderhanden
Subsidie voor studieverlof	1366899-2	21-11-2023	Onderhanden
Doorstroomprogramma po-vo	DPOVO21182	29-7-2021	Ja
Doorstroomprogramma po-vo	DPOVO21208	27-7-2021	Ja
Doorstroomprogramma po-vo	DPOVO22033	28-7-2022	Onderhanden
Doorstroomprogramma po-vo	DPOVO22034	28-7-2022	Onderhanden
Doorstroomprogramma po-vo	DPOVO23353	3-8-2023	Onderhanden
Doorstroomprogramma vmbo-mbo	DMBO21003	26-7-2021	Ja
Doorstroomprogramma vmbo-mbo	DMBO21115	26-7-2021	Ja
Voorkomen Onnodig Zittenblijven	VOZ23060	31-5-2023	Ja
Voorkomen Onnodig Zittenblijven	VOZ23048	1-6-2023	Onderhanden
Heterogene brugklassen	SHB210026	8-2-2022	Onderhanden
Heterogene brugklassen	SHB210085	8-2-2022	Onderhanden
Heterogene brugklassen	SHB210525	8-2-2022	Onderhanden
Heterogene brugklassen	SHB210528	8-2-2022	Onderhanden
Heterogene brugklassen	SHB423025	5-12-2023	Onderhanden
Heterogene brugklassen	SHB210528	8-2-2022	Onderhanden
Heterogene brugklassen	SHB22090	xx-6-2022	Onderhanden
School en Omgeving	RSOV22035	5-12-2022	Ja
School en Omgeving	RSO-23405	21-12-2023	Onderhanden
School en Omgeving	RSO-23406	21-12-2023	Onderhanden
School en Omgeving	RSO-23407	21-12-2023	Onderhanden
School en Omgeving	RSO-23408	21-12-2023	Onderhanden
School en Omgeving	RSO-23409	21-12-2023	Onderhanden
School en Omgeving	RSO-23513	21-12-2023	Onderhanden
Subsidieregeling Expertisedeling Nieuwkomers	SEN22047	28-11-2022	Ja
Subsidieregeling Expertisedeling Nieuwkomers	SEN22048	28-11-2022	Ja

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Verbetering Basisvaardigheden	VBV22-VO-5049	11-11-2022	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-VO-0394	31-5-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-VO-0950	31-5-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-VO-1295	31-5-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-VO-2249	14-12-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-VO-2251	14-12-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-VO-2301	31-5-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-VO-2841	31-5-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-VO-3378	31-5-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-VO-3644	31-5-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-VO-3739	14-12-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden	VBV23-VO-3740	14-12-2023	Onderhanden
Subsidieregeling onderwijspersoneel opleiding tot leraar	SOOL23621	14-12-2023	Onderhanden

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale subsidiabele kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar 2023	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in verslagjaar	Saldo per 31 december verslagjaar 2023
	Kenmerk	Datum							
STO	STO19056 HH	27-7-2020	7.113.011	5.491.481	4.447.250	1.044.231	1.621.532	2.188.677	477.086
Pilot Praktijkgericht programma GL en TL	GLTL20067	30-11-2020	162.000	139.320	52.176	87.144	22.680	41.199	68.625
Pilot Praktijkgericht programma GL en TL	GLTL20247	30-11-2020	158.094	135.962	77.529	58.433	22.133	39.091	41.475
		Totaal:	7.433.106	5.766.763	4.576.955	1.189.807	1.666.345	2.268.967	587.186

THV	Loon	Materieel	Totaal
Subsidie NWO ten behoeve van 2023 beginbalans	863,93	250,07	1.114,00
Subsidie NWO ten behoeve van 2023 (promotiebeurs)	20.834,67	3.070,83	23.905,50
Besteed in 2023	21.284,95	2.835,38	24.120,33
Nog te besteden op balansdatum	413,65	485,52	899,17

3.8. Toelichting op de onderliggende posten van de staat van baten en lasten

	Realisatie 31-12-2023	Begroot 31-12-2023	Realisatie 31-12-2022
	€	€	€
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdrage OCW/LNV	109.101.536	95.632.656	107.211.126
3.1.2 Overige subsidies OCW	15.004.616	17.548.942	11.791.084
3.1.3 Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	1.745.809	1.511.532	1.964.490
Rijksbijdrage	125.851.961	114.693.130	120.966.699
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	3.194.758	2.942.571	3.465.477
3.2.2 Overige overheidsbijdragen	241.407	256.996	276.845
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	3.436.164	3.199.567	3.742.322
3.5 Overige baten			
3.5.1 Verhuur	43.435	121.850	73.641
3.5.2 Detachering personeel	270.371	224.932	304.113
3.5.5 Ouderbijdragen	1.422.072	1.169.508	1.408.469
3.5.6 Overige (overige baten)	3.923.815	3.959.901	3.411.143
Overige baten	5.659.693	5.476.191	5.197.366

3.8.1. BATEN

De realisatie van de *Rijksbijdragen* is fors hoger dan de begroting. Dit is het gevolg van verschillende extra toegekende subsidies zoals Nationaal Programma Onderwijs (NPO Achterstandsgelden en NPO Regulier) en de subsidie Strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim, Werkdrukmiddelen. In de *Rijksbijdragen* is uiteindelijk meer Basisbekostiging ontvangen dan begroot (€13,4 mln, incl. correctie verschuiving naar lumpsum – NPO is onder 3.1.2 begroot, maar op concernniveau op 3.1.1 gerealiseerd).

Daarnaast vallen de leerlingen die op 1 oktober korter dan één jaar in Nederland zijn onder de regeling nieuwkomers (3.1.2). Op basis van deze regeling kan op vier peilmomenten in het jaar subsidie worden aangevraagd voor de leerlingen die korter dan één jaar (cat. 1) of tussen de één en twee jaar (cat. 2) in Nederland verblijven en vreemdeling zijn in het kader van artikel 1 van de Vreemdelingenwet 2000. In 2023 is op Nieuwkomers €3 mln. meer toegekend dan begroot, dit wordt met name veroorzaakt door toename van Oekraïense leerlingen.

De subsidie passend onderwijs van Koers VO wordt in 2023 verantwoord in rubriek 3.1.3. Door een herberekening over 2022-2023 is €117K meer uitbetaald dan begroot.

De overige subsidies OCW betreffen de volgende toekenningen:

3.1.2 Overige subsidies OCW

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Functiemix	1.622.401	1.547.528
Leerplusarrangement	4.115.709	3.992.742
Nieuwkomers	6.362.494	3.552.534
Expertisedeling Nieuwkomers	26.984	-
Prestatiebox	-	563.111
Prestatiesubsidie Voortijdig Schoolverlaten	72.410	158.032
Verlofsubsidie	114.455	139.242
Voorkomen onnodig zittenblijven	30.455	-
Zij-instromers	111.667	95.000
Doorstroomprogramma's po-vo	55.958	132.134
Doorstroomprogramma's vmbo-mbo/havo	28.583	49.000
Sterk Techniek Onderwijs	730.241	853.209
IOP Inhaal- Ondersteuningsprogramma	-	282.222
GL-TL Pilot	80.290	64.751
Onderwijspersoneel opleiding tot leraar	5.000	-
Internationalisering Funderend Onderwijs	9.965	-
Heterogene brugklassen	182.307	72.998
Verbetering Basisvaardigheden	718.854	137.070
Maatwerk nieuwkomers	113.777	52.276
School en Omgeving	623.066	43.196
Capaciteitentest 2022	-	56.040
Totaal	15.004.616	11.791.084

Door de stijging van het aantal leerlingen zijn de meeste subsidies verhoogd. Uitschieter in 2023 is de toegekende NPO die alle LMC-scholen hebben ingezet o.a. om de achterstanden veroorzaakt door corona in het onderwijs te kunnen wegwerken. Het aantal nieuwkomers ligt in 2023 hoger dan in 2022, voornamelijk door toestroom vluchtelingen uit Oekraïne. Sterk Techniek Onderwijs (STO) op Noord is in 2020 gestart en LMC-VO vervult daar de rol van penvoerder.

De subsidie voor nieuwkomers wordt hieronder weergegeven. Het aantal leerlingen dat is opgevangen op de peilmomenten en de bijbehorende financiering is:

	1 januari			1 april			1 juli			1 oktober		
	aantal leerlingen			aantal leerlingen			aantal leerlingen			aantal leerlingen		
	cat 1	cat 2	bedrag	cat 1	cat 2	bedrag	cat 1	cat 2	bedrag	cat 1	cat 2	bedrag
02VG	205	87	799.735	257	55	935.654	309	39	1.091.382	394	0	1.330.034
17KY	0	0	-	0	0	-	0	0	-	1	0	3.376
17YF	4	3	17.217	4	3	17.217	4	2	15.979	7	0	23.630
23YU	128	48	491.520	129	32	475.086	154	22	547.098	179	0	604.254
29VZ	0	0	-	0	0	-	0	0	-	4	0	13.503
05XJ	0	1	1.238	0	1	1.238	0	0	-	0	0	-
Totaal	337	139	1.309.709	390	91	1.429.195	467	63	1.654.460	585	0	1.974.796

Categorie 1: op peilmoment korter dan een jaar in Nederland.

Categorie 2: op peilmoment tussen de één en twee jaar in Nederland.

Gemeentelijke bijdragen

De subsidie Rotterdams Onderwijsbeleid heeft betrekking op de uitvoering van het programma Gelijke kansen voor elk talent en was voorzichtig begroot. De vergoeding voor de huur van de panden aan de Pieter de Hoochweg en de Westzeedijk is hier ook verantwoord.

Overige overheidsbijdragen

Onder de overige overheidsbijdragen zijn de ESF-subsidies gerealiseerd die lopen bij de praktijkscholen.

Overige baten

Als gevolg van corona jaren zijn reguliere ouderbijdragen en ouderbijdragen voor activiteiten en reizen lager begroot. Daarentegen blijkt de begroting voor Verhuur aan de hoge kant. De overbesteding van Overige baten is vooral aan de ouderbijdragen voor activiteiten en reizen te danken.

3.5.6. Overige (overige baten)	2023	2022
	€	€
Leermiddelen	8.274	7.429
Opbrengsten kantine	377.794	334.249
Impuls gelden	0	-512
Horecavakschool keuken/restaurant	83.549	63.157
Bijdrage van Koers VO en scholen aan OPDC	2.300.010	1.857.473
Expertisecentrum baten	121.751	274.587
OSR	531.688	409.411
Div.projecten (PO-VO, Erasmus Plus e.d.)	124.884	130.979
STO Zuid	364.563	192.834
Extra Hulp in de Klas	0	92.517
Overig	11.303	49.021
Totaal	3.923.815	3.411.143

Zowel de opbrengsten van kantines als de baten van de Horeca Vakschool zijn gestegen. De projecten zoals uitwisselingsprojecten Erasmus Plus, Nuffic en andere, kleinere incidentele projecten kennen een eigen seizoenspatroon. De baten bij het Expertisecentrum betreffen de externe opbrengsten. Deze zijn lager dan begroot, maar de baten van OPDC's compenseren dit.

De subsidie STO op Zuid die voor 2023 beschikbaar kwam, werd hier verantwoord omdat BOOR de penvoerder is.

3.8.2. LASTEN

Personeelslasten

De kosten voor lonen en salarissen zijn hoger dan begroot voor 2023. Dit wordt vooral veroorzaakt door de cao-stijging en het uitbetalen van de spaaruren Levensfasebewust personeelsbeleid. Met de beschikking van DUO van september en de extra gelden van Strategisch personeelsbeleid / Werkdrukmiddelen wordt dit gecompenseerd.

Er is in 2023 gemiddeld 11,6 fte meer formatie. De reguliere fte's zijn 10,6 fte lager dan begroot, dit komt voornamelijk door onvervulde vacatures i.v.m. het lerarentekort. De vervanging ziekte is 4,6 fte hoger dan begroot. De inzet op subsidies en projecten is 17,6 fte hoger dan begroot.

De uitkeringen van het UWV voor vergoeding bij zwangerschap betreffen € 0,9 mln. Het prognosticeren hiervan blijft lastig.

	Realisatie	Begroot	Realisatie
	31-12-2023	31-12-2023	31-12-2022
	€	€	€
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen	88.968.350	86.391.702	83.255.445
4.1.2 Overige personele lasten	12.498.336	11.428.876	8.600.111
4.1.3 Af: uitkeringen	(894.867)	(130.000)	(502.847)
Personeelslasten	100.571.819	97.690.578	91.352.710
Uitsplitsing			
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	67.251.146	86.101.702	61.799.874
4.1.1.2 Sociale lasten	8.648.233	-	7.757.406
4.1.1.3 Pensioenpremies	13.068.971	-	13.698.165
Lonen en salarissen	88.968.350	86.101.702	83.255.445
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	2.025.508	-	852.254
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	7.321.216	4.565.275	4.900.748
4.1.2.3 Overige personele lasten	3.151.612	6.863.601	2.847.109
Overige personele lasten	12.498.336	11.428.876	8.600.111
4.1.3 Af: uitkeringen	(894.867)	(130.000)	(502.847)
Uitkeringen	(894.867)	(130.000)	(502.847)

De dotaties aan personele voorzieningen zijn hoger dan in 2022 omdat de voorziening langdurig zieken aanzienlijk is gestegen in 2023. Daarnaast is bij meerdere personele voorzieningen sprake van een vrijval en deze is geboekt bij 4.1.2.3 Overige personele lasten en op dezelfde rubricering zijn de fluctuaties op het gebied van verlofuren beland. De kosten voor extern personeel zijn hoger dan begroot, naast de ziektevervangingen staat hier ook inzet op projecten. De inzet van NPO-gelden verklaart dit voor een deel. Intern is er gestuurd op de inzet van met name eigen personeel voor de inzet op ziektevervangings. Het is nog steeds moeilijk om tussentijds aan tijdelijk personeel te komen en steeds vaker moet een beroep gedaan worden op relatief dure uitzend- en detachingsbureaus. Het is zaak een goed evenwicht te houden tussen de kosten en het op deze wijze ingezette personeel.

Onder de overige personele lasten zijn de kosten voor bedrijfsgezondheidszorg, scholing, werkkostenregeling, personeelsactiviteiten, reiskosten, uitkeringskosten e.d. opgenomen. Het verschil met de begroting wordt veroorzaakt door te hoog begrote uitkeringskosten, vrijval voorzieningen en onderbesteding bij scholing en bedrijfsgezondheidsdienst.

De gemiddelde bezetting bedraagt:

Gemiddelde bezetting					
	MAN	OP	OOP	Totaal	
2022	64	661	260	985	
	0	12	2	14	hiervan vervanging ziekte/zwangerschap
	1	8	5	14	hiervan (flex) bapo
2023	63	670	266	999	
	1	12	2	15	hiervan vervanging ziekte/zwangerschap
	1	7	4	12	hiervan (flex) bapo

Het aantal werknemers dat werkzaam is buiten Nederland is nihil.

Afschrijvingen

	Realisatie	Begroot	Realisatie
	31-12-2023	31-12-2023	31-12-2022
	€	€	€
4.2 Afschrijvingen			
4.2.1 Immateriële vaste activa	8.401	40.602	13.188
4.2.2 Materiele vaste activa	4.098.707	4.117.421	3.765.086
Afschrijvingen	4.107.108	4.158.023	3.778.274

De afschrijvingslasten zijn toegenomen doordat er in 2023 verder is geïnvesteerd in de gebouwen, Sterk Techniek Onderwijs en ICT-middelen, maar het verschil met begroting is minimaal.

	31-12-2023	Begroot 2023	31-12-2022
	€	€	€
4.2 Afschrijvingen			
<u>4.2.1 Immateriële vaste activa</u>			
4.2.1 Software	8.401	40.602	13.188
<i>Totaal immateriële vaste activa</i>	<i>8.401</i>	<i>40.602</i>	<i>13.188</i>
<u>4.2.2 Materiële vaste activa</u>			
4.2.2 Gebouwen	37.812	43.823	37.812
4.2.2 Verbouwingen	926.412	854.203	828.205
4.2.2 Inventaris en apparatuur	631.716	607.873	555.236
4.2.2 Machines	165.459	186.886	71.567
4.2.2 Schoolmeubilair	389.872	435.507	366.855
4.2.2 Kantoormeubilair	176.884	156.766	162.485
4.2.2 ICT	1.757.368	1.822.908	1.733.169
4.2.2 Vervoersmiddelen	13.184	9.455	9.755
<i>Totaal materiële vaste activa</i>	<i>4.098.707</i>	<i>4.117.421</i>	<i>3.765.086</i>
Totaal	4.107.108	4.158.023	3.778.274

Huisvestingslasten

	Realisatie	Begroot	Realisatie
	31-12-2023	31-12-2023	31-12-2022
	€	€	€
4.3 Huisvestingslasten			
4.3.1 Huur	2.115.830	1.988.528	1.614.008
4.3.3 Onderhoud	1.343.139	573.000	409.684
4.3.4 Energie en water	2.758.552	2.291.822	1.768.154
4.3.5 Schoonmaakkosten	1.771.621	1.746.026	1.572.507
4.3.6 Heffingen	225.401	315.970	207.555
4.3.8 Dotatie onderhoudsplan	2.433.333	2.433.333	2.566.667
4.3.7 Overige (huisvestingslasten)	221.909	(61.420)	419.338
Huisvestingslasten	10.869.785	9.287.261	8.557.913

De huisvestingslasten in 2023 zijn € 1,5 mln. hoger dan opgenomen in de begroting en € 2,3 mln. hoger dan de realisatie in 2022. Naast de verwachte tegenvaller bij rubriek energie is ook meer uitgegeven voor onderhoud. Ook huur bleek duurder dan begroot. Bij schoonmaak en heffingen geen grote afwijkingen gezien.

Overige lasten

	Realisatie 31-12-2023	Begroot 31-12-2023	Realisatie 31-12-2022
	€	€	€
4.4 Overige lasten			
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	2.923.120	2.263.212	2.283.942
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	6.727.772	6.320.165	5.784.914
4.4.3 Dotatie overige voorzieningen	-	-	-
4.4.4 Overige (overige lasten)	6.326.506	4.244.465	5.046.799
Overige lasten	15.977.398	12.827.842	13.115.655
Specificatie honorarium			
4.4.1.1 Onderzoek jaarrekening	174.555	160.000	131.890
4.4.1.2 Andere controleopdrachten	14.520	-	-
4.4.1.3 Fiscale adviezen	-	-	-
4.4.1.4 Andere niet-controledienst	19.862	-	-
Accountantslasten	208.936	160.000	131.890

Administratie- en beheerslasten zijn hoger dan de begroting door extra kosten voor PR en marketing, maar deskundigenadvies is ook een uitschieter – beiden toegenomen door diverse fusiekosten. Bij inventaris, apparatuur en leermiddelen zijn per saldo hogere kosten gerealiseerd, maar deze aanschaffingen zijn ook terug te vinden onder 4.4.4 als overige gesubsidieerde lasten.

De accountantskosten worden gerealiseerd in het jaar waarin ze worden gefactureerd.

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij LMC-VO zijn uitgevoerd door de accountantsorganisaties en externe onafhankelijke accountant zoals bedoeld in art. 1 lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties).

4.4.4. Overige lasten	31-12-2023	begroot 2023	31-12-2022
	€	€	€
Mutatie voorziening dubieuze debiteuren	100	500	0
Kabeltelevisie en overige rechten	11.179	11.090	6.997
Abonnementen	98.434	28.916	28.550
Contributies	373.699	253.200	309.386
Representatie	52.244	37.567	37.481
Medezeggenschap- en ouderraad	20.252	25.500	11.944
Verzekeringen	133.665	117.648	114.935
Sportdag en vieringen	27.972	113.667	57.442
Reizen en excursies	1.339.964	928.338	1.103.221
Leerlingen met extra zorg	381.676	537.865	242.966
Vervoersmiddelen	19.180	22.783	16.042
Leerlingkantine en automaten	306.215	223.174	272.014
Leerlingactiviteiten	851.183	625.656	683.013
Boekverlies vaste activa	0	0	0
Bijzondere lasten	6.534	783.565	0
Gesubsidieerde overige lasten	2.704.210	534.996	2.162.808
Totaal	6.326.506	4.244.465	5.046.799

Er is minder uitgegeven aan leerlingen met extra zorg, maar meer aan reizen en excursies. Daarnaast zijn ook meer leerlingactiviteiten gerealiseerd. De stijging hiervan is mede veroorzaakt door toename van het leerlingenaantal. De gesubsidieerde overige lasten zijn fors hoger omdat er meer subsidies, met name NPO, ontvangen en dus ingezet zijn.

Financiële baten en lasten

	Realisatie 31-12-2023	Begroot 31-12-2023	Begroot 2022	Realisatie 31-12-2022
	€	€	€	€
Financiële baten en lasten				
Rentebaten	(85.222)	-	-	88.981
Rentelasten	20.309	10.853	10.853	19.316
Financiële baten en lasten	(64.913)	10.853	10.853	108.297

Vanaf de vierde kwartaal 2022 is er geen negatieve rente meer en dat is zichtbaar in bovenstaande realisatie 2023.

3.8.3. Analyse realisatie huidig jaar versus realisatie voorgaand jaar en realisatie huidig jaar versus begroting

In onderstaand overzicht zijn de verschillen opgenomen in de realisatie 2023 t.o.v. 2022 en de verschillen tussen de realisatie 2023 en de begroting 2023.

	Realisatie 31-12-2023	Begroot 31-12-2023	Vershil	Realisatie 31-12-2022	Vershil 2023 vs 2022
	€	€	€	€	€
Baten					
3.1 Rijksbijdragen	125.851.961	114.693.130	11.158.830	120.966.699	4.885.262
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	3.436.164	3.199.567	236.597	3.742.322	(306.157)
3.5 Overige baten	5.659.693	5.476.191	183.501	5.197.366	462.327
Totaal baten	134.947.817	123.368.888	11.578.929	129.906.386	5.041.431
Lasten					
4.1 Personeelslasten	100.571.819	97.690.578	2.881.241	91.352.710	9.219.109
4.2 Afschrijvingen	4.107.108	4.158.023	(50.915)	3.778.274	328.834
4.3 Huisvestingslasten	10.869.785	9.287.261	1.582.524	8.557.913	2.311.872
4.4 Overige lasten	15.977.398	12.827.842	3.149.556	13.115.655	2.861.743
Totaal lasten	131.526.109	123.963.703	7.562.406	116.804.552	14.721.557
Saldo baten en lasten	3.421.708	(594.815)	4.016.523	13.101.834	(9.680.126)
Overige baten en lasten					
5 Financiële baten en lasten	(64.913)	10.853	(75.766)	108.297	(173.210)
Exploitatieresultaat	3.486.621	(605.668)	4.092.289	12.993.537	(9.506.916)

Exploitatieresultaat

Het financiële resultaat 2023 bedraagt € 3.486k positief waar € 605k negatief is begroot. De komst van de subsidies NPO regulier, NPO Achterstandsgelden en Strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim / Werkdrukmiddelen verklaart de afwijking van het resultaat t.o.v. de begroting. Ten opzichte van deze baten zijn de daaraan gerelateerde lasten laag. Van de ruim twaalf miljoen van deze subsidies is in 2023 € 8.381k gerealiseerd op de baten van scholen en het niet bestede deel van € 4.380k is via resultaatverwerking naar bestemmingsreserve gegaan. De overschrijding op personeelslasten wordt volledig gecompenseerd door de extra ontvangen baten en het overschrijden van overige lasten is voor het grote deel gedekt met deze subsidies.

In 2023 kan LMC-VO op haar reguliere bedrijfsvoering sturen doordat inzichtelijk is wat de impact van haar activiteiten is op de formatie en het groeiend aantal leerlingen. Net als in 2022 kampt LMC-VO met meerdere, onvervulde vacatures. Het lerarentekort is duidelijk zichtbaar in het voortgezet onderwijs, mede door de extra vraag naar docenten op basis van de extra subsidiemiddelen. De krapte op de arbeidsmarkt voor docenten is een zorgelijke situatie.

Het resultaat van 2023 wordt vertekend door de komst van deze extra subsidies en de in 2023 nog beperkte inzet daarvan in de lasten.

Inzoomend op de individuele posten van de jaarrekening geeft dit de volgende analyses:

Rijksbijdragen

Het verschil in rijksbijdragen in 2023 ten opzichte van 2022 en de begroting is als volgt te verklaren: naast bovengenoemde extra subsidies is er ook meer gerealiseerd onder het kopje Nieuwkomers, Verbetering basisvaardigheden, School en omgeving e.a.

Overige overheidsbijdragen

De gemeentelijke bijdrage voor de uitvoering van het programma “Gelijke kansen voor elk talent” is iets lager in 2023 in vergelijking met 2022, maar wel is er meer gerealiseerd dan begroot. Ook de gemeentelijke huurvergoeding pakt lager uit. Onder de overige overheidsbijdragen zijn de ESF-subsidies gerealiseerd die lopen bij de praktijkscholen, evenals een paar kleinere subsidies (NWO, leerlingen met audio- of visuele problemen).

Overige baten

Het deel van Ouderbijdragen voor de schoolreizen en excursies is omhoog gegaan, maar het deel Verhuur bleek te hoog begroot. Ook de opbrengsten van de Eenheid Zorg (OPDC's), STO op Zuid en OSR vergoeding gaan gestaag omhoog.

Personeelslasten

De kosten voor lonen en salarissen zijn hoger dan het budget 2023. Dit wordt met name veroorzaakt door een cao-stijging, de eenmalige uitkering en het uitbetalen van de uitbreiding op het Levensfasebewust personeelsbeleid. Met de beschikking van DUO van september en de extra gelden van Strategisch personeelsbeleid – Werkdrukmiddelen wordt dit gecompenseerd. De overschrijding wordt ook veroorzaakt door een toename van fte's t.o.v. begroot. In 2023 was gemiddeld 11,6 fte meer formatie. De reguliere fte's zijn 10,6 fte lager dan begroot, vervanging ziekte is 4,6 fte hoger dan begroot en de inzet op subsidies en projecten is 17,6 fte hoger dan voorgenomen in de begroting. Wij spreken over een optische overschrijding, want deze 17,6 fte zijn gedekt door diverse subsidies.

Afschrijvingen

De afschrijvingskosten lopen volgens begroting. Accent lag op de ventilatiesystemen, maar de extra gedane investeringen in ICT en het Sterk Techniek Onderwijs zijn er ook. De investeringen zijn in totaal lager dan in 2022.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten overschrijden de begroting en zijn ook hoger dan 2022. Naast de verwachte tegenvaller van de energiekosten zijn de onderhoudskosten ook zichtbaar toegenomen. Schoonmaak is in balans en de huur is licht gestegen.

Overige lasten

Ook de *Overige lasten* zijn hoger dan de begroting en hoger dan in 2022. De overschrijding van kosten voor leermiddelen als boeken en digitaal lesmateriaal zijn voornamelijk veroorzaakt door hogere software kosten. Ook is hier zichtbaar dat er meer leerling activiteiten en -reizen hebben plaatsgevonden. Op diverse soorten kosten onder Overige (overige) lasten, zie tabel 4.4.4., is er sprake van schijn- onderbesteding of overschrijding: wat een school niet inkoopt onder bijvoorbeeld Leerlingen met extra zorg, dat wordt ingekocht onder Gesubsidieerde lasten, dus gedekt met een extra subsidie. LMC-VO blijft zich zorgen maken voor de komende jaren om de

mogelijke leerachterstanden en over de ontwikkelingen op sociaal-emotioneel gebied. Dit kan de leerling-zorg-vraag voor de toekomst ernstig beïnvloeden. De uitgaven aan deskundig advies zijn ook toegenomen, evenals aan PR kosten, onder anderen voor fusiebegeleiding en PR, Stadionpark en andere projecten. Naast bovenstaande effecten laat de overschrijding zich volledig verklaren door extra gesubsidieerde lasten die niet begroot waren of aanwezig in voorgaande jaren.

3.9. Verbonden partijen

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten
Samenwerkingsverband Koers VO	Vereniging	Rotterdam	4

Code activiteiten 4 betreft: overige activiteiten

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de stichting en een natuurlijk persoon of entiteit die verbonden is met de stichting. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de stichting en haar bestuurders, toezichthouders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht. De bezoldiging van het College van Bestuur en van de Raad van Toezicht is opgenomen in punt 3.10.

3.10. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op LMC Voortgezet Onderwijs. Het voor LMC Voortgezet Onderwijs toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 189.000.

Dit bedrag is gebaseerd op de bezoldigingsklasse E die voor LMC-VO van toepassing is. Deze klasse is vastgesteld op basis van 15 complexiteitspunten te weten:

1. De totale baten van T-2 (jaarrekening 2021) per kalenderjaar (75 tot 125 mln.)	8 punten
2. Het aantal bekostigde leerlingen, T-2 (2.500 tot 10.000)	3 punten
3. Het gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren, T-2 (pro, vmbo, havo, vwo)	4 punten

1. Bezoldiging toefunctionarissen

1a. Leidinggevende toefunctionarissen, gewezen toefunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende toefunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functieervulling.

2023	L. Civile	R.D. de Voogd
	004121	005244
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	Lid College van Bestuur
Klasse	E	E
Aanvang en einde functieervulling	01-01/31-12	15-11/22-12
Omvang dienstverband (in fte)	1,000	0,964
Gewezen toefunctionaris?	nee	nee
Dienstbetrekking?	ja	nee
Bezoldiging		
Beloning + belastbare onkostenvergoedingen	€ 160.788	€ 18.905
Beloning betaalbaar op termijn	€ 22.819	€ -
Overig		
<i>Subtotaal</i>	€ 183.607	€ 18.905
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum 2023	€ 189.000	€ 18.975
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	nvt	nvt
Totale bezoldiging	€ 183.607	€ 18.905
Bedrag van de overschrijding	nvt	nvt
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt
Gegevens 2022	L. Civile	
	004121	
Aanvang en einde functieervulling 2022	01-01/31-12	
Deeltijdfactor in fte	1,000	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning + belastbare onkostenvergoedingen	€ 150.694	
Beloning betaalbaar op termijn	€ 23.100	
Subtotaal	€ 173.794	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum 2022	€ 183.000	
Totale bezoldiging 2022	€ 173.794	

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12

Bedragen x € 1		Reinier de Voogd		
Funcțiegegevens	lid College van Bestuur			
Kalenderjaar	2023	2023	2022	
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang - einde)	15-05-2023/14-11-2023	01-01-2023/14-05-2023	15-11-2022/31-12-2022	
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	6,00	4,41	2	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	580	404	152	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€212	€ 212	206	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 134.400	€ 129.962	€ 57.200	
Individueel toepasselijk maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 264.362		€ 31.312	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)				
Werkelijk uurtarief lager dan het (gemiddeld) maximum uurtarief?	ja	ja	ja	
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 89.450	€ 61.520	€ 24.121	
Totale bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 150.970		€ 24.121	
(-/-) Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0			
Totale bezoldiging, exclusief BTW	€ 150.970		€ 24.121	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.			
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.			

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

2023	H.W. Vogels	H. Wieleman	H. Wieleman	J.P. van Rossum	E.J.M. van Laak	A. Imambaks	P.H.J. Vrancken
Funcțiegegevens	vz RvT	vz RvT	lid RvT	lid RvT	lid RvT	lid RvT	lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01-30/09	01/10-31/12	01/01-30/09	01/01-16/02	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging							
Bezoldiging	15.550	5.240	10.367	1.785	13.860	13.860	13.860
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	21.204	7.146	14.136	2.434	18.900	18.900	18.900
-/- onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	-	-	-
Totale bezoldiging 2023	15.550	5.240	10.367	1.785	13.860	13.860	13.860
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2022							
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-31/12		01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging	20.790		13.860	13.860	13.860	13.860	13.860
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.450		18.300	18.300	18.300	18.300	18.300
Totale bezoldiging 2022	20.790		13.860	13.860	13.860	13.860	13.860

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

n.v.t.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

3.11. Gebeurtenissen na balansdatum

In 2023 is de fusie met Kind en Onderwijs Rotterdam verder opgepakt en hebben alle formele afstemmingen en goedkeuringen plaatsgevonden. Vanuit alle relevante partijen in dit proces is positieve instemming gekomen, waardoor de fusie met de ingangsdatum van 1 januari 2024 formeel gerealiseerd is. De bestaande activiteiten van Kind en Onderwijs Rotterdam en LMC-VO worden vanaf 1 januari 2024 voortgezet onder de naam Stichting Samen Ambitieuus Rotterdams Onderwijs (SARO).

3.12. Bestemming exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat over 2023 bedraagt € 3.486.621 positief. Een deel van dit resultaat wordt ten laste van de algemene reserve gebracht, rekening houdend met het deel dat ten gunste van de reserve uit private middelen komt. Daarnaast is voor de aanvullende rijksbijdrage (NPO doelen 2021, 2022 en 2023, even als de doelen uit Strategisch personeelsbeleid / Werkdrukmiddelen 2022 en 2023) een bestemmingsreserve gevormd. Een deel van bestemmingsreserve publiek uit 2021 en 2022 is in 2023 aangewend.

Dit betekent de volgende mutaties in de reserves:

	<u>Resultaat 2023</u>
Algemene reserve (publiek)	€ 965.946 (negatief)
Bestemmingsreserve (privaat)	€ 71.579 (positief)
Bestemmingsreserve (publiek)	€ 4.380.987 (positief)
<u>Totaal resultaat</u>	<u>€ 3.486.621 (positief)</u>

3.13. Ondertekening

Rotterdam, 27 mei 2024

College van Bestuur
drs. L. Civile, voorzitter

J. Kester, vice-voorzitter

Raad van Toezicht
mr. drs. M.B. de Haas, voorzitter

drs. H.H.H. Wieleman

mr. E.J.M. van Laak

A. Imambaks Msc

drs. P.H.J. Vrancken

E.Ch. Lafeber

W.M.H. Aendekerk – Folge Msc.

drs. S.J. Vaandrager – de Leeuw

Stichting Samen Ambitieuus Rotterdams Onderwijs
Statutair gevestigd te Rotterdam, Linker Rottekade 292

4. Overige gegevens

4.1. Statutaire regeling inzake bestemming resultaat

Er zijn geen specifieke statutaire bepalingen inzake de resultaatbestemming, anders dan bij vereffening als gevolg van ontbinding en vereffening van de stichting.

4.2. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

PM

5. Bijlagen

5.1. Begrippenlijst

ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
a.g.v.	Als gevolg van
BAPO	Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen,
bvo	bruto vloer oppervlak
BTW	Belasting toegevoegde Waarde
BW	Burgerlijk Wetboek
BYOD	Bring Your Own Device
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CE	Centraal examen
CVO	Christelijk Voortgezet Onderwijs
dBoS	de Bibliotheek op School
DOT	Digitale Observatie Tool
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
EC	Expertisecentrum
EHK	Extra Hulp in de Klas
ESF	Europees Sociaal Fonds
EUR	Erasmus Universiteit Rotterdam
EZ	Eenheid Zorg
FDS	Fonds
FER	Fusie-effectrapportage
Fte	Fulltime equivalent
GMR	Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad
GPL	Gemiddelde personeelslast
GZD	Gemiddelde ziekte duur
havo	Hoger algemeen voortgezet onderwijs
hbo	Hoger beroepsonderwijs

HMD	Havo/vwo voor Muziek en Dans
HRM	Human resource management
HPC	Het PraktijkCollege (praktijkscholen van LMC-VO)
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
ICTO/ICT-O	Informatie en Communicatie Technologie in het onderwijs
IOP	Inhaal- & Ondersteuningsprogramma
IRBC	International Responsible Business Conduct
ISK	Internationale Schakelklas
IT	Informatie Technologie
K&OR	Kind en Onderwijs Rotterdam
KvK	Kamer van Koophandel
LFBPBL	Levensfasebewust personeelsbeleid
LIS	LMC Informatie Systeem
LOB	Loopbaan Oriëntatie Begeleiding
lwoo	Leerwegondersteunend onderwijs
Man	Management
mavo	Middelbaar algemeen voortgezet onderwijs
mbo	Middelbaar beroepsonderwijs
m.b.t.	met betrekking tot
MJOP	Meerjaren onderhoudsplan
MLI	Master Leren en Innoveren
MR	Medezeggenschapsraad
MT010	De Mavo voor Theater (school van LMC-VO)
MVI	Media, Vormgeving en ICT
NAW	Naam, adres, woonplaats
NPO	Nationaal Programma Onderwijs
n.v.t.	niet van toepassing
NWO	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
OCW	Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

OP	Onderwijzend personeel
OOP	Onderwijsondersteunend personeel
OPDC	Orthopedagogisch Didactisch Centrum
OPP	Ontwikkel perspectief plan
OSR	Opleidingsschool Rotterdam
P&C	Planning & Control
PDCA	Plan, Do, Check, act (cyclus)
PIE	Producers, Installeren en Energie
po	Primair onderwijs
PR	Public relations
PrO	Praktijkonderwijs
PTA	Programma van Toetsing en Afsluiting
PwC	PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
RDC	Rotterdam Design College (school van LMC-VO)
RJ	Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving
PT010	Palmentuin voor Theater, school van LMC-VO
ROB	Rotterdams onderwijsbeleid
RvT	Raad van Toezicht
SARO	(Stichting) Samen Ambitieuw Rotterdams Onderwijs
SISA	Stedelijk Instrument Systematische Aanpak
SOP	Schoolondersteunings profiel
STO	Sterk Techniek Onderwijs
SUVIS	Specifieke uitkering ventilatie in scholen
TOL	Taalontwikkelen lesgeven
vmbo	Vorbereidend middelbaar beroeps onderwijs
vmbo-bb	vmbo basisberoepsgerichte leerweg
vmbo-kb	vmbo kaderberoepsgerichte leerweg
vmbo-gl	vmbo gemengde leerweg
vmbo-tl	vmbo theoretische leerweg

vo	voortgezet onderwijs
vso	voortgezet speciaal onderwijs
vwo	Vorbereidend wetenschappelijk onderwijs
WAB	Wet arbeidsmarkt in balans
WNT	Wet normering topinkomens
wo	Wetenschappelijk Onderwijs
Wta	Wet toezicht accountantsorganisaties
YBSR	Young Business School Rotterdam (school van LMC-VO)
YR	Young Rotterdam (school van LMC-VO)
ZMF	Ziekmeldingsfrequentie
ZVP	Ziekteverzuimpercentage

5.2. Leden van de Raad van Toezicht en College van Bestuur, gegevens 2023

Raad van Toezicht	Functie	Nevenfunctie(s)	Datum aftreden / herbenoeming
Mr. drs. <i>M.B. de Haas</i> Voorzitter	Fondsmanager Gerlin Participaties (Teslin Capital Management)	Lid Raad van Toezicht Aafje Thuiszorg Huizen Zorghotels Penningmeester Stichting Erasmus Sport Voorzitter van de Raad van Toezicht van SARO Lid van het dagelijks bestuur van het Steunfonds Kind en Onderwijs Rotterdam	01-06-2026 (a)
<i>W. Aendekerk Msc.</i>	HR directeur Facilicom Group NV	Lid van de Raad van Toezicht van SARO Lid van het bestuur van het Steunfonds Kind en Onderwijs Rotterdam	01-11-2026 (a/h)
Drs. H.H.H. Wieleman	Zelfstandig adviseur	Lid en vicevoorzitter Raad van Commissarissen Woonstad Rotterdam woningcorporatie Voorzitter Raad van Toezicht van de Stichting Capri Hartrevalidatie te Rotterdam Lid Raad van Commissarissen van CityKids jeugdzorg Rotterdam en Den Haag Lid van het bestuur VSN Stichtingen te Driebergen Lid van de Raad van Toezicht van SARO	01-06-2026 (a)

E. Chr. Lafeber		<p>Voorzitter van de Raad van Toezicht van PCPO Westland te Naaldwijk</p> <p>Voorzitter van de Raad van Toezicht van het Hospice Hoeksche Waard</p> <p>Lid van het bestuur van het Steunfonds Kind en Onderwijs Rotterdam</p> <p>Lid van de Raad van Toezicht van SARO</p>	01-06-2025 (a)
A. Imambaks Msc.	<p>Directeur Bara Box BV</p> <p>Oprichter en eigenaar Maid at Home</p> <p>Docent 'Housekeeping' aan de International Butler Academy te Simpelveld.</p>	<p>Lid Raad van Toezicht Internationaal Filmfestival Rotterdam (IFFR)</p> <p>Lid Raad van Advies- voor goed agency Rotterdam</p> <p>Lid Raad van bestuur Brutus</p> <p>Lid van de Raad van Toezicht van SARO</p>	16-02-2025 (a/h)
Mr. E.J.M. van Laak	<p>Directeur en docent bij Erasmus Governance Institute (EUR)</p> <p>Trainer in de Beroepsopleiding Advocaten en de Beroepsopleidingen Notariaat</p>	<p>Bestuur van de Vereniging Commissarissen en Toezichthouders Erasmus</p> <p>Lid en vicevoorzitter van de Raad van Toezicht van SARO</p>	<p>16-02-2025 (a/h)</p> <p><i>(Afgesproken datum van aftreden: max. 01-06-2028)</i></p>

	<p>Teamcoach bij EY</p> <p>Vaardighedentrainer in accountancy</p>		
Drs. P.H.J. Vrancken	<p>Kwartiermaker versterking beroepsonderwijs Alphen aan den Rijn</p>	<p>Commissaris Opnieuw en co.</p> <p>Lid van de Raad van Toezicht en voorzitter auditcommissie Nationaal Onderwijsmuseum</p> <p>Lid en voorzitter van de auditcommissie van de Raad van Toezicht van de Gooise Scholen Federatie</p> <p>Voorzitter van de Raad van Toezicht van Stichting Klasse in Gouda</p> <p>Voorzitter van het coöperatiebestuur van KIEN ICT</p> <p>Lid verschillende accreditatie-commissies voor de pedagogische faculteit van de Hogeschool van Amsterdam.</p> <p>Lid van de Raad van Toezicht van SARO</p>	<p>01-06-2025 a/h</p> <p><i>(Afgesproken datum van aftreden: max. 01-06-2028)</i></p>
drs. S.J. de Leeuw MA	<p>Rector Stedelijk Gymnasium Schiedam</p>	<p>Lid werkveldraad Master Educational Leadership bij SUAS- Schouten & Nelissen</p> <p>Lid van de Raad van Toezicht van SARO</p>	

College van Bestuur	Functie	Nevenfunctie	
Drs. L. Civile	Voorzitter College van Bestuur	<i>Nevenfuncties uit hoofde van de functie:</i> Lid ALV Koers VO Lid ALV FOKOR Bestuurslid FOKOR Voorzitter VO-MBO Nationaal Programma op zuid (NPRZ) overleg Lid bestuur Stichting studentenmentoren in Rotterdam Lid van het bestuur van Playing for Success Rotterdam Raad van Advies Inholland	
J. Kester	Vicevoorzitter College van Bestuur Lid RvC Vidomes	<i>Nevenfuncties uit hoofde van de functie:</i> Lid Kwaliteitscommissie PPO Rotterdam Lid ALV FOKOR Rotterdam Lid Sectorkamer PO Rotterdam Voorzitter van het College van Bestuur van het Steunfonds Kind en Onderwijs Rotterdam Voorzitter Verenigingscommissie Onderwijskwaliteit PO-Raad Lid Raad van Commissarissen Vidomes	

